

خبرنامه

سال ۲۵، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۲، شماره مسلسل ۹۸

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در پایان هر فصل منتشر می‌شود. نقل مطالب با ذکر ماخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران

مدیر مسئول: سیدعبداله محمودیان

emahmood@sharif.edu

سر دبیر: محمد صالح مصلحیان

moslehian@ferdowsi.um.ac.ir

هیات تحریریه: مسعود آرین نژاد

arian@mail.znu.ac.ir

حمید پزشکی

pezeshk@khayam.ut.ac.ir

محمد جلوداری ممقانی

imamaghan@yahoo.com

مانی رضائی

mani_rezaie@yahoo.com

رشید زارع‌نهدی

rashidzn@iasbs.ac.ir

علیرضا مدقالچی

medghal2000@yahoo.com

ویراستار: مهدی مدغم

mehdi_modgham@.com

حروفچین: فارسی‌تک، مولود اسدی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

مؤسسه چاپ و انتشارات امام حسین (ع)

تیراژ: ۲۵۰۰ نسخه

تهران- خیابان کریم خان زند، داخل بوستان ریاضیات،

دبیرخانه انجمن ریاضی ایران

صندوق پستی ۴۱۸ - ۱۳۱۴۵

تلفن و دورنگار: ۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۰۷۷۹۵ و ۸۸۰۷۷۷۵

iranmath@ims.ir

پست الکترونیک:

http://www.ims.ir

منزلگاه:

نوروز مبارک باد

انجمن ریاضی ایران حلول سال نو و نوروز باستانی را که با تولد دوباره طبیعت همراه است به همه هموطنان و به‌ویژه اعضای محترم انجمن تبریک عرض نموده و برای ایشان تندرستی، موفقیت و شادکامی آرزو می‌نماید.

سرمقاله

اینترنت یا شبکه جهانی ارتباط دهنده رایانه‌ها، همراه با شبکه گسترده جهانی (وب) که مجموعه‌ای از اسناد (تصویر، صدا، فیلم و داده) روی رایانه‌های شخصی است معبری به خارج از محیط محدود زندگی است که از طریق آن به ارتباط شخصی، داد و ستد تجاری، ارائه خدمات و تعامل فرهنگی با مردم جهان، فارغ از جغرافیای محل، پرداخته می‌شود. اینترنت منبعی از اطلاعات (گاه متناقض، بی‌نظم یا ناقص) را به دست می‌دهد که همه جا و همه وقت حاضر است؛ ابزاری پست مدرن است که در آن تمیز حق و باطل، به معنای کلاسیک، از بین رفته است و فرد در آن با شکستن مرزها، قالب‌ها و قواعد نه تنها به اشاعه (بدون داوری) نظرات خود می‌پردازد بلکه به انتخابی آزاد از مطالب کتاب عظیم وب بر مبنای زمینه تاریخی - اجتماعی - فرهنگی خویش دست می‌زند و به این ترتیب برای حل مسائل و مشکلات، راه کارهای شخصی، جزئی و موقتی ارائه می‌دهد. همچنین ظاهراً زبان (به‌ویژه انگلیسی) به خاطر کاربرد دلخواهانه واژه‌ها توسط نویسندگان به تدریج استحاله می‌یابد و فرد به سوی هرمنوتیک در درک متن سوق پیدا می‌کند و ...

به نظر می‌رسد اینترنت مانند بسیاری از مظاهر تمدن جدید نه بر اساس نیاز و ضرورت بلکه بنا به استدلال ناصرالدین شاه چون «خوب است» وارد زندگی ما ایرانیان شده است و به تدریج جای خود را باز کرده است و اکنون این ما هستیم که در برابر این ابزار نیرومند ارتباط جمعی که به مثابه «چشم سوم هر انسان هوشمند» است قرار گرفته‌ایم.

سه شماره اخیر گزارش انجمن ریاضی و این شماره خبرنامه با همفکری، همیاری و همت هیأت تحریریه جدید شکل گرفته‌اند. استفاده از اینترنت (و پست الکترونیکی) برای اطلاع‌رسانی و تبادل نظر از مشخصه‌های بارز این دوره جدید است و امید می‌رود با درایت و حمایت مدیر مسئول خبرنامه، در گسترش این شیوه الکترونیکی تحریر اخبار، گام‌های مؤثرتری برداشته شود. در اینجا دست همه عزیزانی که با ارسال اخبار و مطالب (کوتاه) خود به غنای خبرنامه و گزارش انجمن ریاضی می‌افزایند به گرمی می‌فشارم و امیدوارم تلاش ما مورد قبول جامعه ریاضی ایران قرار گیرد.

محمد صالح مصلحیان

سخن رییس انجمن ریاضی ایران

در یک جایی خواندم که «قطارهای قدیمی دارای یک یا چند لکوموتیو هستند که تمام واگن‌ها را به دنبال خود می‌کشند. اگر لکوموتیوها از کار بیفتند قطار متوقف می‌شود، زیرا واگن‌ها فقط در اثر حرکت لکوموتیوها حرکت می‌کنند. اما در قطارهای برقی به جای لکوموتیو، کلبه‌ی واگن‌ها دارای موتورهای الکتریکی بوده و حرکت می‌کنند. در این سیستم اگر یک یا چند واگن، حتی واگن جلویی از کار بیفتند، واگن‌های دیگر باعث ادامه‌ی حرکت قطار خواهند شد. یک مؤسسه باید مانند قطار برقی عمل کند. یعنی همه در حرکت شریک باشند. البته تعیین مسیر و کنترل سرعت واگن‌ها با فرد لکوموتیوران است که در واگن جلویی نشسته و مسئولیت هدایت قطار به سمت هدف را عهده‌دار است.» در مورد انجمن نیز مسأله شبیه آن است. با این تفاوت که لکوموتیورانان نیز توسط بقیه انتخاب شده و در تعیین مسیر و غیره نیز همواره نظر اکثریت اعضای انجمن را باید مدنظر داشته باشند. واگن‌ها در این مورد از جزء جزء مؤسساتی که در رابطه با ریاضی هستند تشکیل شده است، از گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و آموزش و پرورش گرفته تا انجمن‌های ریاضی دبیران، دانشجویان، دانش‌آموزان و مؤسسات تحقیقاتی را شامل می‌شود. تعداد این «واگن‌ها» بی‌اندازه زیاد است و همیشه هم زیادتر باد.

خوشبختانه گسترش فناوری ارتباطات از طریق اینترنت به کمک ما آمده است تا بتوانیم این واگن‌ها را در ارتباط با همدیگر قرار داده و از فعالیتهای همدیگر به سرعت آگاهی پیدا کنیم (به سرمقاله در این رابطه رجوع کنید). برای راه‌انداختن این قطار، هر یک از اعضای جامعه ریاضی ایران می‌توانند در زمینه‌های زیر فعالیت کنند:

- همکاران عزیز در شورای اجرایی انجمن موافقت اولیه خود را برای راییه گزارش‌هایی (مثلاً هر ۶ ماه یکبار) اعلام فرموده‌اند. در این گزارش‌ها، کارهایی را که قرار بوده برای انجمن انجام دهند و کارهایی که تاکنون داده‌اند را به اطلاع اعضای انجمن می‌رسانند.
- هر گروه ریاضی، فعالیت‌های خود را (ترجیحاً به صورت الکترونیکی و به وسیله یکی از محصولات TeX در زبان فارسی) به دبیرخانه انجمن ارسال دارد، مانند برنامه سخنانی‌های ریاضی آینده خود و یا سخنرانی‌های ریاضی در محل زندگی خود یا گزارشی از فعالیت‌های انجام شده در مناطق شان. هرچه سریع‌تر بهتر و هرچه «الکترونیکی‌تر» راحت‌تر.
- هر فرد علاقمند به ریاضیات می‌تواند سایت اینترنتی انجمن را ملاقات کرده و نظرات خود را (ترجیحاً الکترونیکی) به انجمن ارسال دارد و سعی کند با راییه مطالب دیگر برای گنجاندن در آن باعث تقویت این سایت شود.
- همکاران هیأت علمی در گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها، می‌توانند با گرفتن سؤالات مسابقه ریاضی

دانشجویی از طریق اینترنت (یا فاکس)، اقدام به برگزاری مسابقه ریاضی دانشجویی هم‌زمان (در تاریخ ۲۳ و ۲۴ اردیبهشت) کنند، که این امر می‌تواند در اشاعه ریاضیات، بسیار مثرتر باشد.

- همه ما برای برگزاری همایش‌های انجمن و کنفرانس‌های سالانه ریاضی دست یاری به همدیگر بدهیم تا این گردهمایی‌ها از نظر علمی مفیدتر و مثرتر باشند. کنفرانس سالانه اخیر (در شاهرود) از نظر علمی کاستی‌هایی داشت که بحث آن در شماره‌های آینده خبرنامه خواهد آمد. باید سعی کنیم کنفرانس امسال در اهواز از این کاستی‌ها مبری باشد. در برگزاری این کنفرانس تصمیماتی گرفته شده است، من جمله این که سخنرانی‌های تخصصی در بخش‌های مختلف برگزار شود. (برای آگاهی بیشتر به صورت جلسه ۸۲/۹/۲۰ شورای اجرایی انجمن مراجعه شود که در همین شماره خبرنامه آمده است). هر کدام از ما به عنوان یک عضو از اعضای جامعه ریاضی کشور سعی کنیم در بخش مربوط به خودمان در این کنفرانس تأثیر گذاشته و آن را پر بارتر کنیم.

- دهه ریاضیات که اولین آن با موفقیت در دهه اول آبان ماه گذشته برگزار شد، ما را به ادامه آن امیدوار می‌کند. انتظار ادامه آن‌گونه فعالیت‌ها را از هر عضو جامعه ریاضی داریم.

امیدوارم با نظرات جامعه ریاضی ایران، هر یک از ما به عنوان یک «لکوموتیوران» این قطار بتوانیم آن را به جلو هدایت کنیم. سیدعباداله محمودیان

چند خبر نویدبخش

خبر اول اینکه کنفرانس سی و چهارم پربار و به یادماندنی برگزار شد. میزبانان در مهمان‌نوازی سنگ‌تمام گذاشتند و نام شاهرود و شاهرودیان را پر آوازه کردند. تلاش دانشجویان، کارمندان و استادان با مدیریت کم‌نظیر دکتر رجیبی رییس محترم دانشگاه صنعتی شاهرود و دکتر میرحسینی دبیر محترم کمیته برگزاری را ارج می‌نهم و برایشان توفیق خدمت بیشتر آرزو می‌کنم. در جلسه افتتاحیه لوح عضویت افتخاری انجمن به دکتر عباس عدالت و دکتر عبدالصمد هدایت، جایزه دکتر عباس ریاضی کرمانی به دکتر سعید اعظم و جایزه دکتر منوچهر وصال به دکتر رسول آقارلی اعطا شد. به پیشنهاد کمیته علمی کنفرانس، دانشگاه صنعتی شاهرود از خدمات علمی دکتر نوروز ایزددوستدار و دکتر بیژن شمس تقدیر به عمل آورد. سی و دومین مجمع عمومی انجمن با شکوه و موفقیت تشکیل شد. شورای اجرایی نشست خود را برگزار کرد. در شبی خاطره‌انگیز دو گروه مختلف، موسیقی ایرانی اجرا کردند. در پایان جلسه اختتامیه که در حضور استاندار محترم برگزار شد ارکستر، سرود ای ایران را نیز نواخت. شرکت فعال پروفیسور میشل والداسمیت

شد که در آن چند تن از ریاضیدانان به نام خارجی نیز شرکت داشتند. در اینجا به اختصار به بخشی از نظرات دو تن از شرکت کنندگان اشاره می‌کنم. **ریچارد برالدی** (Richard Brualdi) از دانشگاه ویسکانسین آمریکا می‌نویسد: «از نظر علمی، فرهنگی و ملاقاتهای دوستانه برای من چنان خاطره‌ای پدید آورد که سالیان متممادی از نظرم محو نخواهد شد ... کیفیت مقاله‌های ارائه شده عالی بود. مقاله‌هایی را که ایرانیها ارائه کردند مطمئناً سطح بسیار بالایی ریاضیات (به ویژه نظریه گرافها و ترکیبیات) ایران را نشان داد. به علاوه، بسیاری از سخنرانان جوان بودند. لذا می‌توان نتیجه گرفت که سطح ریاضیات ایران در آینده از این هم بالاتر خواهد بود. ... مسلماً این کارگاه یکی از منظم‌ترین و جالب‌ترین کارگاههایی بود که در آن شرکت کرده‌ام ... کارگاه را فوق‌العاده یافتم. ...» **کارستن توماسن** (Carsten Thomassen)

از کشور دانمارک می‌نویسد: «کنفرانس از نظر علمی، بسیار موفق بود. از سخنرانیهایی که تماماً با دقت ارائه می‌شدند مطالب زیادی آموختم. تحت تاثیر اخبار، معلومات عمومی و اشتیاق دانشجویان برای یادگیری قرار گرفتم و از آشنایی با بسیاری از آنان خوشحال شدم. اگر برداشت من درست باشد باید بگویم در مقایسه، سطح عمومی تحصیلات در ایران را بالاتر از کشور خود می‌دانم. جنبه فرهنگی کنفرانس بسیار قوی بود. در سی سال گذشته در کنفرانسهایی بسیاری شرکت کرده‌ام ولی هیچ یک به اندازه این یکی مرا تحت تأثیر قرار نداده است...»

و آخرین خبر اینکه در سوم مهرماه سال جاری شورای اجرایی دوره اول مهر ماه ۸۲ - پایان شهریور ماه ۸۵ با اکثریت قاطع دکتر **سیدعبداله محمودیان** از دانشگاه صنعتی شریف را به‌عنوان رییس و دکتر **علی ایرانمنش** از دانشگاه تربیت مدرس را به‌عنوان خزانه‌دار انتخاب کرد. در گزارش شماره ۱۷ به هر ۱۶ نفری که آمادگی خود را جهت خدمت در شورای اجرایی اعلام کرده بودند تبریک گفتیم و نفس اعلام آمادگی جهت خدمت افتخاری را حایز اهمیت دانستیم. اینک نیز به این دو همکار عزیز و توانا تبریک می‌گوییم. بلوغ فرهنگی اعضای محترم شورای اجرایی را که از بین شایستگان متعدد سرانجام با اکثریتی قاطع رییس و خزانه‌دار را برگزیدند به فال نیک می‌گیرم و اطمینان دارم تمام توان و سوابق درخشان علمی و اجرایی خود را به کار می‌بندند و با استفاده از شایستگی‌های بالفعل و بالقوه موجود که زبان‌زد خاص و عام است در رفع کاستی‌ها می‌کوشند.

دوستان مصمم و قاطع کمر همت ببندید، از توان لایزال نسل جوان و ریاضیدانان ایرانی مقیم داخل و خارج استفاده کنید و یقین داشته باشید به فضل پروردگار موفق خواهید شد.

دکتر **مهدی بهزاد**

رییس سابق انجمن ریاضی ایران

رییس انجمن ریاضی فرانسه در برنامه‌ها حال و هوایی وصف ناشدنی به کنفرانس داد.

به‌جای اینکه خود درباره اصل مطلب، یعنی کمیت و کیفیت سخنرانیهایی و بار علمی کنفرانس نظر دهم نظر مهمان عالیقدر کنفرانس، پروفیسور والداشمیت، را عرض می‌کنم که آن را به تمام معنا در حد کنفرانسهایی خوب جهانی توصیف کردند و حضور تنها یک ریاضیدان خارجی دیگر در این کنفرانس بزرگ را عجیب دانستند. ایشان در گزارش دوازده صفحه‌ای خود آورده‌اند: یکی از جنبه‌های قوی ریاضیات ایران وجود انجمن ریاضی بسیار فعالی است که در آن ریاضیدانان خوب با علاقه‌مندی فعالیت می‌کنند. تا آنجا که من دریافته‌ام درصد بالایی از ریاضیدانان ایرانی در این انجمن عضویت دارند و معرف جامعه ریاضی ایران هستند.

دومین خبر این است که حضور دو هفته‌ای رییس انجمن ریاضی فرانسه در ایران آثار خیر فراوانی در پی داشت که به چهار مورد اشاره می‌کنم.

- جهت ترجمه کتابچه‌ای با عنوان «انفجار در ریاضیات» از زبان فرانسه به زبان فارسی بین سه انجمن ریاضی ایران، ریاضی فرانسه، ریاضی کاربردی و صنعتی فرانسه توافقنامه‌ای تدوین و امضاء شد.

- در خصوص اعطای امتیازهای ویژه به اعضای یکدیگر قرارداد متقابل به امضای رییسان دو انجمن ریاضی ایران و ریاضی فرانسه رسید.

- با تشکیل کمیته علمی چهار نفری متشکل از دو تن از ریاضیدانان ساکن فرانسه و دو تن از ریاضیدانان ساکن ایران به نمایندگی مشترک از طرف انجمن ریاضی فرانسه و انجمن ریاضی ایران جهت ایجاد همکاریهای علمی با ریاضیدانان دو کشور موافقت شد. شورای اجرایی این دو انجمن به ترتیب آقایان: **میشل والداشمیت** و **راماکننت** (Rama Cont) از فرانسه و آقایان: **مهدی بهزاد** و **سیدعبداله محمودیان** از ایران را جهت عضویت در این کمیته برگزیده است و امید می‌رود این کمیته هر چه زودتر فعالیت‌های خود را آغاز کند و نتیجه را به اطلاع علاقمندان دو کشور برساند. [لازم به ذکر است که در هشتمین نشست شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران آقای دکتر **کاویان** (از سوی انجمن ریاضی فرانسه) و دکتر **ارسلان شادمان** (از سوی انجمن ریاضی ایران) به این کمیته اضافه شده‌اند. خیرنامه]

- با برگزاری یک مدرسه منطقه‌ای در زمینه «پایه‌های گروبر» و کاربردها» در دو یا سه هفته آخر ماه جولای سال ۲۰۰۵ میلادی در مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان با همکاری سیمپا (CIMPA) موافقت شد.

خبر سوم این است که در روزهای هیجدهم تا بیست و سوم مرداد ماه سال جاری در پژوهشگاه دانش‌های بنیادی، کارگاهی تحت عنوان «ترکیبیات، جبر خطی، و رنگ‌آمیزی گرافها» برگزار

دانشگاه‌های سراسر کشور و نمایندگان شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران برای تبادل نظر در این زمینه، و برای برنامه‌ریزی آینده تشکیل فرماید.

سلامتی و موفقیت جنابعالی و همکاران محترم را آرزومندم.»
در پاسخ به این نامه، نامه زیر از طرف دکتر آسرای دریافت شد.

«عطف به نامه شماره ۸۳/۱۴۰۱ مورخ ۸۲/۹/۶، به استحضار می‌رساند که مواردی که همکاران از دانشگاه‌های مختلف به آن معترض هستند قبلاً جهت نظرخواهی طی نامه شماره ۵/۷۶۰۳۲ مورخ ۸۲/۵/۱۲ با مهلت تعیین شده به کلیه دانشگاه‌های کشور ارسال شده است (و فتوکپی پیوست است) و بر اساس آن تصمیم نهایی اخذ شده است.

لازم به ذکر است که حدود ۶۰۰۰ نفر در آزمون کارشناسی ارشد ریاضی شرکت می‌کنند که با توجه به جهت‌گیری به‌سوی استقلال دانشگاه‌ها در گزینش دانشجو می‌بایست یک غربال اولیه بشود و بعد به تعداد چند برابر ظرفیت به هر دانشگاه جهت آزمون تخصصی و یا مصاحبه معرفی گردد و نمرات هر دانشگاه با نمرات تستی جمع گردد و نمره کل‌سازی شود.

لذا سازمان سنجش در تدارک این است که این غربال به بهترین وجه صورت گیرد. از سوی دیگر چون دانشگاه‌های دارای هیأت ممیزه مختارند که از دروس جدید در دوره کارشناسی استفاده کنند بنابراین لازم است دروسی که در غربال اولیه در آزمون قرار می‌گیرد دروسی باشد که اولاً همه گرایشها و همه دانشگاهها حتی با تغییر دروس تخصصی همواره در دوره کارشناسی داشته باشند. بنابراین در سال جاری دروس همان است که در نامه‌های ارسالی به دانشگاهها آمده است و نیز در دفترچه آزمون سال جاری چاپ شده است.

حال در مرحله اول دانشگاهها می‌توانند دروس مورد نظر خود را که در بین این دروس نیست در آزمون آ.ت.ت بگنجانند.

ثانیاً این دفتر پیشنهاد می‌نماید که جلسه‌ای با حضور نمایندگان انجمن ریاضی و کمیته تخصصی ریاضی سازمان سنجش تشکیل گردد تا پیشنهاد یک آزمون جامع را جهت تصویب به کلیه دانشگاهها بدهد و پس از جمع‌بندی نظرات کلیه دانشگاهها جهت تصویب نهایی به شورای عالی مربوطه ارسال نماید.

لذا خواهشمند است هر چه زودتر نمایندگان انجمن ریاضی را به این دفتر معرفی فرمایید.»

پیرو این مکاتبات به دعوت رییس انجمن، آقای دکتر آسرای در جلسه مورخ ۸۲/۱۲/۷ شورای اجرایی انجمن حضور یافتند و در موضوع کنکور کارشناسی ارشد گفتگوی مفصلی با اعضای شورا داشتند. خلاصه نتیجه این دیدار این شد که مبتنی بر دو پایه سیاست‌های محوری سازمان ۱. برگزاری آزمون جامع، پایه‌ای و عمومی ۲. واگذاری تدریجی امر انتخاب دانشجو به دانشگاهها، شورای انجمن ریاضی ایران طرحی را به سازمان سنجش پیشنهاد دهد. سازمان سنجش، بنا بر روال سال قبل، این طرح را به اطلاع بخش‌های ریاضی کلیه دانشگاهها می‌رساند تا در نشست‌های نمایندگان دانشگاهها تکمیل، نهایی و تصویب گردد. این تصویب را سازمان سنجش، منبای بر رویه انجام آزمون سال‌های آتی قرار خواهد داد.

تهیه خبر: دکتر مسعود آری‌نژاد

اخباری درباره کنکور کارشناسی ارشد

پیرو نامه مورخ ۸۲/۸/۱۲، دکتر اسداله آسرای، مدیر کل دفتر آزمون‌سازی و روان‌سنجی سازمان سنجش در اعلام عناوین جدید دروس آزمون ورودی کارشناسی ارشد، از طرف برخی از دانشگاهها نامه‌های گلایه‌آمیزی، درباره این موضوع خطاب به رییس انجمن ریاضی ایران ارسال گشت. گزارشی اجمالی از این نامه‌ها و مفاد اعتراضی به شرح ذیل‌اند:

۱) نامه مدیر گروه ریاضی دانشگاه شهید چمران اهواز، در اعتراض به حذف جبر ۲ از آزمون.

۲) نامه رییس بخش ریاضی دانشگاه تربیت مدرس، در اعتراض به حذف دروس مبانی ریاضیات و جبر ۲.

۳) نامه گروه ریاضی دانشگاه الزهرا (س)، در اعتراض به حذف درس آنالیز ریاضی ۳، ضریب ۲ برای درس آنالیز عددی (در گرایش محض)، حذف درس تحقیق در عملیات ۱ (در گرایش کاربردی)، حذف درس جبر ۲ و تغییرات هر ساله مواد آزمون.

۴) نامه رییس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تبریز، در اعتراض به حذف درس جبر ۲.

۵) نامه مدیر گروه ریاضی دانشگاه تربیت معلم آذربایجان، در اعتراض به حذف درس جبر ۲.

۶) نامه نماینده انجمن به ضمیمه صورت جلسه شورای گروه ریاضی دانشگاه اصفهان، در اعتراض به حذف دروس جبر ۲، آنالیز ریاضی ۳، تحقیق در عملیات ۱ و پیشنهاد به درج دروس جبر ۳ و جبر خطی ۲ در مواد آزمون.

۷) نامه مدیر گروه ریاضی دانشگاه شهید رجایی، در اعتراض به حذف درس جبر ۲.

۸) نامه رییس دانشکده ریاضی دانشگاه شاهرود، در اعتراض به حذف دروس تحقیق در عملیات و مبانی کامپیوتر و تمرکز بیشتر مواد آزمون بر دروس گرایش محض.

این نامه‌ها در جلسه آبان‌ماه شورای اجرایی انجمن مطرح گشت و پس از بحث و گفتگوی مفصل مقرر گردید انجمن به نمایندگی از علائق و حساسیت‌های موجود، مسأله را پی‌گیری نماید. لذا رییس انجمن نامه زیر را خطاب به دکتر آسرای ارسال داشتند.

«با سلام و احترام، پیرو نامه‌های ۱۵/۳۷۹۰ مورخ ۸۲/۸/۲۷ دانشگاه تبریز و ۶۱۴/۹۴ مورخ ۸۲/۸/۲۸ دانشگاه تربیت معلم آذربایجان به جنابعالی و همچنین چند نامه دیگر از گروه‌های ریاضی دانشگاه‌های کشور به انجمن ریاضی ایران که در اعتراض به بعضی از مواد نام ۵/۶۶۷۲۹ مورخ ۸۲/۸/۱۲ سازمان سنجش آموزش کشور مبنی بر تغییر بعضی از مواد امتحانی در آزمون ورودی کارشناسی ارشد ریاضی، شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران در نشست مورخ ۸۲/۸/۲۹ خود تصویب نمود که از جنابعالی تقاضا شود تا جلسه‌ای با حضور نمایندگان گروه‌های ریاضی

دیدگاه

مطالب و مقاله‌های این ستون، دیدگاه نویسندگان است و لزوماً مورد تأیید انجمن ریاضی ایران نیست

کنکور کارشناسی ارشد ریاضی «گزارش تحلیلی»

مسعود آری‌نژاد

مقدمه: یکی از مسائلی بسیار بحث‌انگیز جامعه ریاضی در طی یک سال گذشته مسأله آزمون ورودی کارشناسی ارشد ریاضی است. همگان به خاطر دارند که بعد از بازگشایی دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها، پس از انقلاب فرهنگی، در سال‌های ۶۳ و ۶۴، آزمون‌های ورودی فوق لیسانس، تا چند سال، توسط خود دانشگاه‌های مجری این دوره‌ها برگزار می‌شد ولی از سال ۶۸ به بعد سازمان سنجش به‌طور انحصاری سکان‌دار برگزاری کنکورهای مشابه کنکور سراسری برای متقاضیان ورود به دوره‌های تکمیلی شد. تمرکز این آزمون در سازمان سنجش به دو دلیل انجام گرفت، یکی رشد رو به تصاعد تعداد شرکت‌کنندگان در این آزمون‌ها که امکان شرکت مجزای آنها را در دانشگاه‌های متعدد محدود و مشکل می‌کرد و دیگر میلی که به‌ویژه در دهه شصت در همه بخش‌های دولتی به تمرکز هر چه بیشتر امور بود و این احتمالاً دلیل مهم‌تر و مبنایی‌تری در اتخاذ این روش بوده است. چنانچه سیاست فعلی وزارت علوم که به نوعی سیاست تفویض اختیار و تقویت استقلال دانشگاه‌هاست و راهبرد صحیح و موجهی هم هست در دورنمای تدبیرهای آن سال‌ها هم دیده می‌شد و یا چنانچه مجموعه مدیریت ارشد نظام آموزش عالی به جمع‌بندی اصولی و چاره‌جویانه‌ای در مورد معضل کنکور ورودی دوره کارشناسی، به رغم ناگزیری‌های آن در شرایط جاری رسیده بود، تا از شکل‌گیری و تکرار آن در سرفصل ورود به مقاطع دیگر جلوگیری کند، در آن‌صورت چاره‌افزایش جمعیت متقاضیان تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد، تمرکز این امر در سازمان سنجش و سلب حق مهم انتخاب دانشجو از دانشگاه‌ها، لاقابل برای دوره‌های تکمیلی، نبود. و این طور شد که در حالی که مصیبت فعلاً غیرقابل اجتناب کنکور سراسری مولد بسیاری از نابسامانی‌های نظام کیفی آموزش متوسطه کشور است، در گهواره سیاست‌های نادرست دیگری ثوله دیو کنکور دیگری متولد می‌شود و به تدریج عوارض مسموم مشابهی را به دامن دوره‌های تکمیلی دانشگاه‌ها هم می‌کشانند.

خلاصه اینکه، از ابتدای سال ۱۳۶۸ تا به حال کنکور ورودی کارشناسی ارشد توسط سازمان سنجش و به صورت یک آزمون متمرکز و سراسری در دو مرحله (تستی و تشریحی) انجام می‌گیرد و به‌رغم انتقاداتی که دانشگاه‌ها همواره پیرامون چندوچون نحوه انجام این آزمون داشته‌اند، به ترتیب آن عادت و به نتایج آن گردن نهاده‌اند.

حال اتفاقی که افتاده این است که در سال گذشته، به ناگهان و بدون اطلاع رسمی دانشگاه‌ها، این آزمون به صورت یک مرحله‌ای با سؤال‌های چندگزینه‌ای (تستی) برگزار گردید، در حالی که روال دو مرحله‌ای (تستی و تشریحی) برگزاری آن ۱۴ سال سابقه داشت. این نحوه برگزاری آزمون در سال گذشته موجی از اعتراضات دانشگاهی را در پی داشت به طوری که در یکی از جلسات عمومی سی و چهارمین کنفرانس ریاضی کشور (شهریور ۸۲، دانشگاه صنعتی شاهرود)، چندین نفر از اساتید دانشگاه‌های مختلف، در حالی که در ردیف مستمعین نشسته بودند برخاستند و نسبت به یک مرحله‌ای شدن این آزمون (به‌صورت تستی) شدیداً اعتراض کردند و در ضمن از انجمن ریاضی ایران هم موکداً خواستند که نقش فعال‌تری را در پیگیری و انعکاس نظرات اصلاحی دانشگاهیان به سازمان سنجش به‌عهده گیرد. گفتنی است که این مسأله و پیامدهای آن تا به حال موضوع بحث‌های مفصلی را لاقابل در دو جلسه شورای اجرایی انجمن به خود اختصاص داده است.

مسأله بحث‌برانگیز دیگری که بعداً رخ داد و منجر به این شد که موجی از نامه‌ها و طومارهای اعتراضی راهی سازمان سنجش و انجمن ریاضی شود، انتقاد از مفاد نامه‌ای است که در آبان سال جاری از طرف دکتر آسرای، مدیر کل دفتر آزمون سازی و روان سنجی سازمان سنجش، به دانشگاه‌ها ارسال گشت و پس از دگرگونی ناگهانی سال قبل در یک مرحله‌ای شدن آزمون، تحول تازه دیگری را درباره کنکور کارشناسی ارشد ریاضی مطرح ساخت. مسأله تازه، تغییرات نسبتاً مهمی است که هم درباره عناوین و تنوع دروس مورد آزمون و هم درباره اشتراک عناوین آزمون برای هر سه رشته (محض، کاربردی و آموزش ریاضی) ابلاغ شده است. موج اعتراضی اخیر مخالفت‌های متفاوتی را با این تصمیم ابراز داشتند، عده‌ای مخالف حذف برخی از دروس هستند و آن‌ها را از دروس محوری و اصلی گرایش‌ها می‌دانند، مانند: «جبر ۲»، «تحقیق در عملیات ۱» و «آنالیز ۳». بعضی هم مخالف گسترش و تنوع زیاد دروس مورد آزمون، اشتراک فراگیر مواد آزمون و هم نامناسب بودن ضرایب مواد هستند. نیز از قرار در برنامه ابلاغی آزمون سال جاری درس «توابع مختلط»، اضافه و به غیر از دروس نامبرده فوق دروس دیگری چون «مبانی ریاضیات» و «مبانی کامپیوتر» هم حذف شده‌اند.

در کنار بحث تستی شدن آزمون، موضوع این اعتراضات هم چندین بار محور گفتگوهای مفصلی در چندین جلسه شورای اجرایی انجمن بود، بویژه وقتی که بحث‌ها به اخذ تصمیم درباره موضع و مسؤلیت انجمن می‌کشید تا در عین حفظ جایگاه ملی و غیرجانبدارانه‌اش، در قبال این گونه موضوعات بی‌تفاوت هم نباشد. نیز شاید گفتنی باشد آرای کسانی را که در مسائل یک ساله اخیر کنکور کارشناسی ارشد، آثاری از روابط جناح‌های مختلف ریاضی کشور را می‌بینند، روابطی که هر از چندگاهی کفه‌های ترازوی صحنه ریاضیات کشور را، به نفع این یا آن گرایش سنگین می‌کند و دلخوری‌هایی را موجب می‌شود.

موجب اعتراضات وسیعی شده بود دلایلی که ایشان ذکر کردند یکی این بود: اعتمادناپذیری کافی و وافی به صحت و صدق نمرات این شیوه از آزمون، زیرا همواره عوامل انسانی زیاد و ناهمگونی درگیر تصحیح اوراق این امتحان می‌شوند. دلیل دیگری که ایشان ذکر کردند مطالعاتی است که دفتر آزمون سنجی سازمان با مقایسهٔ دونوع رتبه‌بندی شرکت کنندگان در آزمون انجام داده است (یکی با جمع نمرات تستی و تشریحی و دیگری بدون لحاظ نمرات تشریحی). به گفته دکتر پورکاظمی این مقایسه تغییرات قابل توجهی را در ردیف رتبه‌ها نشان نمی‌دهد.

با این مقدمات، اعلام نظرات حاضرین در جلسه در حالی آغاز شد که گمان همگی کمابیش پاسخگویی دربارهٔ موضوع واگذاری کامل مسأله انتخاب دانشجویان کارشناسی ارشد به دانشگاه‌ها بود و این البته با توجه به وضعیت جمعیتی متقاضیان و مخدوش شدن روال‌های طبیعی تصمیم‌گیری برای درخواست ورود به این یا آن دانشگاه، قدری ناشدنی می‌نمود، از این رو تقریباً همهٔ شرکت کنندگان در این نشست، ادامهٔ شیوهٔ فعلی را با تغییراتی تأیید کردند. مطلب قابل ذکر دیگر این بود که یا همهٔ شرکت کنندگان در نشست، استدلال دکتر پورکاظمی را در توجیه حذف آزمون تشریحی قانع کننده یافتند و یا فرصت و موضوعیت آن نشست را برای طرح و بحث در بارهٔ این موضوع مناسب ندیدند و تا آنجا که نگارنده به خاطر می‌آورد این موضوع یا مطرح نشد و یا ذیل بحث امکان برگزاری آزمونی با نام آ.ت.ت. (آزمون تحصیلات تکمیلی) که بنا به پیشنهاد سازمان از سال گذشته برخی از دانشگاه‌ها به طور اختصاصی و در تکمیل آزمون عمومی سازمان سنجش (با دامنه اثر نمره‌ای برابر ۳۰ درصد نمرات نهایی) برگزار کرده‌اند و همهٔ دانشگاه‌های دیگر هم می‌توانند مستقلاً و با سلیقه خود برگزار کنند، پیگیری نشد.

درباره این مسائل البته سخن فراوان است اما این گزارش در صدد پرداختن به آنها نیست. در اثنای گفتگوها دکتر آسرایبی توضیحات دیگری هم ارائه دادند، بدین ترتیب که دانشگاه‌هایی که آمادگی خود را برای برگزاری یک آزمون اختصاصی تشریحی یا آ.ت.ت. اعلام دارند، تعداد محدودی از متقاضیان ورود به آن دانشگاه (در دامنه‌ای از حد نصاب نمرات آزمون انجام شده توسط سازمان)، حداکثر سه برابر ظرفیت پذیرش، به آن دانشگاه معرفی می‌شوند، تا امتحان اختصاصی آن دانشگاه را بگذرانند. بنا به اظهار ایشان این روال در سال گذشته در چند دانشگاه از جمله دانشگاه‌های صنعتی شریف، تبریز، کرمان و شهید بهشتی اجرا شده است. نیز اضافه گردید بنا به تجربهٔ توافقی که سازمان با گروه‌های برق دانشگاه‌ها به آن دست یافته، قرار شده است برای تقلیل آزمون‌های مفصلی که تا به حال هر ساله توسط سازمان سنجش انجام می‌گرفته است منبعده نوعی از آزمون عمومی، مشابه *GRE*، در فصل مشترکی از گرایشهای متنوع آن رشته انجام گیرد و بر مبنای شرایط خاص (مثل آ.ت.ت. یا مصاحبه) و حد نصاب‌هایی که دانشگاه‌ها برای نمرات این آزمون عمومی در نظر می‌گیرند، حق انتخاب دانشجو به خود دانشگاه‌ها واگذار گردد.

نگارنده معتقد است که در هر حال، مستقل از هرگونه قضاوتی دربارهٔ محتوای اعتراضات و جبهه‌گیری‌ها، کلیت چنین واکنش‌هایی، به مسائل مربوط به آزمون کارشناسی ارشد، نوعی از توجه بجا و موجه ریاضی‌دانان دانشگاهی به اهمیت مسائل سازمانی و پیرامونی ریاضیات در کشور است، مسائلی که ممکن است تأثیرات محتوایی کوتاه و یا بلند مدتی را بر قلب کار ریاضی بر جای گذارند و تازه این یک مورد از هزاران مسئلهٔ مسکوت مانده‌ای است که برخی از آنها بسیار سرنوشت‌سازتر هم هستند. اما گزارشی تفصیلی:

در تاریخ ۸۲/۱/۳۰ نامه‌ای از طرف سازمان سنجش و با امضای دکتر آسرایبی به صورت یک «پیشنهاد» برای نظرخواهی به واحدهای ریاضی دانشگاه‌های سراسر کشور ارسال گشت، بدین مضمون که به جای کنکور فعلی کارشناسی ارشد در دورشتهٔ تفکیک شدهٔ محض و کاربردی، آزمون مشترکی در سطح استانداردهای بین‌المللی *GRE* به صورت یک آزمون پایه‌ای و عمومی و احتمالاً دو بار در سال برگزار گردد، نتایج این آزمون دو سال معتبر بماند و امر انتخاب دانشجو به استناد کارنامهٔ این آزمون مستقلاً به خود دانشگاه‌ها واگذار گردد. مدتی بعد از ارسال این نامه و احتمالاً پس از هماهنگی‌هایی یا دریافت جواب‌های تأیید و ترغیب برخی از دانشگاه‌ها، نامهٔ دومی در تاریخ ۸۲/۳/۲۴ به واحدهای ریاضی دانشگاه‌ها ارسال و از نمایندگان آن‌ها دعوت شد تا با حضور در جلسه مشترکی در سازمان سنجش بحث و تبادل نظر بیشتری دربارهٔ مفاد پیشنهاد نامهٔ قبل صورت دهند.

این جلسه در تاریخ ۸۲/۴/۱۹ در سازمان سنجش تشکیل گردید و نمایندگان از حدود ۲۵ واحد ریاضی دانشگاه‌های سراسر کشور در آن شرکت کردند. دکتر پورکاظمی، معاون فنی و آماری سازمان سنجش و دکتر آسرایبی که هر دو دانش آموختهٔ رشته ریاضی هستند، به اتفاق، مدیر این نشست بودند. نگارنده نیز، به نمایندگی از طرف دانشگاه متبوع در آن حضور داشت.

دامنهٔ موضوعات مورد مذاکره در این نشست، به رغم محوریت بحث آزمون کارشناسی ارشد ریاضی، متنوع بود، از جمله بحث «بازنگری عناوین گرایش‌های موجود کارشناسی ریاضی»، تجدید نظر در «برنامهٔ درسی دورهٔ کارشناسی ریاضی» و «نگرانی از رتبه‌های پایین دانشجویان قبولی در دورهٔ کارشناسی ریاضی».

در این جلسه، ابتدا دکتر پورکاظمی دربارهٔ دو موضوع صحبت کردند، یکی دلایل تصمیم سال گذشتهٔ سازمان برای حذف آزمون‌های تشریحی در کلیهٔ رشته‌ها، که به تدریج اجرا و تکمیل شد، و دیگری شرحی از سیاست‌های جدید وزارت در چند سال اخیر که رویکردی به سوی تفویض اختیارات و تقویت استقلال دانشگاه‌ها است و سازمان سنجش هم به تبع آن مصمم است گام‌به‌گام امر انتخاب دانشجو را، در کلیهٔ مقاطع، و در مرحله اول دوره‌های تکمیلی را، به خود دانشگاه‌ها واگذار کند. ایشان از نمایندگان گروه‌های ریاضی خواستند تا در بارهٔ نحوهٔ مشارکت خود در امر گزینش دانشجویان کارشناسی ارشد اظهار نظر کنند. دربارهٔ حذف آزمون تشریحی که در سال گذشته

در نهایت، گفتگوهای حاضرین در این جلسه بر زمینه توافقی کلی مبنی بر مشارکت بیشتر دانشگاه‌ها در امر انتخاب دانشجویان به پایان رسید، در حالی که هیچ بحث خاصی بر روی نحوه آزمون، و عناوین و ضرایب دروس مورد آزمون انجام نشده بود.

این دیدار بدون هیچ پیشینه‌ای از تأمل در موضوع، مشورت‌های تکمیلی و آشنایی با مفاهیم و استنادات بحث‌های مطروحه از طرف مسئولین برگزار گردید و طبیعتاً نباید انتظار داشت در محدوده فرصت اندک خود به پختگی لازم رسیده باشد.

از بحث‌های حاشیه‌ای جالب و قابل ذکر دیگر این دیدار چند موضوع مهمی بود که مدتی است در محیط‌های دانشگاهی به نحو فعالی مطرح است، یکی از آن‌ها مهندسی جدیدی از عناوین درسی در رشته ریاضی است، از جمله ارائه دروس جدید، حذف یا تعدیل تعداد واحدها، آزادی انتخاب بیشتر دانشجویان در اخذ دروس اختیاری و اجباری و مانند آن. بحث دیگر که بحث قدیمی‌تری است، ادغام یا ایجاد گرایش‌های جدید ریاضی و توجه بیشتر به ایجاد تسهیلات مناسب‌تر برای ادامه تحصیل در دوره‌های متنوع تکمیلی از مبدأ کارشناسی ریاضی است. به طور مثال هم‌اکنون در دانشگاه صنعتی شریف گرایش جدیدی با نام «ریاضیات صنعتی» در حال راه اندازی است. بحث آخر هم به موضوع «بحرانی» اختصاص یافت که نشانه‌های آن در عدم استقبال واقعی برای ورود به رشته ریاضی در کنکور سراسری پیداست. هم‌اکنون سال‌هاست که شرکت کنندگان در کنکور سراسری اولویت‌های پایینی را در برگیرنده انتخاب رشته خود برای رشته ریاضی در نظر می‌گیرند. توجه کافی و وافی به این مسئله برای بررسی زمینه‌های اجتماعی بروز آن و هم‌پی‌جویی پیامدهای آموزشی و علمی وجود آن، یکی از مهم‌ترین مسائل پیچیده و مسکوت مانده جامعه ریاضی است. آخرین مضمون مطبوعی که بدرقه راه مدعوین خسته آن دیدار شد مضمون صمیمی ضیافت ساده و دوستانه نهار وزارت متبوع در انتهای سالن نشست بود.

یک جمع بندی از این دیدار و کمی فراتر از حد مباحث مورد گفتگو، در نامه سوم سازمان سنجش در تاریخ ۸۲/۵/۱۲ به واحدهای ریاضی سراسر کشور ارسال گشت. این نامه به طور مشخص پیشنهاد نهایی‌تر شده‌ای را در معرض نظر خواهی گذارد، بدین ترتیب که یک آزمون جامع برای هر سه گرایش محض، کاربردی و آموزش ریاضی به طور مشترک و در طی دو نوبت صبح برگزار گردد، نمرات این آزمون در صورت اعلام شرایط خاص هر یک از دانشگاه‌ها ۷۰ درصد از نمره نهایی متقاضی را تشکیل دهد، دروس این آزمون هم بدین صورت اعلام شد: ریاضیات عمومی، معادلات دیفرانسیل، احتمالات، توابع مختلط، زبان تخصصی، جبر خطی، جبر، آنالیز ریاضی ۱، آنالیز ریاضی ۲ و آنالیز عددی. شاید تعطیلات تابستان و یا نگارش تفکیک نشده این نامه، مانع از توجه کافی دانشگاهیان به مفاد آن گردید. مفاد نامه سوم با نامه چهارمی که بعداً مورد اعتراض‌های چندی واقع شد، بجز در جزئیاتی، متفاوت نیست. نامه چهارم مورد اشاره در تاریخ ۸۲/۸/۱۲ به دانشگاه‌ها ارسال

شد.

برای تکمیل و دقت در مفاد این گزارش، نگارنده، اواخر آبان ماه، دیداری با دکتر آسرای در سازمان سنجش داشت و با استقبال و حوصله فراوان ایشان موضوعات مورد اشاره این گزارش را به بحث گذاشت. جمع‌بندی این دیدار هم، از نظر این گزارش نویس، بندهای اختتامی زیر است:

۱. تنوع دروس انتخابی برای این چنین آزمونی، بویژه در تفکیک رشته‌ها، زیاد است در حالی که یکی از مبانی گفتگوها و توافق‌های کلی انجام شده با نمایندگان واحدهای ریاضی دانشگاه‌ها تقلیل عناوین دروس به نفع تاکید بر عناوین عمومی‌تر و پایه‌ای دروس، به مانند *GRE*، بود.

۲. در انتخاب دروس توجهی به تفسیرهای قابل تأملی که درباره چارچوب‌ها و محورهای اصلی آموزشی رشته ریاضی مورد گفتگو است نشده است. برخی «جبر» را در کنار «آنالیز» از ستون‌های رشته ریاضی محض می‌دانند، برخی دیگر «تحقیق در عملیات» را در کنار «آنالیز عددی» از ستون‌های رشته ریاضی کاربردی می‌دانند.

۳. به تأثیر نحوه برگزاری کنکور کارشناسی ارشد در روال‌های جاری آموزشی دوره کارشناسی توجه محتاطانه‌ای نشده است تا احیاناً عدم انتخاب این یا آن مواد باعث ضعف یا خللی در ارکان آموزشی نشود.

۴. به گرایش‌های نسبتاً موفق و روبه‌رشد ریاضیات در کشور که می‌تواند بهانه‌ای برای توجه و تأکید بیشتر در چنین آزمونی باشد توجه کافی نشده است. به نظر نگارنده، در حال حاضر، دو شاخه «ترکیبیات» و «جبر» در ریاضی محض از جمله چنین گرایش‌هایی هستند.

۵. سازمان سنجش متأسفانه نتوانسته است یک جمع‌بندی قابل قبول از آرای صاحب‌نظران و شخصیت‌های با تجربه ریاضی کشور ارائه دهد تا تصمیم‌های اتخاذ شده با اعتراضات گسترده‌ای مواجه نشوند.

۶. سازمان سنجش از انجمن ریاضی ایران دعوت می‌کند تا با انعکاس آرای اساتید باتجربه و جبهه‌های قوی و جافتاده ریاضیات کشور، سازمان را در اخذ تصمیم‌های اصولی‌تر آینده و هم به قصد تشکیل گردهمایی‌های موفق و مورد استقبال یاری رساند. مستقل از همه این مباحث، رویکرد جاری سازمان سنجش در انتقال تدریجی حق و مسؤلیت انتخاب دانشجویان به دانشگاه‌ها سیاستی اصولی و درست است. استقبال از راهکارهای پیشنهادی سازمان و مساعدت برای تقویت و تصحیح این روال‌ها در بلندمدت، عزت و اعتبار علمی بیشتری را برای دانشگاه‌ها و واحدهای تخصصی آن از جمله ریاضیات فراهم می‌آورد. برگزاری آزمون‌هایی اختصاصی، در دامنه‌ای محدود (مثلاً سه برابر ظرفیت پذیرش) توسط همه دانشگاه‌ها قابل انجام است، بخصوص که رعایت ترجیحات خاص هر دانشگاهی از طریق اجرای چنین آزمون‌هایی شدنی‌تر است. در چنین صورتی ...

گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

همایش انجمن‌های علمی ایران

پنجمین همایش انجمن‌های علمی ایران در تاریخ ۹ بهمن ۱۳۸۲ در دانشگاه تربیت مدرس تهران برگزار گردید.

در این مراسم، ابتدا آقای دکتر **عبدالعلی زاده** وزیر مسکن و شهرسازی و رییس انجمن مهندسی راه و ساختمان ایران پیرامون نقش انجمن‌های علمی در جلوگیری از بحران‌های طبیعی به ایراد سخنرانی پرداختند و سپس آقای دکتر **عارف** معاون اول رئیس جمهور و رییس انجمن رمز ایران در مورد حمایت‌های دولت از انجمن‌های علمی صحبت نمودند. ایشان اعلام کردند که هر ساله دولت بودجه‌ای را جهت کمک به رشد و توسعه انجمن‌های علمی به وزارتخانه‌های مربوط خواهد داد و در سال جاری مبلغ ۱/۲ میلیون تومان به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بابت کمک به انجمن‌های علمی پرداخت شده است.

در ادامه آقای دکتر **صدیق** مدیر کل دفتر امور پژوهشی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور دیدگاه‌های سازمان مدیریت را در مورد نقش انجمن‌های علمی در توسعه کشور بیان نمود. از جمله نکات مورد بحث ایشان، می‌توان به این نکته اشاره کرد که در صورتی از کنفرانس‌های بین‌المللی و کارگاه‌های تخصصی حمایت مالی خواهد شد که مورد تأیید انجمن‌های علمی قرار گرفته باشند و توصیه کردند که چاپ مجلات تخصصی زیر نظر انجمن‌های علمی صورت گیرد تا بتوانند از حمایت مالی دولت برخوردار شوند. نکته دیگری که ایشان در صحبت‌هایشان به آن اشاره کردند، این بود که در سال ۸۳ بودجه اختصاص یافته برای حمایت انجمن‌های علمی، فقط با صورت جلسه شورای انجمن‌های علمی خواهد بود.

یکی دیگر از سخنرانان این همایش، آقای دکتر **اژه‌ای** رئیس مؤسسه شورای انجمن‌های علمی بودند که به معرفی این شورا و عملکرد آن پرداختند. لازم به ذکر است که این شورا زیر نظر هیأت مؤسسان (که آقای دکتر **مهدی بهزاد** نیز یکی از اعضای این هیأت می‌باشند)، مشغول تدوین آیین‌نامه مربوط به این شورا است که پس از طی مراحل قانونی و تشکیل مجمع عمومی، نسبت به انتخاب هیأت مدیره اقدام خواهد کرد.

آقای دکتر **ظریفیان**، معاون دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سخنران دیگر این همایش بودند که در مورد راهکارهای ایجاد ارتباط بین انجمن‌های دانشجویی با انجمن‌های علمی صحبت کردند.

ایشان اعلام کردند تاکنون نزدیک به هزار انجمن دانشجویی تشکیل شده است و اتحادیه‌ای تحت عنوان «اتحادیه انجمن‌های علمی» نیز شکل گرفته است.

لازم به ذکر است در حاشیه این همایش، نمایشگاهی جهت معرفی انجمن‌های علمی برپا شده بود که انجمن ریاضی ایران نیز به صورت فعال در این نمایشگاه شرکت کرده بود و مورد بازدید شرکت کنندگان قرار گرفت. آقایان دکتر **بهزاد** (رییس سابق

انجمن) و دکتر **محمودیان** رییس فعلی انجمن نیز در این همایش شرکت کرده بودند.

تعداد انجمن‌های علمی غیرپزشکی که تاکنون به ثبت رسیده‌اند ۱۲۴ انجمن می‌باشد که به تفکیک گروه‌های آموزشی بدین صورت است: (۱) گروه علوم پایه ۱۰ انجمن، (۲) گروه فنی و مهندسی ۴۶ انجمن، (۳) گروه علوم انسانی ۲۹ انجمن، (۴) گروه کشاورزی و منابع طبیعی ۱۳ انجمن، (۵) گروه بین‌رشته‌ای ۲۶ انجمن، که قدیمی‌ترین انجمن علمی کشور، انجمن ریاضی ایران با سابقه ۳۲ ساله می‌باشد.

تهیه خبر: دکتر **علی ایرانمنش**

عضو شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران

اولین کارگاه آنالیز روی ماتریس‌ها

$$\begin{bmatrix} F & W \\ M & A \end{bmatrix}$$

The First Workshop on Matrix Analysis

این کارگاه توسط گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و با حمایت مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در روزهای ۲۱ و ۲۲ اسفند ماه سال جاری در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار گردید. موضوع اصلی کارگاه نرم‌های روی ماتریس‌ها بود. در این کارگاه ۳۰ نفر از اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی شرکت داشتند.

مدرسین و برگزارکنندگان کارگاه عبارت بودند از: دکتر **شیرین حجازیان**، دکتر **محمد صالح مصلحیان**، دکتر **مجید میرزاویزی** و دکتر **اسداله نیکنام**

تهیه خبر: دکتر **محمد صالح مصلحیان**

دبیر کارگاه آنالیز روی ماتریس‌ها

دوره یک روزه آشنایی با ریاضیات

به دنبال اردوی یک هفته‌ای که در تابستان سال جاری تحت عنوان آشنایی با ریاضیات برای دانش آموزان دبیرستانی برگزار شد، به همت تعدادی از دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشکده علوم ریاضی دانشگاه صنعتی شریف در تاریخ ۳۰/۱۱/۸۲ دوره یک روزه آشنایی با ریاضیات برگزار گردید. این دوره با حضور حدود ۵۰ نفر از دانش آموزان مدارس مختلف تهران، کرج و ورامین تشکیل شد که در برنامه‌های دوره، شامل سمینارها و کارگاههای آموزشی شرکت کردند.

تهیه خبر: دکتر **سیدعبداله محمودیان**

رییس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه صنعتی شریف

مبلغی به شرکت کنندگان، تعداد متقاضی کم بوده است و حتی تا پایان دوره، ثبت نام شدگان، کاهش نیز می‌یافته‌اند. ضمناً به معلمان در این دوره هیچگونه وجهی پرداخت نمی‌شد) از نظر مدرک تحصیلی ۳ نفر فوق لیسانس (کارشناسی ارشد)، ۴۸ نفر لیسانس (کارشناسی)، ۷ نفر فوق دیپلم و یک نفر دیپلم و از این میان تعداد خانم‌ها ۳۹ نفر و آقایان ۲۰ نفر بودند. به نظر می‌رسد یکی از عوامل مهم تقاضا و رغبت بالای شرکت در دوره، زبان مشترک بود. اهم مطالب عنوان شده در زمینه ریاضی و آموزش ریاضی در طول ۱۷ روزه دوره عبارت بودند از: آموزش ریاضی چیست؟ تفاوت علم ریاضی و آموزش ریاضی، طرح مسابقی ریاضی در زمینه آموزش ریاضی، طرح دو رویکرد «رفتارگرایی» و «شناخت‌گرایی» در روانشناسی یادگیری ریاضی، طرح چند نظریه آموزش ریاضی با رویکرد شناخت‌گرایی و مقایسه آن‌ها (از جمله نظریه پردازش خبر، نظریه محدودیت فضای حافظه فعال، نظریه ساختارگرایی و ...)، طرح پولیا برای حل مسئله و بحث روی جزئیات آن، نقد و بررسی انواع روش‌های تدریس، معرفی دو رسانه آموزشی «اورهد» و «PC اورهد» (مطالب زیادی با استفاده از این دو وسیله آموزشی ارائه شد از جمله معرفی نظریه‌های یادگیری، استانداردهای جهانی در آموزش ریاضی، نقش ریاضیات در زندگی و ...).

یکی از برنامه‌های این دوره این بود که با توجه به کتاب‌های درسی دوره متوسطه در افغانستان، یک موضوع درسی از قبل مشخص، تدریس می‌شد. گردش کار چنین بود: ابتدا موضوع درس توسط یکی از معلمان و سپس همان موضوع مجدداً توسط دیگری یا نگارنده تدریس می‌گردید و آنگاه تدریس‌ها نقد و بررسی و مقایسه می‌شد. بعضی از تدریس‌ها عبارت بودند از: تجزیه یک عبارت (افاده) جبری به عوامل ضرب، قدر مطلق (قیمت مطلقه)، اعداد مختلط، جذر، آنالیز ترکیبی (جایگشت‌ها)، ترکیب توابع، مفهوم حد (لیمیت)، تعریف ریاضی حد، مشتق و کاربردهای آن (مثال‌های شهودی مانند سرعت رشد مقدار معینی باکتری، فرق سرعت متوسط و سرعت لحظه‌ای فهم مشتق را ممکن می‌ساخت).

اولین دوره آموزش ضمن خدمت وزارت معارف افغانستان

با همکاری وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

بر اساس تفاهم‌نامه بین وزارتخانه‌های آموزش و پرورش ایران و معارف افغانستان، یک دوره آموزشی در دروس ریاضیات، فیزیک، شیمی، زبان انگلیسی، زیست‌شناسی و مدیریت برای مدرسان این دروس در مقطع متوسطه و مدیران مدارس برگزار شد. که مدرسان دوره توسط وزارت آموزش و پرورش ایران انتخاب شدند.

سه‌شنبه سیزدهم خرداد ماه سال جاری از مشهد به مقصد کابل پرواز کردیم. حدود ساعت ۱۲ ظهر به فرودگاه (میدان هوایی) کابل رسیدیم. با حضور مسئولینی از وزارت معارف افغانستان، کارهای گمرکی و خروج از فرودگاه با سرعت انجام شد.

حدود ۲۰۰ کیلوگرم بار شامل کتاب و وسایل کمک آموزشی همراهان بود که جزئی از تفاهم‌نامه بود و محموله‌های بزرگتری شامل تجهیزات آموزشی و آزمایشگاهی از طریق زمینی قبلاً به کابل حمل شده بود.

ساعت ۳ بعداز ظهر برگزاری مراسم افتتاحیه با حضور مسئولینی از وزارت معارف افغانستان و معلمان شرکت کننده در دوره در محل سالن اجتماعات لیسه استقلال که مدرسه فرانسوی بود برگزار گردید. (لیسه نامی است که به مجتمع‌های آموزشی اطلاق می‌شود و اصل کلمه از زبان فرانسه است). در این جلسه ضمن اعلام برنامه دوره، هر یک از اعضای گروه به معرفی برنامه‌های آموزشی خود پرداختند. برنامه اجرایی دوره در هر روز شامل شش ساعت تدریس حضوری و دو ساعت کار فوق برنامه بود. بعضی از کلاس‌ها به صورت کارگاه آموزشی یا آزمایشگاهی اداره می‌شد. محل تشکیل کلاس‌ها در لیسه امانی یعنی مدرسه آلمانی‌ها بود (تفاوت آموزشی در لیسه‌های کشورهای مختلف تنها در زبان خارجی دوم می‌باشد، که همان زبان کشور مربوطه است). با آنکه این لیسه از بهترین مجتمع‌های آموزشی کابل شمرده می‌شد ولی تفاوت چندانی با دبیرستان‌های معمولی ما در شهرهای بزرگ نداشت. بر روی تابلوهای دیواری زندگینامه‌ها و جملات فارسی زیبایی از دانشمندان و شعرای گذشته چون حکیم عمر خیام نیشابوری، محمدبن موسی خوارزمی، ابوریحان بیرونی، ابوعلی سینا و ... به چشم می‌خورد.

آشنایی با شرکت کنندگان در کلاس (صنف) ریاضی با خواندن اسامی، اطلاع از مدرک تحصیلی، و دروس و پایه‌هایی که تدریس می‌کنند، آغاز شد (در خواندن اسامی از پسوند «جان» به‌عنوان احترام استفاده می‌شد). تعداد حاضرین در کلاس قرار بود ۳۰ نفر باشد ولی تعداد متقاضیان افزایش یافته و به ۵۹ نفر رسیده بود! (افزایش تعداد متقاضیان حتی باعث شگفتی مسئولین وزارت معارف شده بود، و می‌گفتند اولین دوره‌ای است که تقاضا برای شرکت در دوره بیش از انتظار آنان است، می‌گفتند در دوره‌های مشابه که توسط دیگر کشورها برگزار می‌شده، با وجود پرداخت

دیدیم: «بزرگترین نعمتی که خداوند بر بندگانش عرضه داشته، صلح و دوستی است. بیایید قدر آن را بدانیم و با هم مهربانی کنیم». قدر این جمله را کسانی که بیش از ۲۰ سال در جنگ و ناامنی بوده‌اند، خوب می‌دانستند.

دانشگاه (پوهنتون) کابل در محل مناسبی از نظر آب و هوا و فضای سبز قرار دارد، محوطه‌ای بزرگ و زیبا. در آنجا اولین ساختمان، بنای مقبره سیدجمال‌الدین است، البته قسمت‌های زیادی از این ساختمان بلند و سنگ نوشته‌های مقبره بر اثر برخورد گلوله و انفجار، سخت ویران شده بود که مشغول ترمیم آن بودند. دانشکده (پوهنزه) های مختلف شامل علوم، ادبیات، مهندسی، پزشکی، داروسازی، حقوق، هنر و ... در مجموعه دانشگاه قرار داشتند. بعضی از کشورها بازسازی و تجهیز دانشکده‌ها و کتابخانه دانشگاه را به عهده گرفته بودند و بر اساس پدیده رایج در آنجا با نصب تابلویی حضور و نوع خدمات خود را اعلان کرده بودند. تابلوی کشورهای ژاپن، آلمان، فرانسه، ایالات متحده، کره جنوبی و ... به چشم می‌خورد. حضور دانش‌جویان مشغول مطالعه در لابه‌لای درختان، محوطه کتابخانه و ... با وجود امکانات اندک، که نشان از قناعت و سخت‌کوشی این مردم داشت، قابل توجه بود.

هر چند زمان کوتاهی را در این دوره با معلمان ریاضی کشور افغانستان بودیم ولی به خاطر زبان و تاریخ مشترک، شرایط عاطفی ایجاد شده، جدایی را سخت می‌کرد. در هنگام خداحافظی در اغلب چشم‌ها اشک حلقه زده بود.

در پایان بدین وسیله از وزارتخانه‌های آموزش و پرورش ایران و معارف افغانستان و به‌ویژه دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی دو وزارت خانه و از همه کسانی که در ایران و افغانستان برای برگزاری هر چه بهتر این دوره همت گماشتند تشکر می‌شود.

محمدجواد جوامع

مدرس ریاضی مراکز تربیت معلم مشهد

اولین کارگاه نظریه تقریب و کاربردهای آن

این کارگاه روزهای ۲۳ و ۲۴ بهمن ۸۲ در گروه ریاضی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد با حضور ۳۶ نفر از اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های کشور برگزار شد. این کارگاه جمعاً ۱۰ سخنرانی ۶۰ دقیقه‌ای ارائه گردید.

تهیه خبر: دکتر معصومه فشنندی

در جلسه‌ای نمایش فیلم ویدئویی ساخت و وسایل آموزش ریاضی که از یک جشنواره در ایران تهیه شده بود مورد توجه و استقبال معلمان قرار گرفت. از توضیحات روی فیلم یادداشت برمی‌داشتند و قرار شد با استفاده از فیلم، دست‌سازه‌هایی برای مضامین کتاب‌های ریاضی دوره متوسطه بسازند. این فیلم ویدئویی برای تکثیر در اختیار معلمان علاقه‌مند قرار گرفت و یکی از جلسات به‌صورت کارگاه آموزشی و نمایشگاهی از رسانه‌های دست‌ساز بود که توسط معلمان در چند روز گذشته ساخته شده بود. در همین جلسه با هماهنگی قبلی، گروه فیلم‌برداری تلویزیونی بخش تعلیم و تربیت افغانستان در کلاس حضور یافت و گزارشی از وسایل آموزشی شامل چگونگی ساخت و کاربرد وسیله و موضوعاتی از کتاب‌های دوره متوسطه که هنگام تدریس آن‌ها وسیله مورد نظر مفید واقع می‌شود، تهیه کردند.

بعضی از مشاهدات در کابل:

در دیوار شهر، خسته و آسیب‌دیده از جنگ داخلی، و شبکه برق‌رسانی شهر به شدت آسیب‌پذیر بود. به طوری که با تاریکی هوا قسمت اعظم شهر در تاریکی فرو می‌رفت. در قسمتی از کابل، خطوط انتقال نیرویی به چشم می‌خورد که حاکی از وجود اتوبوس برقی در سال‌های گذشته در شهر بود.

قصر دارالامان که در زمان **امان‌اله‌خان** و پس از استقلال افغانستان احداث شده بنایی بسیار عظیم و زیبا (شبهه بنای تاج محل در هندوستان) بوده که در درگیری‌های چند ساله اخیر به ویرانه‌ای تبدیل شده است و اکنون حتی ورود به آن، با خطرات ناشی از انفجار مواد منفجره به جا مانده و یا خطر فرو ریختن قسمتی از بنا همراه است. دیوارها بر اثر برخورد گلوله و خمپاره مشبک شده‌اند و قصر عظیم، تقریباً از بین رفته است.

از موزه کابل که تقریباً مقابل قصر دارالامان است، فقط نامی برج‌مانده بود و با نصب پرده‌ای بر سر در آن نوشته بودند: «نمایشگاه عکاسی» در مدخل ورودی، پیکره آسیب‌دیده دو مجسمه سنگی (شبهه شیر) که قدمت آن‌ها به قبل از میلاد می‌رسد و در سال‌های اخیر همراه با مجسمه‌های دیگر موزه تخریب شده بودند، جلب توجه می‌کرد. دیوارها، سقف‌ها بر اثر صدمات وارده شکسته و در قسمت‌هایی از آن‌ها پرنده‌گانی مانند گنجشک (چغوک) لانه کرده بودند. کتیبه‌ها و نوشته‌های سنگی و آجری و نقاشی دیواری مربوط به سال‌های قبل به خصوص اتاق محمود غزنوی سخت آسیب دیده‌اند. در قسمتی از ساختمان به جا مانده از موزه، نمایشگاه عکسی از آثار موزه در قبل و پس از تخریب، وجود داشت که دل هر بیننده‌ای را می‌لرزاند. هر یک از عکس‌ها به مبلغ ۱۰ دلار به فروش می‌رسید و عواید فروش به نفع موزه هزینه می‌شد. یک گروه از باستان‌شناسان فرانسوی با جمع‌آوری ذرات و قطعات باقی‌مانده، به احیای موزه اقدام کرده بودند و می‌گفتند احیای موزه ممکن است سال‌ها طول بکشد.

هنگام عبور از کنار یک مجتمع آموزشی آسیب‌دیده ولی دایر جمله زیبا و معناداری را با خط خوش فارسی بر دیواره مجتمع

برنامه همایش هر روز از ساعت ۹ صبح با سخنرانی‌های تخصصی ۴۰ دقیقه‌ای شروع و در بعدازظهر از ساعت ۲ تا ۴/۵ با کارگاه‌ها و سپس با سخنرانی‌های تخصصی ۲۵ دقیقه‌ای که به صورت موازی در چند بخش انجام می‌شد ادامه می‌یافت. کارگاه‌ها در زمینه‌های زیر برگزار گردیدند:

Banach Algebras in Harmonic Analysis, Banach Algebras in and Operator Space

K-Theory, Topological Homology, Banach Algebras in Operator Theory.

قابل ذکر است تعداد ایرانیانی که برای این کنفرانس ثبت نام نموده بودند و قصد داشتند در آن شرکت کنند به مراتب بیشتر بود، اما اکثراً به علت مشکل گرفتن ویزا نتوانستند در این کنفرانس شرکت نمایند که این مطلب به اطلاع برگزارکنندگان کنفرانس رسانیده شد.

شایان ذکر است که تمامی شرکت‌کنندگان در کنفرانس در خوابگاه دانشگاه آلبرتا و به صورت یکسان اسکان داده شده و تهیه هر سه وعده غذا بر عهده خود افراد بود. فقط در تنفس‌های بین سخنرانی‌ها با چای، قهوه، آبمیوه و کیک و به صورت سلف سرویس پذیرایی می‌شد. به همه افراد کلید استفاده از کتابخانه اختصاصی گروه ریاضی و آمار که کتابخانه‌ای بسیار غنی بود و کلید استفاده از اتاق کامپیوتر که قفل‌های آنها به صورت رمزارد بود داده شده بود. کنفرانس آتی قرار است در فرانسه و در سال ۲۰۰۵ برگزار گردد.

شانزدهمین کنفرانس جبرهای باناخ

و تاریخچه آن

کنفرانس جبرهای باناخ یکی از کنفرانس‌های بسیار مهم بین‌المللی ریاضی است که تقریباً در سالهای اخیر در یک دوره دو ساله در یکی از دانشگاه‌های معتبر دنیا در شاخه‌های مختلف جبرهای باناخ تشکیل می‌شود. ایده برگزاری آن از آقایان Bade از دانشگاه برکلی و Curtis از دانشگاه کالیفرنیا بود. و این ایده که افرادی که گرد هم می‌آیند همگی به موضوع خاصی علاقه‌مند هستند کاملاً نو بود و آن را از بسیاری از کنفرانس‌های دیگر متمایز می‌ساخت. اکنون برای اطلاع بیشتر از تاریخچه به پیوست زیر توجه نمایید.

تاریخچه کنفرانس جبرهای باناخ

شانزدهمین کنفرانس ریاضی در شهر ادمونتون کانادا و در دانشگاه آلبرتا از ۲۷ ژوئیه تا ۹ اوت ۲۰۰۳ برگزار گردید. برگزارکنندگان کنفرانس A.T.M. Lau و V. Runde بودند. در کنفرانس ۱۴۶ نفر سخنران از کشورهای مختلف دنیا شرکت کرده بودند. از نکات قابل ذکر در این کنفرانس حضور استثنایی ریاضیدانان ایران بود که به لحاظ شرکت کننده بعد از کانادا و آمریکا در رتبه سوم قرار می‌گرفت. از ویژگی‌های دیگر کنفرانس ارائه کارگاه‌هایی بود که در طول کنفرانس و حتی قبل و بعد از کنفرانس ارائه می‌شد.

ردیف	محل برگزاری	برگزاری	موضوع کنفرانس	شرکت‌کنندگان	دبیر یا اعضا کمیته برگزار کننده
۱	دانشگاه کالیفرنیا - آمریکا	۱۹۷۴	همریختی‌ها و اشتقاق‌های جبرهای باناخ	-	B. Bade - P. Curtis
۲	دانشگاه لیدز - انگلستان	۱۹۷۶	پیوستگی خودبه‌خود	-	H.G. Dales
۳	دانشگاه ایالتی کالیفرنیا - آمریکا	۱۹۸۱	رادیکال جبرهای باناخ و پیوستگی خودبخود	۳۲	J. Bachar
۴	دانشگاه کپنهاگ - دانمارک	۱۹۸۵	اشتقاق‌های جبرهای باناخ	۱۶	K. Laursen
۵	دانشگاه برکلی - آمریکا	۱۹۸۶	کارگاه جبرهای باناخ	-	B. - Bade
۶	دانشگاه لیدز - انگلستان	۱۹۸۷	۳	۴۸	H.G. Dales
۷	دانشگاه برکلی - آمریکا	۱۹۸۸	کارگاه جبرهای باناخ ^۱	-	B. Bade P. Curtis
۸	دانشگاه ملی استرالیا (کانبرا)	۱۹۸۹	پیوستگی خودبه‌خود و رادیکال جبرهای باناخ ^۲	-	R. Loy
۹	دانشگاه برکلی - آمریکا	۱۹۹۰	۳	۵۰	G. Allan. Randsford
۱۰	دانشگاه کمبریج - انگلستان	۱۹۹۱	سمپوزیوم جبرهای باناخ کمبریج	-	F. Ghahramani
۱۱	دانشگاه وینیپگ - کانادا	۱۹۹۳	۳	۵۰	F. Ghahramani, J.P. McClure
۱۲	دانشگاه نیوکاسل - انگلستان	۱۹۹۵	جبرهای باناخ ۹۵	-	B. Johnsonf, - M. Whit
۱۳	مؤسسه هینرش فبری آلمان	۱۹۹۷	جبرهای باناخ سال ۹۷	-	M. Mathieu - E. Albrechte
۱۴	کالج پومانا در کلارمونت - آمریکا	۱۹۹۷	-	-	S. Grabinerf - M. Thomas
۱۵	دانشگاه کپنهاگ - دانمارک	۲۰۰۱	Balticon 2001	۱۰۰	N. Gronbaek - K. Laursen N. Laustsen - T. Pederses
۱۶	دانشگاه آلبرتا - کانادا	۲۰۰۳	جبرهای باناخ	۱۴۶	A.T.M Lau V. Runde

(۱) از مهمترین دستاوردهای این کنفرانس حل مسأله همبندی خودریختیهای پیوسته جبرهای ولترا در توپولوژی عملگری نرم بود که به مدت بیست سال باز بود و توسط آقای دکتر فریدون قهرمانی حل شد.

(۲) مهمترین نتیجه ارائه شده در این کنفرانس ساختار ایده‌آلی غیراستاندارد بسته در دسته معینی از جبرهای باناخ رادیکال سربها به شکل $\ell^1(w)$ بود که توسط M. Thomas ارائه شد.

(۳) در این کنفرانس موضوعات متعددی محور گفتگو و بحث بودند.

تهیه خبر: دکتر رجیلی کامیابی گل
دانشگاه فردوسی مشهد

جا دارد از جناب آقای دکتر جعفر زعفرانی استاد دانشگاه اصفهان جداگانه تشکر شود. که در پذیرایی از میهمانان خارجی در اصفهان با ما صمیمانه همکاری نمودند.

تهیه خبر: دکتر بهروز امامی زاده
دبیر چهاردهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن

گزارش چهاردهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن

دانشگاه علم و صنعت ایران افتخار داشت «چهاردهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن» را در تاریخ ۱۵ و ۱۶ بهمن ۱۳۸۲ برگزار نماید. این سمینار با استقبال مطلوبی از جانب قشرهای مختلف علاقمند به ریاضیات قرار گرفت حدوداً دویست نفر در این سمینار شرکت کردند که عمدتاً از اعضای هیأت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و تعدادی نیز از بخش‌های مختلف صنعتی بودند. تعداد مقالات ارسال شده به دبیر خانه سمینار ۷۵ عدد بود که با نظر کمیته علمی ۶۲ مقاله مورد پذیرش قرار گرفت. طبقه‌بندی سخنرانی‌ها به لحاظ زمانی به سه گروه یک ساعته، ۴۵ دقیقه‌ای و بالاخره ۲۵ دقیقه‌ای تفکیک شده بودند. سخنرانی‌ها یک ساعته و ۴۵ دقیقه (جمعاً هفت سخنرانی) توسط سخنران‌های مدعو انجام گردید که اسامی آن‌ها عبارتند از:

(۱) دکتر فرانکو جیانسی (F. Giannessi) از ایتالیا

(۲) دکتر مهرداد شهشهانی از ایران

(۳) دکتر هنریک شاهقلیان از سوئد

(۴) دکتر یونز نایکندر (J. Nycander) از سوئد

(۵) دکتر فتحی بالقاسم (F. Belyhasem) از کویت

(۶) دکتر بهزاد جعفر روحانی از دانشگاه شهید بهشتی

(۷) دکتر علیرضا مدقالچی از دانشگاه تربیت معلم

موضوعات سخنرانیها طیف وسیعی از مبحث آنالیز از جمله آنالیز مختلط، آنالیز تابعی، آنالیز هارمونیک، آنالیز عددی، معادلات با مشتقات جزئی، فیزیک ریاضی و آنالیز تابعی غیرخطی را در بر گرفتند در حاشیه این سمینار دو میزگرد نیز برگزار شد میزگرد اول که با حضور آقایان دکتر ارسلان شادمان، دکتر اسداله نیکنام، دکتر علیرضا مدقالچی، دکتر جعفر زعفرانی و خانم فریبا بهرامی برگزار گردید، به موضوع دوره‌های دکترای ریاضی در کشور پرداختند، در میزگرد دوم که آقایان دکتر رحمان فنوش، دکتر محمدرضا علیرضایی و دکتر صادقی مجریان آن‌ها بودند، موضوع ارتباط ریاضیات و استاندارد مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

قرار بر این است که مجموعه مقالات بزودی چاپ گردد و تعدادی از آنها توسط کمیته علمی انتخاب شده و برای مجله

Algebras, groups and geometries

ارسال شود که تحت یک شماره ویژه به چاپ برسند. لازم به ذکر است که مراکز مختلف آکادمیک و غیرآکادمیک، از این سمینار حمایت کردند. اسامی این مراکز عبارتند از:

(۱) انجمن ریاضی ایران (۲) دانشگاه امام حسین (ع) (۳) دانشگاه اصفهان (۴) پژوهش و توسعه شرکت ملی نفت ایران (۵) مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران (۶) شهرداری تهران (۷) مرکز مطالعات و همکاری‌های بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

«آگهی»

جلد اول گزارش همایش ماهانه انجمن ریاضی ایران حاوی ۸ مقاله توصیفی با کوشش آقای دکتر ارسلان شادمان به زبان فارسی منتشر شد. بهای هر نسخه ۹۲۵۰ ریال و هزینه ارسال آن ۷۵۰ ریال تعیین شده است. از علاقه‌مندان، به ویژه دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی تقاضا می‌شود جهت خرید این نشریه با دبیرخانه انجمن تماس بگیرند.

بقیه (از صفحه ۶) دیدگاه: کنکور کارشناسی ارشد ...

تعیین ساز و کارهایی که این کار با رعایت مصالح دانشگاه‌ها و هم رعایت حقوق متقاضیان باشد به مرور زمان چندان مشکل نخواهد بود.

در پایان، شاید بد نباشد بدانید که هم‌اکنون ۴۹ دانشگاه دارای دوره‌های کارشناسی ریاضی، ۲۹ دانشگاه دارای دوره‌های کارشناسی ارشد ریاضی و ۱۶ دانشگاه دارای دوره‌های دکتری ریاضی هستند. در سال قبل حدود ۶۹۰۰ نفر و در سال جاری حدود ۸۶۰۰ نفر در آزمون کارشناسی ارشد ریاضی شرکت کرده‌اند. از ۷۴۴ نفر قبول شده سال قبل، ۶۵۸ نفر دانش‌آموخته دانشگاه‌های دولتی، ۴۹ نفر دانش‌آموخته دانشگاه پیام نور و ۳۷ نفر از دانش‌آموختگان دیگر هستند.

مستقل از موضوع این بحث، سؤال مهمی مطرح است که به نظر می‌رسد تحت تأثیر برگزاری دوره‌های دکتری فراموش شده است و ذکر آن اینجا بی‌مناسبت نیست: ظرفیت‌های علمی بالقوه و بالفعل دوره‌های کارشناسی ارشد در دامنه ریاضیات ما چقدر است، بهره‌وری‌های ما چگونه است. آیا این دوره‌ها نیاز به تجدیدنظر سازمانی، نوآوری و گسترش روش‌ها، فضای قوانین جدید و ارائه موضوعات و عناوین نوین آموزشی ندارند؟ راستی، چرا در این جامعه علمی طرح این سؤال عجیب است که بپرسیم این عرصه از ریاضیات ما چقدر به احساس زنده و شادابی از ریاضیات پویای امروزیین آغشته است!

دکتر مسعود آرین‌نژاد

مدیر گروه ریاضی دانشگاه زنجان

درباره گردهمایی‌های آینده

همایش ماهانه انجمن ریاضی ایران

روز چهارشنبه ۸۲/۱۲/۲۰ آقای دکتر سیدعبداله محمودیان از دانشگاه صنعتی شریف در همایش اسفندماه پیرامون «مجموعه‌های احاطه‌گر در نظریه گراف‌ها و کاربرد آن‌ها» سخنرانی کردند.

همایش‌های ماهانه، با مسؤولیت آقای دکتر مهدی دهقان در آخرین چهارشنبه هر ماه با سخنرانی یکی از مدعوین کمیته همایش در دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار می‌شود. این کمیته از کلیه علاقه‌مندان به علوم ریاضی به‌ویژه دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی دعوت به‌عمل می‌آورد.

همایش ماهانه فروردین روز ۸۳/۱/۲۶ با سخنرانی آقای دکتر سیامک یاسمی از دانشگاه تهران و همایش اردیبهشت ماه روز ۸۳/۲/۳۰ با سخنرانی آقای دکتر محمد مهدی زاهدی از دانشگاه شهید باهنر کرمان از ساعت ۱۶:۳۰ الی ۱۷:۳۰ در اتاق ۲۰۵ دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار خواهد شد.

تهیه خبر: دکتر حمید پزشک

دومین کارگاه آنالیز غیرخطی، آنالیز محدب و کاربردهای آن

این کارگاه در روزهای ۲۱ - ۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۳ در دانشگاه اصفهان برگزار خواهد شد. موضوعات مورد بحث

- (۱) روشهای تغییراتی و کاربردهای آنها در زمینه‌های فیزیک، بهینه‌سازی، تعادل اقتصادی.
- (۲) نقاط ثابت، کاربردهای آنها در زمینه‌های بهینه‌سازی، اقتصاد و علوم طبیعی.
- (۳) زیر دیفرانسیل پذیری و مشتقات تعمیم یافته، کاربردهای آنها در مینیمم‌سازی.
- (۴) تحذب مسأله تعادلی تعمیم یافته نظریه ماتریس‌ها و کاربرد آنها در مسأله تعادل و رخدادهای مدرسین (مدعوین خارجی کارگاه):

- (۱) پروفیسور میشل ترا، رییس انجمن ریاضی کاربردی و ریاضیات صنعتی فرانسه.
- (۲) پروفیسور کازیمیر گوبل، عضو آکادمی علوم ریاضی لهستان.
- (۳) پروفیسور نیکلاس هجیاواس، رییس گروه تحقیقاتی تحذب تعمیم یافته.
- (۴) پروفیسور لای - جون لین استاد دانشگاه ملی تایوان. علاقه‌مندان می‌توانند با تلفن ۱۰ - ۷۹۳۲۳۰۹ - ۰۳۱۱ تماس بگیرند.

دیرخانه کارگاه تحقیقاتی آنالیز غیرخطی، آنالیز محدب و کاربردهای آن

گروه ریاضی دانشگاه اصفهان صندوق پستی ۱۶۳-۸۱۷۴۵
نشانی الکترونیکی:

<http://sci.ui.ac.ir/math/analysis/wnc/>

سومین سمینار هندسه و توپولوژی

سومین سمینار هندسه و توپولوژی در روزهای ۲۵، ۲۶ و ۲۷ تیرماه ۱۳۸۳ در گروه ریاضی دانشگاه تربیت معلم آذربایجان برگزار می‌شود. برنامه‌های این سمینار در قالب سخنرانیهای عمومی (۵۰ دقیقه‌ای) و تخصصی (۳۰ دقیقه‌ای) ارائه می‌گردد. مقالات ارائه شده پس از داوری در گزارش سمینار به چاپ خواهد رسید. همچنین با انتخاب کمیته علمی، به تعدادی از دانشجویان تحصیلات تکمیلی که در سمینار مقاله ارائه دهند، جوایزی اهداء خواهد شد. دبیر سمینار آقای دکتر شهرام رضاپور هستند. علاقه‌مندان به شرکت در این سمینار می‌توانند با تلفن ۴۴۲۸۸۰۴ - ۰۴۱۱ یا با نشانی زیر تماس بگیرند:

تبریز - کیلومتر ۳۵ جاده تبریز - مراغه، دانشگاه تربیت معلم آذربایجان، دانشکده علوم، گروه ریاضی.

نشانی الکترونیکی: <http://www.azaruniv.edu/~mathcon>

همایش ریاضی دانشگاه آزاد اسلامی قائم شهر

اولین همایش ریاضی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم شهر در روزهای ۲۳ و ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۳ برگزار خواهد شد. برنامه‌های این همایش دربرگیرنده همه شاخه‌های ریاضیات بوده سخنرانی‌های عمومی و تخصصی ارائه خواهد شد. علاقه‌مندان می‌توانند با تلفن ۱۹ - ۲۲۵۳۲۱۶ - ۰۱۲۳ و نمابر ۰۲۲۴۰۰۹۱ - ۰۱۲۳ تماس بگیرند.

تهیه خبر: دکتر شعبان صدقی
نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه آزاد اسلامی قائم شهر

همایش‌های بین‌المللی در جهان

فهرستی از همایش‌های بین‌المللی در جهان که تا سال ۲۰۰۶ برگزار خواهد شد همراه با اطلاعات تکمیلی (محل، تاریخ، برگزارکنندگان و حامیان، نشانی پستی و الکترونیکی و نیز منزلگاه همایش) در دو کارگزار عمومی معرفی شده‌اند:

1. <http://www.ams.org/mathcal/>
2. <http://at.yorku.ca/amca/>

اولین کارگزار، تقویم کنفرانس‌های ریاضی نام دارد که وابسته به انجمن ریاضی آمریکا است. دومین کارگزار، اطلس کنفرانس‌های ریاضی است که در صورت درخواست برگزارکنندگان همایش، به شرکت کنندگان امکان ارسال الکترونیکی چکیده مقالات را می‌دهد.

هر دو کارگزار، به برگزارکنندگان کنفرانسها و سمینارهای در ایران نیز امکان انتشار اطلاعیه یا فراخوان همایش را می‌دهند.

تهیه خبر: دکتر محمد صالح مصلحیان

مدرسه هندسه جبری و حساب منحنی‌ها

۱۴ تا ۲۵ تیر ۱۳۸۴، بیروت

این مدرسه از سلسله دوره‌هایی است که با هدایت و همکاری مرکز بین‌المللی ریاضیات محض و کاربردی (CIMPA) برگزار می‌شود که هر سال در حدود ۱۰ مدرسه در نقاط مختلف جهان برگزار می‌کند. علاوه بر این مدرسه، قرار بود مدرسه دیگری در بهار آینده در دمشق در زمینه مفاهیمی از معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی که از هندسه و فیزیک نشأت می‌گیرند، برگزار شود ولی به دلیل عدم وجود پتانسیل علمی مناسب در سوریه، مبلغی و به کشور دیگری - احتمالاً ترکیه - منتقل شده است. همچنین مدرسه «پایه‌های گرینر و کاربردها» از همین سری مدارس در تابستان ۱۳۸۵ در مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان برگزار خواهد شد.

هدف مدرسه «هندسه جبری و حساب منحنی‌ها» آشنا کردن ریاضیدانان و محققان منطقه که در زمینه‌های هندسه جبری، نظریه اعداد و جبر کار می‌کنند، با مفاهیم مختلف منحنی‌های جبری است. در این مدرسه درسهایی در رویه‌های ریمانی، منحنی‌های تحلیلی روی میدان اعداد مختلط، هندسه توابع چندجمله‌ای، منحنی‌های جبری روی اعداد گویا و کاربردهای این مفاهیم در نظریه کدگذاری، بررسی اول بودن اعداد و ... ارائه خواهد شد. اطلاعات بیشتر و فرم ثبت‌نام این مدرسه در نشانی اینترنتی زیر در دسترس است:

<http://www-mathdoc.ujf-grenoble.fr/CIMPA/>

تهیه خبر: دکتر رشید زارع‌نهدی
و با تشکر از دکتر رحیم زارع‌نهدی

سمینار جبر؟

در نامه‌ای غیرمنتظره از سوی معاون پژوهشی دانشگاه شیراز، آقای دکتر حبیب شریف، اعلام شد:

«احتراماً بر اساس نامه شماره ۱۴۶۵ مورخ ۸۲/۱۲/۹ بخش ریاضی دانشگاه شیراز به استحضار می‌رساند که هر دو متخصص جبر دانشگاه در سمت رییس دانشگاه و معاون پژوهشی دانشگاه به خدمت مشغول می‌باشند و لذا به دلیل گرفتاری، برگزاری سمینار جبر در سال ۸۳ در شیراز میسر نمی‌باشد. انشالله همانگونه که این دانشگاه تاکنون میزبان چند کنفرانس ریاضی کشور، سمینار آنالیز و غیره بوده است در آینده بتواند میزبان یکی از سمینارهای جبر نیز باشد.»

تهیه خبر: دکتر سیدعبداله محمودیان

کنفرانس آمار

هفتمین کنفرانس آمار ایران از ۲ الی ۴ شهریور ۸۳ در دانشگاه علامه طباطبایی برگزار خواهد شد. هم‌اکنون دانشکده اقتصاد و به‌ویژه گروه آمار این دانشگاه سرگرم تدارک مقدمات برگزاری این کنفرانس هستند. از مهمترین ویژگی‌های این کنفرانس وجود زیربخش‌هایی چون نظریه احتمالاتی گروه و گراف‌های تصادفی در بخش احتمال آن است. یادآور می‌شود که پوستر و اطلاعیه‌های کنفرانس به تمام گروه‌های آمار و ریاضی سراسر ایران ارسال شده است. علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به سایت کنفرانس در www.atu-economics.ac.ir/isc7 به صورت آنلاین ثبت نام کرده و یا از چگونگی ثبت نام آگاهی یابند.

تهیه خبر: دکتر محمد جلوداری ممقانی
گروه آمار دانشگاه علامه طباطبایی

 دکتر فقی ...

انجمن ریاضی فرانسه

میشل والد اشمیت

ریس انجمن ریاضی فرانسه

مموار (Memoires) که به تکنگاریها اختصاص داشت تکمیل شد. استریسک (Asterisque) در سال ۱۹۷۳ همزمان با صد سالگی انجمن پا به عرصه نشر گذاشت. این مجله تکنگاریها و همچنین مقالات کنفرانسهای بزرگ بین‌المللی و سمینارهای بورباکی را چاپ می‌کند. مجله Revue d'Histoire des Mathématiques در سال ۱۹۹۵ تأسیس شد. سریهای دیگری هم وجود دارد شامل Panoramas & Synthéses (تکنگاریهای مروری در سطح بالا)، Cours Spécialisés (درسهای در سطح دانشجویان دکتری) و نیز Séminaires & Congrès که به صورت الکترونیکی در دسترس همگان قرار دارد مجله Documents Mathématiques اخیراً شروع به کار کرده است: یکی از اولین شماره‌های آن که در سال ۲۰۰۱ چاپ شد، شامل مباحثاتی بین گروشنیدیک و سر بود که بسیار مورد استقبال قرار گرفت. به تازگی توافق نامه‌ای بین انجمن ریاضی فرانسه و انجمن ریاضی آمریکا منعقد شده است تا ترجمه انگلیسی این مجله نیز منتشر شود. علاوه بر اینها انجمن گاهی انتشارات دیگری نیز دارد مانند تجدید چاپ و تجدید ویرایش سمینارهای بورباکی از سال ۱۹۴۸، تا ۱۹۶۸. انجمن ریاضی فرانسه اکنون مهمترین ناشر در فرانسه است که کتابها و مجلات ریاضی در سطح بالا را عموماً به زبان فرانسه به چاپ می‌رساند. با این وجود، ما یک توافق نامه با انجمن ریاضی آمریکا داریم برای ترجمه و پخش برخی از تکنگاریها. این سری از انتشارات را SMP/AMS Texts & Monograp گویند.

در این روزها، دیجیتالی کردن یکی از مشغله‌های همه ناشران است. ما برای این کار از برنامه NUM - DAM استفاده می‌کنیم که توسط مرکز اسناد ریاضی گرونوبل طراحی شده و قسمتی از طرح بین‌المللی کتابخانه دیجیتالی ریاضیات است.

همایشها

ما یک همایش سالانه «Journée Annuelle» داریم که در شنبه وسط ماه ژوئن برگزار می‌شود و مجمع عمومی انجمن در آن روز تشکیل شده و همچنین سه یا چهار سخنرانی در یک زمینه مورد توجه عمومی ارائه می‌شود. مثلاً در سال ۲۰۰۱ زمینه مورد بحث «ریاضیات و ریاضیدانان در قرن بیستم»، در سال ۲۰۰۲ «زیست شناسی ریاضی» در سال ۲۰۰۳ «گروهها و هندسه» و در سال ۲۰۰۴ «تحقیق در عملیات» می‌باشد، همایش سالانه ذکر شده این امکان را به ما می‌دهد که هر دو سال یک بار جایزه دالامبر انجمن به کاری که بیشترین توجه عموم را به ریاضیات جلب کرده است اعطاء شود. در سال ۲۰۰۲ همچنین جایزه آناتول در رشته آموزش ریاضی اعطاء شد. سه سال پیش سال جهانی ریاضیات در فرانسه جشن گرفته شد و در طی آن چهار جایزه ویژه برای سخنرانیهای قابل فهم برای دانش‌آموزان دبیرستان اعطاء شد که به دلیل موفق بودن و جذابیت آن، امیدواریم در آینده نیز تکرار شود.

هر سال انجمن ریاضی فرانسه دو گردهمایی تحقیقاتی را برگزار می‌کند که در آنها متخصصین در موضوعهای خاص لب مطلب را به ریاضیدانان دیگر و دانشجویان تحصیلات تکمیلی توضیح می‌دهند. ۱۲ تا ۱۵ دسامبر ۲۰۰۱ در دانشگاه تانت

آگوست ۲۰۰۲ در مجمع عمومی اتحادیه بین‌المللی ریاضیات (IMU) در شهر شانگهای از طرف دکتر بهزاد و دکتر علی ایرانمنش برای شرکت در سی و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران در شاهرود دعوت شدم. این دعوت را با مسرت پذیرفتم. در مراسم افتتاحیه این کنفرانس، انجمن ریاضی فرانسه را به‌طور خلاصه معرفی کردم و تصمیم آن را برای خبرنامه انجمن ریاضی ایران در نظر گرفتم.

مایلم از این فرصت استفاده کنم و از تمام همکارانی که به نحوی در ایجاد این امکان برای من سهیم بوده‌اند تشکر کنم. شنیده بودم که مهمان‌نوازی ایرانیان عالی است. ولی هرگز نمی‌توانستم اینهمه مهربانی را پیش‌بینی کنم. به خصوص می‌خواهم از رئیس انجمن ریاضی ایران، دکتر مهدی بهزاد، رئیس بخش ریاضی مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان، دکتر رشید زارع‌نهدی که برنامه اقامت دو هفته‌ای مرا به‌طور بی‌ظنیری ترتیب دادند سپاسگزاری کنم. همچنین از دکتر رحیم زارع‌نهدی که سخنرانی مرا در افتتاحیه کنفرانس ریاضی ایران به‌طور همزمان ترجمه کردند، و بالاخره همکارانی که این متن را ترجمه می‌کنند صمیمانه تشکر می‌کنم.

انجمن ریاضی فرانسه

انجمن ریاضی فرانسه در سال ۱۸۷۲ توسط میشل شاسله که اولین عضو فرانسوی انجمن ریاضی لندن بود، تأسیس شد. وی به عنوان اولین رئیس انجمن برای یک سال انتخاب شد. در اولین شماره بولتن، هدف انجمن جدید التأسیس، پیشبرد علوم و تشویق تحصیل ریاضیات محض و کاربردی اعلام شده است. این امر با فعالیت‌ها و انتشارات و همچنین همگی اعضای انجمن عملی می‌شود.

انجمن ما تأسیس شده بود تا پل ارتباطی میان ریاضیدانان آن زمان فرانسه باشد تعداد آنها به اندازه یک خانواده معمولی بود. اکنون تعداد ریاضیدانان فرانسه بالغ بر ۵۰۰۰ نفر است و انجمن ما تقریباً ۲۰۰۰ عضو دارد.

انتشارات

یکی از اهداف مهم انجمن، از بدو تأسیس، انتشارات ریاضی بود. در سال ۱۸۷۳، تنها یک سال پس از تأسیس انجمن، نخستین شماره بولتن انجمن ریاضی فرانسه منتشر شد. اکنون علاوه بر چاپ روی کاغذ، این مجله به‌صورت الکترونیکی نیز در اختیار مشترکین قرار دارد. از سال ۱۹۶۴ بولتن با یک ضمیمه به نام

آمد که در سال ۱۹۸۳ توسط تعدادی از ریاضیدانان کاربردی فرانسه بنیانگذاری شده است. این انجمن و انجمن ما ارتباط بسیار نزدیک دارند. و فعالیت‌های مشترک زیادی انجام می‌دهند. یکی از این فعالیتها (که انجمن فیزیک فرانسه نیز در آن شرکت دارد) همکاری با کشورهای در حال توسعه است. برای این منظور کمیته‌ای با عنوان «همکاری در علوم پایه» تشکیل شده است. همچنین CIMPA

(Centre Intern. Math. Pure et Appl.)

در فرانسه قرار دارد که تعداد زیادی کارگاه و مدرسه در کشورهای در حال توسعه برگزار می‌کند و انجمنهای ما نیز در این فعالیت مشارکت دارند. با اینکه یونسکو از این مرکز حمایت می‌کند ولی کمبود منابع مالی همیشه مشکلی برای این مرکز بوده است.

کتابی با عنوان «انفجار در ریاضیات» در جولای ۲۰۰۲ با همکاری انجمنهای ریاضی و ریاضی کاربردی و صنعتی فرانسه منتشر شد. هدف این کتاب معرفی ریاضیات به قشر وسیعی از مردم است. این کتاب به صورت آزاد در سایت انجمن ریاضی فرانسه قرار دارد و بزودی ترجمه فارسی آن نیز منتشر خواهد شد. امروزه ارتباطات و اطلاعات نقش مهمی در همه جوامع دارند. برای پخش اطلاعات در داخل انجمن ریاضی فرانسه

Officielles Math

(که در سایت انجمن قابل دسترس است) اطلاعات سمینارها را ارائه می‌کند. همچنین gazette de Math همانند خبرنامه انجمن ریاضی ایران با اطلاعاتی در زمینه‌های مختلف که به درد اعضای انجمن می‌خورد، منتشر می‌شود.

سایت انجمن ما یعنی <http://smf.emath.fr> حاوی اطلاعات بیشتری از انجمن به همراه راهنمای اعضای انجمن و معرفی کتابها و مجلات، کنفرانسها و گردهماییها و غیره می‌باشد. دو انجمن ریاضی ایران و فرانسه در حال امضای توافق نامه تبادل اعضا هستند. اعضای انجمن ریاضی ایران هنگام ثبت نام در انجمن ریاضی فرانسه از تخفیف برخوردار خواهند شد (و برعکس). همه اعضای انجمن ریاضی ایران دعوت می‌شوند که عضو انجمن ریاضی فرانسه نیز بشوند.

در طول دیدار من از ایران در سال ۲۰۰۳، کمیته‌ای علمی با هدف سازماندهی همکاریهای علمی بین ایران و فرانسه تشکیل شد. همکاریهایی قبلاً وجود داشته است و ما می‌خواهیم علاوه بر حفظ این فعالیتها، آن را گسترش دهیم. از طرف دیگر، اگر تقاضاها برای کمکهای مالی، از طرف کمیته علمی حمایت شود از شانس موفقیت بیشتری برخوردار خواهند شد. مثلاً کمیته علمی قادر خواهد بود نامزدهایی را برای طرح راهنمایی مشترک رساله دکتری پیدا کند. به علاوه یک سایت برای این کمیته حاوی تمام امکانات مفید و قابل استفاده برای ریاضیدانان دو کشور جهت همکاری با هم و منابع مالی قابل دسترس ایجاد خواهد شد. (منابع مالی می‌تواند شامل اکول نورمال سوپریور، اکول پلی تکنیک، آکادمی علوم فرانسه، وزارت امور خارجه، وزارت

موضوع مورد نظر «فانکتورهای چند جمله‌ای، مدولهای ناپایدار و همانستگی اسکیمهای گروههای متناهی» بود. موضوع گردهمایی ۲۰۰۲ در دانشگاه پاریس نود «عملگرهای تصادفی شرویدینگر: روشها، نتایج و دورنما» بود. موضوع سال ۲۰۰۳ «مفاهیم تصادفی بصری» است. برخی از این سخنرانیها Panoramas et Synthésها چاپ می‌شود.

همچنین ما تعدادی کنفرانس بین‌المللی با همکاری انجمنهای دیگر مانند انجمن ریاضی آمریکا (جولای ۲۰۰۱) در لیون، انجمن ریاضی اروپا (فوریه ۲۰۰۳) در نیس برگزار کرده‌ایم. در آینده نیز با همکاری انجمن ریاضیات کاربردی و صنعتی (جولای ۲۰۰۴) در تولوز، انجمن آمار فرانسه و انجمن ریاضی کانادا و انجمن آمار کانادا برنامه‌هایی اجرا خواهیم کرد.

آموزش

انجمن ریاضی فرانسه در همه مسائل مربوط به ریاضیات فعال است. بنابراین مسائل آموزش یکی از مهمترین مشغله‌های ماست. انجمن در ایجاد برنامه think-tank در آموزش ریاضی مشارکت داشته است. این برنامه وزارت آموزش مورد حمایت قرار گرفت و ژان پیرکان به‌عنوان رئیس آن انتخاب شد و در سال ۲۰۰۲ گزارشی از کارهای انجام شده منتشر شد که در حال ترجمه به انگلیسی نیز می‌باشد. برنامه تدریس در دبیرستانها توجه ریاضیدانان حرفه‌ای را جلب کرده است ولی برنامه مهم دیگر این است که به دانش‌آموزان دبیرستانی ریاضیات سطح بالا به زبانی قابل فهم معرفی شود. این هدف چند گروه است که توسط انجمن ریاضی ایران فرانسه برای این منظور تشکیل شده‌اند و برنامه‌هایی مانند Mathen Jeans و Animath اجرا شده که جوانان می‌توانند اوقات فراغت خود را با پرداختنی و لذت بردن از ریاضیات پر کنند.

هر سال کمیته آموزش انجمن ریاضی ایران فرانسه جلسه‌ای برای بررسی وضعیت جاری برگزار می‌کند. در ژانویه ۲۰۰۲ یک میز گرد با موضوع «ریاضیات و کاربردهای آن در علوم» برگزار شد. در سال ۲۰۰۳ این موضوع در رابطه با اصلاح برنامه‌های درسی دانشگاهها (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) بود. به علاوه ما ارتباط نزدیکی با سازمانهای دیگر مانند انجمن دبیران ریاضی و اتحادیه معلمان داریم.

CIRM در لومینی

ریاضیدانان نیاز به همکاری با یکدیگر دارند، چه به صورت کار گروهی در گروههای کوچک و چه به صورت شرکت در کنفرانسها. به همین دلیل است که انجمن ریاضی فرانسه CIRM (Center International de Rencontres Mathematiques) را در سال ۱۹۸۱ در شهر لومینی تأسیس کرده است. این مرکز در محلی عالی که وسط یک جنگل انبوه در نزدیک دریای مدیترانه قرار دارد با هدف ایجاد بهترین محیط برای کارهای دسته جمعی ریاضی درست شده است.

ارتباط با انجمنهای دیگر

قبلاً ذکر از انجمن ریاضیات کاربردی و صنعتی فرانسه به میان

آموزش و ... باشد).

امیدواریم ایجاد این کمیته باعث رشد فعالیتهای مشترک اعضا دو جامعه ریاضی ایران و فرانسه بشود. من مطمئن هستم که هر دو طرف از این ارتباطها سود خواهند برد.
نشانی انجمن ریاضی فرانسه:

Société Mathématique de France

Institut Henri Poincaré

11, rue Pierre et Marie Curie

75231 Paris cedex 05

France

<http://smf.emath.fr>

mail: smf@dma.ens.fr

CIRM ربرت کوکرو

مرکز بین‌المللی همایشهای ریاضی (CIRM) که در لومینی، مارسی قرار دارد، هر سال میزبان تعدادی کنفرانس در ریاضی و رشته‌های نزدیک (فیزیک نظری، محاسبه، نظریه اطلاعات، زیست‌شناسی ریاضی و ...) می‌باشد. CIRM دارای اتاقهای کنفرانس، وسایل ارائه سخنرانی و امکانات محاسباتی است. کتابخانه مرکز دارای بیشترین کتاب ریاضی در جنوب فرانسه است (۷۰۰۰۰ عنوان).

CIRM در پردیسه لومینی، مکانی بین شهر مارسی و یک گردشگاه تابستانی ساخته شده است. این مرکز امکان اسکان ۸۰ نفر را دارد و رستوران مرکز می‌تواند به ۹۰ نفر سرویس دهد. حوزه فعالیت مرکز بین‌المللی است و همچنین در منطقه مارسی نیز دانشگاههای موجود از امکانات این مرکز استفاده می‌کنند.

فعالیت اصلی مرکز، برگزاری همایشهای یک یا دو هفته‌ای با ۳۰ تا ۶۰ شرکت کننده است. گاهی همایشهای طولانی تری نیز در این مرکز برگزار می‌شود. برنامه دیگری که از سال ۲۰۰۱ آغاز شده «تیمهای تحقیقاتی» است. در این برنامه مرکز میزبان تیمهای کوچکی است که برای مدتی کار مشترک گرد هم می‌آیند. مرکز هر سال در حدود ۱۰۰۰۰ نفر را میزبانی می‌کند و ۵۰ کنفرانس برگزار می‌شود. مرکز در حدود ۴۰ درصد از هزینه‌های کنفرانسها را با تصویب کمیته علمی تأمین می‌کند.
نشانی:

Robert Coquereaux

Centre International de Rencontres Mathématiques (Directeur)

CIRM-Case 916-Luminy

13288-Marseille-France

(0)4 91 83 30 22

<http://www.cirm.univ-mrs.fr/>

ترجمه دکتر رشید زارع نهندی

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

جایزه آبل

آکادمی علوم نروژ طی اطلاعیه‌ای از همه ریاضیدانان خواست که نامزدهای خود را برای جایزه آبل ۲۰۰۴ اعلام کنند.

جایزه آبل که نخستین آن در سال ۲۰۰۳ اعطا شد معادل ۷۵۰۰۰۰ یورو است و به‌عنوان یک جایزه بین‌المللی به شاخص‌ترین کار علمی در ریاضیات شامل مفاهیم ریاضی علوم کامپیوتر، فیزیک ریاضی، احتمالات، آنالیز عددی و محاسبات علمی، آمار و همچنین کاربردهای ریاضی در علوم اختصاص می‌یابد.

افراد نامزدهای مورد نظر خود را با ارسال شرح حال علمی، توضیح کارهای بزرگ و تأثیرگذار جهانی آنان به همراه اسامی چند تن از ریاضیدانان شناخته شده که می‌توانند در زمینه کارهای او اظهار نظر کنند، به کمیته آبل معرفی نمودند. کمیته آبل از بین تقاضاهای رسیده تعدادی را انتخاب و به آکادمی علوم نروژ جهت تعیین برنده نهایی جایزه آبل ارائه کرد.

برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی الکترونیکی <http://www.abelprisen.no> مراجعه نمایید.

نشانی آکادمی علوم نروژ:

The Norwegian Academy of Science and Letters.

Drammensveien 78No - 0271 Oslo, Norway

تهیه خبر: دکتر رشید زارع نهندی

برندگان جایزه نوبل اقتصاد سال ۲۰۰۳

در اکتبر سال ۲۰۰۳ آکادمی علوم پادشاهی سوئد اعلام نمود که جایزه نوبل اقتصاد در سال ۲۰۰۳ به‌طور مشترک به رابرت انگل و کلیو گرانگر اعطا می‌گردد. رابرت اف. انگل به‌خاطر ابداع روشهای تحلیل سریهای زمانی اقتصاد با زمان متغیر ناپایدار و کلیو دبلیو جی گرانگر به‌خاطر نوآوری در روشهای تحلیل سریهای زمانی اقتصادی با روند مشترک نامزد دریافت این جایزه شدند. مبلغ این جایزه ۱۰ میلیون کرون سوئد (معادل ۱.۳ میلیون دلار آمریکا) است که به‌طور مشترک به آنها اهداء گردید.

سریهای زمانی یا دنباله‌ای از مشاهدات که به ترتیب زمان مشاهده آنها مرتب شده‌اند، در اقتصاد برای پیش‌بینی روند تغییرات متغیرهای اقتصادی و یا آزمون نظریه‌های اقتصادی به کار گرفته می‌شوند. به‌عنوان مثال سریهای زمانی مربوط به تولید ناخالص داخلی، نرخهای بهره، قیمت‌های سهام و ... رشد و توسعه آنها را در طی دوره زمانی معینی نشان می‌دهد. در بین سالهای ۱۹۸۳ تا ۲۰۰۳ انگل و گرانگر روشهای آماری جدیدی را برای بررسی دو خاصیت کلیدی سریهای زمانی اقتصادی، یعنی ناپایداری زمانی و ناپایداری، به وجود آوردند.

در بازارهای مالی، چون ارزش سهام، حق تقدم فروش یا خرید و دیگر ابزارهای مالی به مخاطره‌ای که همراه آنهاست، بستگی

همه اعداد جالب اند!

آقای دکتر محمودیان نشانی منزلگاهی را ارائه کردند که در آن در مورد هر یک از اعداد ۰ تا ۹۹۹۹ خاصیت مشخصه‌ای ذکر شده است که آن را از دیگر اعداد متمایز می‌سازد. یافتن خاصیت مشخصه برای عددی خاص کار چندان سختی نیست چرا که به عنوان مثال می‌توان n را به عنوان تنها عدد طبیعی بین $n-1$ و $n+1$ معرفی کرد. اما ارائه خاصیت برای n هنگامی ارزشمند است که به اصطلاح جالب باشد و از نظر اکثر ریاضیدانان خاصیت ذکر شده مهم‌ترین خاصیت ممکن باشد. به عنوان مثال عدد ۴ تنها جواب طبیعی معادله $x^2 = 2x$ است و یا مجذور تنها عدد اول زوج. اما شاید اکثر ریاضیدانان را به یاد قضیه چهار رنگ بیندازد. یا ممکن است برای یک جبردان یادآور ۴- گروه کلاین باشد. از این رو این مسأله که چه خاصیتی برای چه عددی جالب است خود جای بحث دارد. با این حال به نظر می‌رسد که صفحه اینترنتی مذکور در حد خوبی توانسته است خواص اعداد را ارائه دهد گرچه برای تعداد زیادی از اعداد که در آنجا آمده است شاید مشخص سازی بهتری وجود داشته باشد. همچنین در این صفحه هنوز در جلوی بسیاری از اعداد علامت ؟؟؟ درج شده است که بیانگر عدم وجود خاصیت مناسبی برای این اعداد است. اما آیا به عنوان مثال عدد ۱۳۷ که اولین عدد با نماد ؟؟؟ است از همین طریق مشخص نخواهد شد؟ به هر حال گرچه الگوهای تکراری زیاد و نمونه‌های نه چندان جالب فراوانی در این فهرست به چشم می‌خورد، دیدن این صفحه در نشانی

<http://www.stetson.edu/~efriedma/numbers.html>

خالی از لطف نخواهد بود.

تهیه خبر: دکتر مجید میرزاوزیری

دانشگاه فردوسی مشهد

بیستین سال تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

گروه ریاضی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد که هم‌اکنون عضو حقوقی انجمن ریاضی ایران است، کار خود را با ۴۳ دانشجو در مقطع کارشناسی در سال ۱۳۶۲ آغاز نمود و در مقاطع کارشناسی، کاردانی، کارشناسی ارشد و دکتری ریاضی به فعالیت پرداخته است. و تاکنون در این مقاطع به ترتیب ۶۰۱، ۲۴۷، ۸۰، ۲ نفر فارغ‌التحصیل شده‌اند.

هم‌اکنون ۶ دانشجوی دکتری در گرایشهای آنالیز و جبر در این دانشگاه مشغول به تحصیل می‌باشند. به علاوه تعداد ۸ عضو هیأت علمی تمام‌وقت و ۵ عضو هیأت علمی نیمه‌وقت با این گروه همکاری می‌نمایند.

تهیه خبر: دکتر مریم امیری

نماینده انجمن در دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

دارد؛ نوسانات تصادفی داده‌های مشاهده شده در طی زمان، یا ناپایداری، اهمیتی ویژه دارند. این نوسانات در طی زمان می‌توانند به طور مشهودی تغییر کنند. دوره‌های ناآرام با نوسانات بزرگ که دوره‌های آرام با نوسانات کوچک را به دنبال دارند. علیرغم وجود چنین تغییرات ناپایدار، به‌هنگام بررسی چنین سریهایی، محققین عادت داشتند از روشهای آماری استفاده کنند که در آن فرض می‌شود متغیرهای مورد مشاهده بدون ناپایداری‌اند. بنابراین کشف رابرت انگل موفقیتی عمده به حساب می‌آید. او دریافت که مفهوم ناهم واریانس شرطی اتورگرسیون (ARCH) خواص بسیاری از سریهای زمانی را به طور دقیق در بردارد و روشهایی را برای مدل‌سازی آماری ناپایداری زمان - متغیر بسط و گسترش داد. مدل‌های مبتنی بر ARCH نه تنها برای محققین، بلکه برای تحلیل‌گران بازارهای مالی، که از آن برای قیمت‌گذاری داراییها و ارزیابی مخاطره پرتفولیو (Portfolio) استفاده می‌کنند، به عنوان ابزارهایی ضروری به‌شمار می‌آیند.

اغلب سریهای زمانی اقتصاد کلان، از روندی تصادفی تبعیت می‌کنند به طوری که یک بی‌نظمی، مثلاً در تولید ناخالص داخلی (GDP)، تأثیری دیرپای بر روی سایر بخشهای مرتبط خواهد داشت. این سریهای زمانی؛ نایستا (Nonstationary)، نامیده می‌شوند. این نوع سریها متفاوت از سریهای ایستا (Stationary) که برخی خواص آماری آنها در طی زمان تغییر نمی‌کند و بلکه حول یک مقدار داده شده نوسان می‌کنند، می‌باشند. گلیوگرانگر نشان داد که روشهای آماری مورد استفاده برای سریهای ایستا هنگامی که برای تحلیل داده‌های نایستا به کار می‌روند، می‌توانند به نتایج گمراه کننده‌ای بیانجامد. کشف قابل توجه وی این بود که ترکیبهای مشخصی از سریهای نایستا ممکن است از خود ایستایی نشان بدهند و به این ترتیب شرایط درستی را برای استنتاج آماری فراهم آورند. گرانگر این پدیده را هم‌پارچه شدن (Cointegration) نامید. او روشهایی را بسط و توسعه داد که در مطالعه سیستمهایی که پویایی کوتاه مدت آنها متأثر از اختلالات تصادفی بزرگ هستند و پویایی بلند مدت آنها توسط روابط تعادل اقتصادی محدود شده، بسیار باارزشند. از نرخهای تبدیل ارز، سطح قیمتها، روابط بین ثروت و مصرف و نرخهای بهره کوتاه‌مدت و بلندمدت به‌عنوان مثالهایی از چنین سیستمهایی می‌توان نام برد.

رابرت انگل در ۱۹۴۲ در سیراکوز نیویورک به دنیا آمد. مدرک دکتری‌اش را از دانشگاه کرنل دریافت کرد و در حال حاضر استاد مدیریت و خدمات مالی در دانشگاه نیویورک است.

کلیو گرانگر در ۱۹۳۴ در سوانسی ویلنر به دنیا آمد. در سال ۱۹۵۹ مدرک دکتری‌اش را از دانشگاه ناتینگهام دریافت کرد و استاد بازنشسته دانشگاه کالیفرنیا در سان‌دیگو می‌باشد.

تهیه خبر: دکتر حسن حقیقی

دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی

مرجع خبرنامه انجمن ریاضی آمریکا، شماره ۱ ژانویه ۲۰۰۴

کنکور دوره دکتری ریاضی دانشگاهها

با توجه به برگزاری کنکور دوره دکتری ریاضی اغلب دانشگاه‌های کشور در فصل بهار، خبرنامه انجمن ریاضی ایران با ارسال دورنگاری به گروه‌های ریاضی دانشگاه‌های مجری، درخواست ارسال اطلاعات مربوطه را نمود.

در پاسخ به این دورنگار برخی دانشگاه‌ها اطلاعات مربوطه را ارسال نموده‌اند. این داده‌ها در برخی موارد کامل نیست و متقاضیان می‌توانند از دانشگاه مربوطه پیگیری لازم را به عمل آورند. متأسفانه زمان ثبت نام برخی از دانشگاه‌ها پیش از انتشار خبرنامه به پایان رسیده است.

دانشگاه اصفهان

گرایش: آنالیز، جبر
مواد امتحانی: آنالیز، جبر (یا تحقیق در عملیات)، هندسه خمینه (یا توپولوژی جبری)

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۲/۳

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۲/۱۲/۲۹

نشانی: دانشگاه اصفهان مدیریت تحصیلات تکمیلی (مربوط به آزمون دوره دکتری رشته ...) کدپستی، ۷۳۴۴۱ - ۸۱۷۴۶
تلفن: ۷۹۳۲۶۰۰ - (۰۳۱۱)

نشانی الکترونیک: <http://www.ui.ac.ir/phdexam>

دانشگاه تبریز

گرایش: کاربردی (معادلات دیفرانسیل)، آنالیز، جبر (گروه‌های نامتناهی)

مواد امتحانی: آنالیز، جبر، هندسه خمینه، زبان تخصصی

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۳/۴

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۳/۱/۲۷

نشانی: دانشگاه تبریز، مدیریت تحصیلات تکمیلی، اتاق ۳۱۷

تلفن: ۳۳۹۳۵۱۳ - (۰۴۱۱)

نشانی الکترونیک: post-graduate@tabriz.ac.ir

دانشگاه تهران

گرایش: ترکیبیات، نظریه‌های گروه‌های متناهی، جبر جابجایی
مواد امتحانی: آنالیز، جبر، هندسه خمینه و توپولوژی

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۲/۱۶ و ۱۳۸۳/۲/۱۷

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۳/۱/۱۵

دانشگاه شهید باهنر کرمان

گرایش: ریاضی محض

مواد امتحانی: آنالیز، جبر، هندسه خمینه

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۱/۲۹ و ۱۳۸۳/۱/۳۰

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۳/۱/۲۰

نشانی: کرمان، بلوار ۲۲ بهمن، دانشگاه شهید باهنر کرمان، پردیسه مهندس افضلی پور، دفتر اداره کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه کرمان

تلفن: (داخلی ۳۳۴۱) - ۴۱۰۳۲۲ - (۰۳۴۱)

نشانی الکترونیک: www.uk.ac.ir

دانشگاه شهید بهشتی

گرایش: آموزش ریاضی، آنالیز غیرخطی، جبر جابجایی، جبر جامع، منطق ریاضی، نظریه گراف

مواد امتحانی: شرکت در آزمون انگلیسی و انتخاب سه درس از چهار درس جبر پیشرفته، آنالیز حقیقی، هندسه خمینه (یا توپولوژی جبری) و نظریه‌های آموزش ریاضی

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۲/۲۴

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۳/۱/۲۰

نشانی: تهران: اوین، دانشگاه شهید بهشتی، معاونت تحصیلات

تکمیلی، کد پستی ۱۹۸۳۴

تلفن: ۲۹۹۰۳۰۱۴ - ۲۴۱۳۱۳۵ - (۰۲۱)

دانشگاه شیراز

گرایش: آنالیز

مواد امتحانی: آنالیز، جبر، جبر خطی، توپولوژی عمومی

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۲/۱۵

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۲/۱۲/۲۸

نشانی: شیراز، ابتدای بلوار جمهوری، ساختمان مرکزی مدیریت دانشگاه، طبقه سوم، حوزه مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

شیراز، صندوق پستی، ۱۷۸۹ - ۷۱۳۴۵

تلفن: ۶۲۸۶۴۲۴ - (۰۷۱۱)

نشانی الکترونیک: www.shiraz.ac.ir

دانشگاه صنعتی اصفهان

گرایش: محض (آنالیز، منطق)، کاربردی (کنترل بهینه)، مواد امتحانی: زبان تخصصی، انتخاب دو مبحث از میان آنالیز، جبر، کنترل بهینه و سه مبحث (در سطح کارشناسی) از میان آنالیز، جبر، جبر خطی، توپولوژی عمومی، منطق، ریاضی مهندسی (معادلات عادی و پاره‌ای، توابع مختلط)

تاریخ برگزاری: جمعه ۱۳۸۳/۲/۴

مهلت ثبت نام: پایان اسفند ۱۳۸۲

نشانی: اصفهان، دانشگاه صنعتی اصفهان، مرکز تحصیلات

تکمیلی، کد پستی، ۸۴۱۵۴

تلفن: ۳۹۱۲۷۲۳ - ۲۵ - (۰۳۱۱)

نشانی الکترونیک: www.iut.ac.ir/PHD-EXAM

دانشگاه صنعتی شریف

گرایش: دانشجوی دوره دکتری می‌تواند پس از یک سال در هر

فارغ التحصیلان دوره دکتری زیر نظر دکتر علیرضا مدقالچی

حسن میش مست نهی

آقای دکتر **حسن میش مست نهی** در سال ۱۳۶۷ دوره کارشناسی خود را در رشته دبیری ریاضی در دانشگاه تربیت معلم تهران به پایان رساند و در سال ۱۳۷۱ در مقطع کارشناسی ارشد در رشته ریاضی کاربردی از دانشگاه شهید باهنر کرمان فارغ التحصیل شد. ایشان در تیر ماه ۱۳۸۲ از رساله دکتری خود به راهنمایی آقای دکتر **ماشین چی** (استاد گروه ریاضی دانشگاه شهید باهنر کرمان) تحت عنوان

Fuzzy Linear Programming: Single and Multi - objective Functions

دفاع کرد. مقالات زیر از رساله دکتری وی استخراج شده است:

1. Multi-objective linear programming with fuzzy variables, Far East Journal of Mathematical Sciences (FJMS), 5(2), 155-172, 2002.
2. Solving fuzzy number Linear Programming problem by lexicographic ranking function, to appear in Italian Journal of Pure and Applied Mathematics.
3. Fuzzy number linear programming: a probabilistic approach, In: N. R. Pal and M. Sugeno (eds.), Advances in Soft Computing AFSS 2002, Springer - Verlag Press, Berlin, Heidelberg, 491 - 496, 2002.
4. On fuzzy linear system, In: N. Mastorakis, V. Mladenov (eds.), Recent Advances in Computers, Computing and Communications, WSEAS Press, 225- 228, 2002.
5. Fuzzy number linear programming: a probabilistic approach (2), In: N. Mastorakis, V. Mladenov (eds.), Resent Advances in Computers, Computing and Communications, WSEAS press, 214 - 218, 2003.
6. The lexicographic ranking function method for ordering fuzzy quantities, Proceeding of the 10th IFSA

موضوعی که با یکی از اعضای هیأت علمی دانشکده به توافق برسد به تحقیق پردازد.

مواد امتحانی: انتخاب سه مبحث از میان آنالیز، جبر، هندسه خمینه، آنالیز عددی، معادلات دیفرانسیل، بهینه سازی، احتمال و فرایندهای تصادفی، ترکیبات، منطق، نظریه اعداد، علوم کامپیوتر برای آشنایی با ریزمواد امتحانی و نمونه سؤالات سال های قبل به سایت دانشکده در PhD admission مراجعه کنید.

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۲/۲/۳۱ لغایت ۱۳۸۲/۳/۳

مهلت ثبت نام: تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می کند.

نشانی: www.mathsci.sharif.ac.ir

تلفن: ۶۰۰۵۱۱۵ - (۰۲۱)

نشانی الکترونیک: mathinfo.sharif.edu

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه - زنجان

گرایش: جبر جابه جایی، نظریه گروه ها، هندسه دیفرانسیل
مواد امتحانی: آنالیز و انتخاب دو مبحث از میان جبر، هندسه و توپولوژی، آنالیز عددی، معادلات دیفرانسیل، و ترکیبات
تاریخ برگزاری: ۱۳۸۳/۲/۱۰ و ۱۳۸۳/۲/۹

مهلت ثبت نام: ۱۳۸۲/۱۲/۲۲

نشانی: مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه، زنجان صندوق پستی، ۱۵۹ - ۴۵۱۹۵، گاوهرنگ زنجان

تلفن: ۴۱۵۲۲۳۱ - (۰۲۴۱)

نشانی الکترونیک: phdexam@iasbs.ac.ir - Math

تهیه خبر **مانی رضائی**

آگهی استخدام

بخش ریاضی و آمار دانشگاه آزاد اسلامی شیراز برای تکمیل کادر هیأت علمی خود در رشته ریاضی محض (کلیده گرایشها) از بین دارندگان مدرک دکتری این رشته جهت استخدام دعوت به همکاری می نماید. متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر از شرایط کلی و مدارک لازم به نشانی:
دانشگاه آزاد اسلامی شیراز - اداره هیأت علمی مراجعه و یا با صندوق پستی ۳۶۴ - ۷۱۳۶۵ مکاتبه نمایند.

تهیه خبر: دکتر **خدیجه جاهدی**

معاون پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز

4. Ebrahimi, M. Mahdi and Pajooesh, H. : strongly regular 1 - rings and derivations on them. (in Hadronic Journal)

world Congress, Istanbul, Turkey, 95-98, June 29- July 2, 2003.

7. Multi - objective linear. Programming with Fuzzy Variablos, Proceeding at the 4th AFSS 2000, Tsukuba, Japan, 902 - 903, May 31 - June 3, 2000.

ارائه دو مقاله در دومین همایش مجموعه‌های فازی و کاربردهای آن.

ارائه و چاپ یک مقاله در مجموعه مقالات سی و دومین کنفرانس ریاضی کشور.

ارائه یک مقاله در سی و سومین کنفرانس ریاضی کشور.

ارائه و چاپ یک مقاله در مجموعه مقالات سی‌امین کنفرانس ریاضی کشور.

نگار شهنی کرمزاده

خانم دکتر نگار شهنی کرمزاده در سال ۱۳۵۲ در انگلستان (اکستر) متولد شد.

در سال ۱۳۷۱ در رشته کارشناسی ریاضی در دانشگاه شهید بهشتی پذیرفته شد و پس از یکسال به دانشگاه شهید چمران اهواز انتقال یافت. وی درجه کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را به ترتیب در سالهای ۱۳۷۵ و ۱۳۷۷ از دانشگاه شهید چمران اهواز دریافت نمود. پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود را در زمینه حلقه و مدول‌ها زیر نظر آقای دکتر ولی گرجی‌زاده به پایان رساند نگار شهنی کرمزاده دوره دکتری ریاضی را در دانشگاه تهران تحت راهنمایی آقای دکتر محمدرضا درفشه در سال ۱۳۷۸ آغاز و در تیرماه ۱۳۸۲ از پایان‌نامه خود تحت عنوان «سرشت نمایی کمی گروه خطی تصویری خاص در بعد ۳» دفاع نمود. مقالات برگرفته شده از پایان‌نامه عبارتند از:

1. A characterization of groups $PSL(3,q)$ by their element orders for certain q (with M.R. Darafsheh), Korean J. Comput. & Appl. Math. Vol. 9 (2002), No. 2, 409 - 421.
2. On the set of order elements of $G=PSL(3,q)$ when extended by a subgroup of $Out(G)$ (with M.R. Darafsheh), Alg. Groups and Geom. 18 (2001), 473-484.
3. Relation between Frobenius and 2-Frobenius groups with order components of finite groups (with M.R. Darafsheh and A.R. Moghaddamfar) to appear in Journal of the Korean Math. Soc.

از همه گروه‌های ریاضی درخواست می‌شود خبر فارغ‌التحصیلی دانشجویان دکتری خود را (ترجیحاً الکترونیکی و با یکی از محصولات TeX در فارسی) برای درج در خبرنامه به دفتر انجمن ارسال نمایند.

حمیرا پژوهش

خانم دکتر حمیرا پژوهش در سال ۱۳۵۲ در شهرکرد متولد شد. در سال ۱۳۷۴ از دانشگاه صنعتی اصفهان در دوره کارشناسی ریاضی محض فارغ‌التحصیل شد در سال ۱۳۷۴ کارشناسی ارشد را در دانشگاه صنعتی اصفهان آغاز کرد و از رساله کارشناسی ارشد خود در مهر ماه ۱۳۷۶ تحت عنوان «مشتق‌گیری‌هایی که مقادیر پوچتوان روی اینتهای چپ دارند» دفاع کرد. وی در سال ۱۳۷۷ دوره دکترا را در دانشگاه شهید بهشتی تحت راهنمایی آقای دکتر محمد مهدی ابراهیمی آغاز کرد و با پیشنهاد و همکاری استاد راهنمای خود از مهر ماه ۱۳۸۱ به مدت یک سال برای یک دوره تحقیقاتی به دانشگاه بیرمنگام انگلستان اعزام شد. ایشان در مهرماه ۱۳۸۲ از رساله خود تحت عنوان

Lattice ordered rings and derivations

دفاع کرد. مقاله‌های زیر از این رساله مستخرج گردیده است:

1. Ebrahimi, M. Mehdi and Pajooesh, H. : Inner derivations and homo - derivations On 1 - rings, to appear in Acta Math Hungarica.
2. Ebrahimi, M. Mehdi and Pajooesh, H. : Positive derivations on (semi) prime 1- rings to appear in Hadronic Journal.
3. Kopperman, R. , Matthews, S. and Pajooesh, H. : Partial metrizable in value quantales to appear in Applied General Topology.

زنجان

در طی دهه ریاضیات دو برنامه ترویجی و عملی ریاضیات با راهنمایی گروه ریاضی و توسط انجمن علمی دانشجویان ریاضی اجرا شد. نمایش فیلم «ذهن زیبا» و اجرای برنامه عمومی در آمفی تئاتر با دعوت از آقای دکتر بهزاد توسط گروه تحت عنوان «دیدار با دکتر مهدی بهزاد، بنیانگذار انجمن ریاضی ایران» انجام گردید. برنامه دیدار صبح روز شنبه دهم آبان در یک فضای شاد و شایسته توسط دانشجویان اجرا گردید. این برنامه‌ها شامل دکلمه قطعات ادبی یا نکات علمی درباره ریاضیات، برگزاری مسابقه کوتاه ریاضی در محدوده زمان مراسم، و اجرای موسیقی بود. محور اصلی برنامه با معرفی مشروحو از سخنران توسط مدیر گروه با عنوان «دکتر بهزاد تجسم چهل سال پویایی و تکاپو و پویایی خستگی ناپذیر تاریخ ریاضیات معاصر کشور» آغاز شد و با سخنرانی یک ساعته دکتر بهزاد درباره تجربیات علمی و تخصصی خود در زمینه نظریه گراف و فعالیتهای علمی و پژوهشی و آموزشی ادامه یافت.

تهیه خبر: محسن دربانی

نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه زنجان

اردبیل

به دنبال درج نامگذاری اول تا دهم آبان به عنوان دهه ملی ریاضیات خیلی خوشحال شدم و بر آن شدم تا بین دانش آموزان یک مسابقه ریاضی به مناسبت این دهه برگزار کنم. این مسابقه در روزهای ۷ و ۸ و ۹ آبان ۸۲ در مدرسه راهنمایی دخترانه سمیه (۱) در منطقه نمین از شهرستانهای استان اردبیل برگزار شد و جنب و جوشی خاص در بین دانش آموزان همراه رقابت سالم ایجاد کرد. در این روز با همکاری مدیر محترم مدرسه سرکار خانم زهرا صیامی هدایایی به نفرات اول تا سوم در هر پایه داده شد. در پایان از همه عزیزانی که در این انجمن فعالیت دارند و این کمیته را تشکیل داده‌اند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

تهیه خبر: معصومه پناهی آذر

دبیر ریاضی مدرسه راهنمایی دخترانه سمیه

اراک

در سوم آبان سال جاری و به مناسبت دهه ریاضیات، آقای دکتر طاهر قاسمی هنری سخنرانی تحت عنوان «روش رهگشا (رهیافت) در حل مسأله» ایراد کردند. در این سخنرانی که در سالن دفاعیه دانشگاه اراک انجام شد، چند تن از مسئولین دانشگاه و جمعی از دبیران ریاضی به همراه دانشجویان شرکت داشتند.

تهیه خبر: دکتر باقر نشوادیان بخش

نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه اراک

خبری از فرهنگستان علوم

از تاریخ ۸۲/۹/۱۵ آقای دکتر احمد حقانی به ریاست شاخه ریاضی فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران برای مدت ۲ سال انتخاب گردیدند. ریاست دوره قبل بر عهده آقای دکتر مهدی رجبعلی پور بود.

کنکور سراسری و طرح پیشنهادی «سنجش و پذیرش دانشجو»

پس از تجربه‌ی برگزاری سمینار «بررسی روشها و مسائل آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها» که در آذر سال ۱۳۸۱ با ابتکار عمل خانه ریاضیات اصفهان و پشتیبانی سازمان سنجش، آموزش و پرورش و دانشگاه‌های اصفهان در این شهر تشکیل گردید (گزارشی از برپایی سمینار بررسی روشها و مسائل آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها، علی ایرانمنش، خبرنگار انجمن ریاضی ایران، شماره ۹۳، پاییز ۱۳۸۱) از جانب کمیته علمی این سمینار طرحی برای «گزینش دانشجو» به عنوان جایگزینی بهتر و اصولی‌تر برای کنکور سراسری، تنظیم و به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه شد. دکتر علی رجالی، عضو هیأت علمی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه صنعتی اصفهان و مسئول کمیته علمی این سمینار، اخیراً (بهمن ۸۲) ضمن ارسال این طرح برای کلیه دانشگاه‌ها، همفکری و مساعدت اساتید را جهت تکمیل طرح و ارائه پیشنهادهاى اصلاحی به کمیسیون مربوطه در مجلس خواستار شده است. این طرح با مشارکت و همفکری سازمان سنجش آموزش کشور، وزارت آموزش و پرورش و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه شده است. پیش‌نویس این طرح (غیرقابل استناد)، به قرار زیر است:

طرح سنجش و پذیرش دانشجو

ماده ۱- به منظور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، تعیین ضوابط، هماهنگی و نظارت بر نحوه سنجش علمی و پذیرش دانشجو برای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، اعم از دولتی و غیردولتی، «شورای سنجش و پذیرش دانشجو» در چارچوب مواد این قانون با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

- ۱) وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رییس شورا).
- ۲) وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاون آموزشی ذیربط به عنوان نماینده ثابت وی.
- ۳) وزیر آموزش و پرورش یا معاون ذیربط به عنوان نماینده ثابت وی.

- ۴) رییس سازمان سنجش آموزش کشور.
- ۵) معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۶) رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش.
- ۷) رییس دانشگاه آزاد اسلامی.
- ۸) یکی از رؤسای دانشگاه‌های دولتی تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به انتخاب رؤسای دانشگاه‌های یاد شده.
- ۹) یکی از رؤسای دانشگاه‌های دولتی تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به انتخاب رؤسای دانشگاه‌های یاد شده.
- ۱۰) سه نفر کارشناس در امور مربوط به سنجش و پذیرش دانشجو با انتخاب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۱۱) دو نفر کارشناس در امور آموزشی مرتبط با وظایف شورا با انتخاب وزیر آموزش و پرورش.
- ۱۲) یک نفر کارشناس در امور آموزشی مرتبط با وظایف شورا با انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- تبصره ۱- دبیرخانه «شورای سنجش و پذیرش دانشجو» در سازمان سنجش و آموزش کشور مستقر خواهد بود و کلیه امور اجرایی آن توسط سازمان مذکور پی‌گیری می‌شود.**
- تبصره ۲- افراد منتخب در بندهای (۸) تا (۱۲) به مدت ۲ سال از سوی مراجع یاد شده انتخاب می‌گردند.**
- ماده ۲- وظایف و اختیارات شورای سنجش و پذیرش دانشجو به شرح زیر است:**
- الف- نظارت بر امر سنجش علمی داوطلبان ورود به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی.
- ب- تعیین ضوابط آزمونهای معیار و صدور مجوز برگزاری آنها توسط مراجع ذیربط.
- ج- سیاستگذاری، نظارت، تعیین ضوابط و ایجاد هماهنگی در امر پذیرش دانشجو توسط دانشگاهها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی و دستگاههای ذیربط.
- د- تعیین ضوابط و صدور مجوز پذیرش دانشجو به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و دستگاههای ذیربط.
- ه- تعیین ضوابط نحوه احتساب سوابق تحصیلی داوطلبان و تصویب پیشنهادهای وزارت آموزش و پرورش در مورد مصادیق سوابق تحصیلی.
- و- ارزیابی و بررسی آثار و نتایج شیوه‌های سنجش و پذیرش دانشجو در زمینه‌های آموزشی و اجتماعی بر مبنای گزارشهای کارشناسی دستگاههای مسئول اجرایی، حداقل هر سه سال یکبار و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی.
- ز- رسیدگی به سایر امور مرتبط با سنجش و پذیرش دانشجو که بر طبق قانون از سوی مراجع ذیربط به شورا ارجاع خواهد شد.
- تبصره ۱- شورای سنجش و پذیرش دانشجو می‌تواند برای انجام وظایف محوله، کمیته‌های تخصصی با شرکت اعضا و کارشناسان مدعو تشکیل دهد. مصوبات کمیته‌ها پس از تصویب در شورا مشروعیت می‌یابند.**
- تبصره ۲- شرح وظایف و اختیارات تفصیلی و آیین‌نامه داخلی شورا در چارچوب مواد این قانون به تصویب هیأت دولت می‌رسد.**
- ماده ۳- سنجش و ارزیابی عملی داوطلبان ورود به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی و غیردولتی بر مبنای معیارهای زیر انجام می‌گیرد:**
- الف- نمرات کسب شده در آزمونهای معیار سراسری (استاندارد) ب- سوابق تحصیلی داوطلب.
- ج- امتیازات کسب شده در آزمونهای خاص سنجش مهارت و استعداد
- تبصره ۱- آزمونهای معیار سراسری، آزمونهای هستند که تحت نظارت و با ضوابط مصوب شورای سنجش و پذیرش دانشجو در میان داوطلبان ورود به دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته در سطح کشور برگزار می‌شود و محتوای آنها در سطح برنامه آموزشی دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی است.**
- تبصره ۲- تعیین مصادیق مربوط به سوابق تحصیلی و ضوابط احتساب آنها به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و تصویب شورای سنجش و پذیرش دانشجو انجام می‌شود.**
- تبصره ۳- آزمونهای خاص سنجش مهارت و استعداد توسط دانشگاهها و مراکز آموزش عالی پذیرنده دانشجو، با نظارت و مجوز شورای سنجش و پذیرش برگزار می‌شود.**
- تبصره ۴- کلیه دستگاههایی که به هر نحو آزمون سنجش علمی به منظور پذیرش دانشجو انجام می‌دهند موظفند اطلاعات مربوط به نمرات و رتبه‌های کسب شده توسط داوطلبان را به اطلاع آنها برسانند.**
- ماده ۴- پذیرش دانشجو بر مبنای عوامل سنجش مذکور در ماده (۲) انجام می‌پذیرد. دانشگاه‌های دولتی دارای هیأت ممیزه می‌توانند ضوابط و معیارهای پذیرش دانشجو برای آن دانشگاه را به شورای سنجش و پذیرش دانشجو پیشنهاد دهند و با تصویب آن شورا، دانشجو پذیرش کنند. سایر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی دولتی و دانشگاه‌های غیردولتی نیز با تصویب شورا می‌توانند از این حق برخوردار شوند.**
- تبصره ۱- ضوابط و معیارهای پذیرش دانشجو می‌تواند به دو صورت زیر باشد:**
- الف) تعیین نمره حداقل پذیرش در هر یک از عوامل سنجش مذکور در ماده (۲).

ب) تعیین ضرایب تأثیر هر یک از عوامل سنجش مذکور در ماده (۲) در رتبه‌بندی داوطلبان.

ماده ۵- شورای سنجش و پذیرش دانشجو موظف است از تاریخ تصویب این قانون حداقل به مدت پنج سال به منظور توجه ویژه به استانها و مناطق کم برخوردار و با توجه به ماهیت برخی رشته‌های تحصیلی و یا نیاز هر منطقه، هر سال درصدی از ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها را به داوطلبان بومی اختصاص دهد. همچنین این شورا مجاز است به منظور اجرای عدالت آموزشی، سهمیه‌هایی برای مناطق مختلف کشور از حیث رتبه‌بندی آموزشی (منطقه ۱، ۲ و نظایر آن) در نظر گیرد.

تبصره ۱- از تاریخ تصویب این قانون به مدت هفت سال حداکثر تا پنج درصد (۵٪) ظرفیت پذیرش دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی به فرزندان و همسران شهدا و فرزندان و همسران جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪) اختصاص می‌یابد. این ظرفیت با موافقت وزارت‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند اضافه بر ظرفیت اعلام شده در دفترچه آزمون سراسری باشد. حد نصاب قبولی در این سهمیه با تصویب شورای سنجش و پذیرش دانشجو تعیین می‌گردد. پس از این مدت، در صورت نیاز، شورای مذکور می‌تواند این سهمیه را حداکثر سه سال دیگر تمدید نماید.

ماده ۶- با تصویب این قانون، کلیه قوانین و مصوبات مغایر لغو می‌گردد.

تهیه خبر: دکتر مسعود آری‌نژاد

خبرنامه انجمن ریاضی ایران از هر گونه بحث و نقد و نظر مکتوبی در موضوع این طرح (گزینش دانشجو و کنکور سراسری) و یا مفاد طرح پیشنهادی فوق، برای انعکاس به جامعه دانشگاهی استقبال می‌کند.

کمیته ۳ + ۳

در پی توافق انجمن ریاضی ایران و انجمن ریاضی فرانسه مبنی بر همکاری مشترک و تحکیم روابط علمی بین اعضای این دو انجمن، دو نماینده دیگر نیز معرفی شدند.

آقای دکتر **ارسلان شادمان**، از سوی انجمن ریاضی ایران و دکتر **عطارد کاویان**، از سوی انجمن ریاضی فرانسه به‌عنوان نمایندگان جدید در کمیته موسوم به ۳ + ۳ معرفی شده‌اند.

پیش از این آقایان دکتر **مهدی بهزاد**، دکتر **سیدعبداله محمودیان** از ایران و دکتر **والدشمیت** و دکتر **راماکنت** از فرانسه کمیته ۲ + ۲ را تشکیل می‌دادند. این توافق از اول ژانویه ۲۰۰۴ اجرا می‌شود و برای مدت پنج سال اعتبار دارد.

تهیه خبر: **مانی رضائی**

پیشنهاداتی به رییس انجمن

با عرض سلام و آرزوی توفیق برای حضرت‌عالی و همه اعضای شورای اجرایی انجمن، به استحضار میرساند که اینجانب در یک سال گذشته با مسایل و روند کارهای انجمن ریاضی بیش از پیش آشنا شدم و واقعاً تحت تأثیر فعالیت‌های صادقانه اعضای محترم شورای اجرایی سابق، کارکنان دلسوز دفتر و خصوصاً رئیس سابق انجمن جناب آقای دکتر **بهزاد** قرار گرفتم. همچنین برای روشن شدن که رؤسا و اعضای محترم شوراهای اجرایی انجمن در دوره‌های گذشته نیز فداکارانه تمام هم خود را در پیشبرد اهداف انجمن صرف کرده‌اند. بنده به نوبه خود، به‌عنوان عضو کوچکی از انجمن ریاضی ایران، از این همه تلاش و زحمت و کار مداوم دوستان و سروران عزیز تشکر می‌کنم و برای همه این بزرگواران سعادت و بهروزی آرزو می‌کنم. امیدوارم شورای اجرایی و جنابعالی نیز در اعتلای نام انجمن و اجرای اهداف آن موفق باشید، انشالله.

می‌خواستم بدین وسیله دو مطلب کلی را که به نظر من می‌رسید به حضورتان برسانم تا در صورت صلاحدید مورد توجه جنابعالی و شورای محترم اجرایی قرار بگیرد. این دو موضوع در مورد برگزاری سمینارهای ریاضی و انتشارات ادواری انجمن است که هر دو از اساسی‌ترین بخش‌های فعالیت انجمن می‌باشد.

در مورد سمینارها و کنفرانس سالانه ریاضی که با مشارکت و نظارت انجمن ریاضی برگزار می‌شوند به نظر می‌رسد که بهتر است انجمن یک برنامه و سیاست مطالعه شده، منسجم و ثابت داشته باشد و همواره در اجرای آن جدی و پیگیر باشد. به‌عنوان مثال لازم است انجمن از برگزار کنندگان مضرانه بخواند که مجموعه مقالات را در فرصت مناسب، کمتر از یک سال، انتشار دهند. یا انتخاب مقالات و کنترل سطح کیفی سمینارها و کنفرانس‌ها بایستی با نظارت کامل انجمن انجام بگیرد. گاه مشاهده می‌شود که مجموعه مقالات کنفرانس پس از گذشت چند سال هنوز منتشر نشده یا مقالاتی برای ارائه پذیرفته شده است که باعث افت کیفی کنفرانس می‌شوند. پیشنهاد درخواست انجمن از برگزارکنندگان سمینارها مبنی بر انتشار به موقع و مطلوب مجموعه مقالات در شورای اجرایی سابق تصویب شده است، امید است اجرای آن با پیگیری‌های مداوم عملی گردد تا این امر به‌عنوان یک وظیفه اصلی برگزار کننده هر سمینار ریاضی نهادینه شود.

مطلب دیگر در مورد انتشارات ادواری انجمن است. به نظر می‌رسد وضعیت نشریات ادواری انجمن مطلوب و در شأن انجمن ریاضی ایران نیست. در حال حاضر چهار نشریه ادواری؛ بولتن، فرهنگ و اندیشه ریاضی، گزارش و خبرنامه از سوی انجمن ریاضی منتشر می‌شود که هر چهار تا مشکلات و مسایلی دارند که بهتر است حل و فصل شود. بنده به مسایل هر یک به

پاسخ سردبیر بولتن به پیشنهادات دکتر سیفلو

جناب آقای دکتر محمودیان

رییس محترم انجمن ریاضی ایران با عرض سلام عطف به نامه اخیر جناب آقای دکتر حسین سیفلو و ارجاع آن به اینجانب در رابطه با بخشی از نامه در مورد بولتن انجمن، ضمن تشکر از رهنمودهای با ارزش ایشان، به استحضار می‌رساند: اعتبار بولتن از نظر کیفیت مقاله‌های چاپ شده روندی صعودی داشته است در این رابطه مثلاً می‌توان، مرور مقالات بولتن در MathSciNet را ملاحظه نمود.

در دوره اخیر هیأت تحریریه، در ادامه سیاستهای قبلی، مقاله‌های واصله به بولتن به داوران مطرح در سطح جهانی ارسال شده‌اند و با پی‌گیری‌هایی مداوم و دریافت اظهار نظرهای دقیق و مبسوط داوران، ارزیابی مقاله‌های واصله به بولتن موفقیت‌آمیز بوده است به طوری که در صورت رعایت چهارچوب مورد نظر بولتن توسط نویسندگان مقالات، پذیرش مشروط و عدم پذیرش مقالات مبتنی بر نظر تخصصی حداقل دو داور بوده است. همچنین میانگین مدت زمان از دریافت مقاله از نویسندگان تا ارسال نتیجه به آنها به شش ماه رسیده است. با این حال، انجمن در چاپ به موقع شماره‌های بولتن موفق نبوده است به طوری که آخرین شماره بولتن با ۹ ماه تأخیر از موعد مقرر به چاپ رسیده و این تأخیر فاز که سابقه چندین ساله دارد هنوز مستهلک نشده است. علت عمده این مسأله عدم دریافت مقالات تحقیقی متناسب با بولتن به تعداد کافی است.

متأسفانه محققین ریاضی کشورمان، اقبال چندانی برای ارسال مقاله خوب به بولتن نشان نمی‌دهند. در راستای حل این مشکل، اخیراً تعدادی از ریاضیدانان معروف دنیا شامل عده‌ای از ریاضیدانان ایرانی مقیم خارج از کشور، به عنوان مشاوران علمی بولتن تعیین شده‌اند که مؤلفین می‌توانند مقالات خود را جهت انجام فرآیند داوری مستقیماً به یکی از مشاوران علمی، متناسب با زمینه هر مقاله، ارسال نمایند. این پیشنهاد به تصویب هیأت تحریریه بولتن و شورای اجرایی انجمن رسیده است و امید می‌رود با اعمال این روال، کمیت و کیفیت مقالات ارسالی به بولتن ارتقای قابل توجهی پیدا کند که به نوبه خود می‌تواند بولتن را به سطح لیست مجلات ISI برساند و جاذبه‌های چاپ مقاله در بولتن را افزایش دهد.

با احترام

رحیم زارع‌نهندي

سردبیر بولتن انجمن ریاضی ایران

طور خلاصه اشاره می‌کنم، هر چند که می‌دانم این مسایل و به احتمال زیاد مسایل متنوع دیگر، از دید اعضای محترم شورای اجرایی پنهان نیست، فقط به حکم وظیفه و به عنوان یادآوری مزاحم وقت شریفتان می‌شوم.

بولتن انجمن هنوز به صورت یک مجله علمی مرتب و قابل استناد در نیامده است، و این برای انجمن ریاضی با حدود سی و پنج سال سابقه قابل قبول نیست. اعتبار انجمن‌ها عموماً به این نشریات ادواری خصوصاً مجلات علمی و تخصصی آن است. علی‌رغم این که مقالات بولتن عموماً در سطح خوب هستند ولی انتشار نامنظم آن به مقدار زیادی از اعتبار مجله می‌کاهد. تمهید مقدمات لازم برای نشر منظم و در فواصل کوتاه، همراه با حفظ کیفیت بولتن بسیار ضروری به نظر می‌رسد. بخصوص این که دانشجویان دوره‌های دکتری و اساتید راهنمای آن‌ها، که اغلب اعضای انجمن ریاضی هستند، انتظار دارند انجمن ریاضی یک اقدام جدی برای چاپ و نشر مقالات علمی آنان به عمل آورد.

نشریه فرهنگ و اندیشه ریاضی از حدود سال ۷۰ به این طرف بیشتر به سوی تخصصی‌تر شدن کشیده شده و از حالت یک مجله عمومی ریاضی درآمده است. در شماره‌های اخیر آن به ندرت مقاله عمومی که برای همه ریاضی‌خوان‌ها قابل استفاده باشد یافت می‌شود. این مجله باید رسالت عمومی کردن ریاضیات و تشویق جوانان به ریاضی‌خوانی را برعهده داشته باشد. یک بازنگری کلی و برنامه‌ریزی مجدد لازم به نظر می‌رسد تا فرهنگ و اندیشه ریاضی بتواند دانشجویان ریاضی دوره‌های کارشناسی، دبیران ریاضی و همه دست‌اندرکاران ریاضی کشور را به خود جلب کند.

مطلب آخر درباره گزارش و خبرنامه است. همان‌طور که استحضار دارید این دو نشریه هر دو یک هدف را دنبال می‌کنند و آن اطلاع‌رسانی به اعضای انجمن است. انتشار دو خبرنامه کمی غیرعادی به نظر می‌رسد، بخصوص این که در هر حال نیروی کم و امکانات محدود انجمن و دفتر را تجزیه می‌کند. همین امر باعث شده است انتشار خبرنامه با فواصل نسبتاً زیادی انجام بگیرد و عملاً از حالت خبرنامه بودن خارج شود، و این انتشار، با فاصله زمانی زیاد، از سوی دیگر باعث شده است حجم آن بیشتر شود و خود موجب تأخیر بیشتر در توزیع و تهیه آن گردد. به نظر می‌رسد بهتر است این دو نشریه یکی شود، حجم ثابت و (در حد خبرنامه) کمتری داشته باشد، اما در فاصله‌های زمانی کوتاه مدت و مرتب منتشر شود. مسلماً خبرنامه برای اطلاع‌رسانی به موقع است و تأخیر در اطلاع‌رسانی از ارزش و اعتبار نشریه کم می‌کند.

امید است عرایض خام و شاید برگرفته از اطلاعات ناقص بنده موجب اتلاف وقت نگردد. بار دیگر توفیق حضرت‌تعالی و اعضای محترم شورای اجرایی را در انجام کارهای اساسی در جهت ارتقاء سطح کیفی انجمن ریاضی ایران را از درگاه ایزد مئان خواستارم.

با تشکر فراوان

حسین سیفلو

دانشگاه تبریز

تاریخ علم

در آبان‌ماه سال ۱۳۸۲ آقای دکتر جعفر آقایانی چاوشی فصلنامه فرهنگ و ویژه بزرگداشت خیام (۲) و نیز فصلنامه فرهنگ ویژه بزرگداشت خواجه نصیرالدین طوسی (۱) را با محبت در اختیار گذاشتند. نه تنها آقای دکتر چاوشی در هر دو مجلد به‌عنوان دبیر و ویراستار معرفی شده‌اند بلکه در هر دو مقاله‌ای نیز دارند. شماره اول، سال اول، دوره جدید (پیاپی) فصلنامه آیین میراث، ویژه‌نامه تاریخ علم، اثر دیگری است که به من لطف کردند. دبیر و ویراستار این ویژه‌نامه هم آقای دکتر چاوشی هستند؛ مقاله بطلمیوس و کاشانی مندرج در آن نیز از آن خودشان است. در همین ماه شماره اول مجله تخصصی تاریخ علم را که پژوهشکده تاریخ علم دانشگاه تهران منتشر کرده است دریافت کردم. در این مجله نام آقای دکتر را هم در ردیف اعضای هیأت تحریریه و مشاوران دیدم و هم به‌عنوان مؤلف مقاله‌ای با عنوان «حکیم عمر خیام نظریه‌پرداز معادلات درجه سوم». بررسی کیفیت این همه اثر و نقد علمی آنان را کار متخصصان می‌بیندارم و به‌خاطر نداشتن تخصص وارد این عرصه مهم نمی‌شوم. اما بر خود لازم می‌دانم به آقای دکتر چاوشی خسته نباشید بگویم و برایشان آرزوی موفقیت کنم.

با آن همه پیشینه افتخارآمیز در کشور ما به تاریخ و تاریخ علم، به‌ویژه به تاریخ ریاضیات بی‌توجهی شده است و جا دارد به آنها توجه جدی مبذول شود. جهت رفع بخشی از این کاستی، انجمن ریاضی ایران تلاش‌هایی را آغاز کرده است. تأسیس جایزه استاد ابوالقاسم قربانی، عقد تفاهم‌نامه با مؤسسه علمی فرهنگی دانش‌گستر سودآور تلاشی جهت برگزاری گردهمایی‌های پربار، ایجاد بورس‌های کارشناسی‌ارشد و انجام پژوهش‌های ارزنده و ترجمه آثار فہیم در رشته تاریخ ریاضی و نیز اعطای تندیس به دانشجویان زبده جهت ارائه تخصص در این رشته از جمله این فعالیت است. امید دارم متخصصان که متأسفانه تعدادشان اندک است، دست همکاری به هم دهند و فرهیختگانی را پرورش دهند که قادر به بررسی کارهای ارزنده چند صد ریاضیدان دوران طلایی ایرانی - اسلامی باشند.

دکتر مهدی بهزاد

متن نامه دکتر ارقامی به ریاست جمهوری

متن کامل سخنرانی آقای دکتر ارقامی که به‌صورت مکتوب در مراسم روز آمار به ریاست محترم جمهوری تقدیم گردید، به شرح زیر است.

ایشان به‌عنوان استاد نمونه سال ۱۳۸۲ از سوی انجمن آمار ایران انتخاب شده‌اند.

جناب آقای رئیس‌جمهور، حضار محترم، سروران گرامی، گرچه بنا نیست با اطاله کلام موجبات تصدیع شما عزیزان را فراهم آورم ولی اجازه می‌خواهم این فرصت ویژه را مغتنم شمرده، از جانب خود و همکارانم تصویری از وضعیت کنونی حرفه و دانش آمار در ایران ترسیم نموده، بخشی از نگرانیها و دغدغه‌های فکری این جماعت را تا آنجا که بضاعت حقیر و کوتاهی فرصت میسر می‌سازد به استحضار برسانم.

تأسیس انجمن آمار ایران، برگزاری کنفرانس‌های بین‌المللی آمار، سمینارهای آمار و احتمال، تأسیس پژوهشکده آمار، مسابقات علمی و سمینارهای دانشجویی، انتشار مرتب چهار نشریه (خبرنامه انجمن آمار ایران، مجله علمی - ترویجی اندیشه آماری به زبان فارسی) مجله علمی پژوهشی،

Journal of Iranian Statistical Society

(به زبان انگلیسی) و مجله دانشجویی (ندا)، همکاری علمی اساتید آمار دانشگاه‌ها با همکاران خود شاغل در مرکز آمار ایران، حمایت مستمر مرکز آمار ایران از فعالیت‌های علمی و تلاش در جهت اعتلای فرهنگ آماری کشور و تأسیس مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری آمار در برخی از دانشگاه‌های کشور، با استاندارد علمی قابل قیاس با بعضی از بهترین دانشگاه‌های خارج از کشور، همگی نشانه‌های بارزی از بالش و تحول چشمگیر دانش آمار در طی یکی دو دهه اخیر است. اما این پیشرفت قابل تقدیر، که همت و تلاش دلسوزانه ائمه آمار کشور آنرا میسر ساخته است، مانند هر حرکت پویای دیگر، در ابتدای کار خود برای حفظ دستاوردهای گذشته و ترقی بیشتر در آینده، نیاز به حمایت و مراقبت دارد.

به‌نظر حقیر می‌رسد که مواردی که ذیل در چهار محور به عرض می‌رسد، توجه و همت مسئولین و سیاست‌گذاران کشور را بیش از هر زمان دیگری می‌طلبد:

الف) از آنجا که گسترش سریع کمی، زمانی که با افزایش متناسب امکانات همراه نباشد، به حکم منطق و لامحاله، به کاهش کیفیت می‌انجامد، به‌نظر می‌رسد که لازم است در صدور مجوز افزایش پذیرش دانشجویان رشته آمار در مقطع کارشناسی (به‌خصوص در دانشگاه‌های چندشعبه‌ای اعم از دولتی و غیردولتی که از امکانات بالنسبه کمتری برخوردارند) تجدید نظر شود. بدیهی است تعداد معدودی فارغ‌التحصیل زبده، بیشتر به حال خود و جامعه خود مفید هستند تا تعداد زیادی فارغ‌التحصیل که تسلط علمی آنها بر آنچه که می‌باید آموخته باشند کمتر از آن است که نقشی را که از آنها انتظار می‌رود بتوانند ایفا نمایند.

ب) نظر به اینکه پژوهش یکی از دو رکن اصلی دانشگاه‌ها و مدارس آموزش عالی است، بدیهی به‌نظر می‌رسد که باید وضعیت به قسمی باشد که مطلوبیت (و حتی امکان) تدریس بیش از حد موظف توسط اساتید آمار، منتفی گردد و این مهم جز از طریق تشویق و تکریم پژوهشگران موفق و تسهیل دسترسی پژوهشگران به دانش روز و فراهم نمودن امکانات فیزیکی پژوهش میسر نیست.

نامه دانشجویان ریاضی دانشگاه پیام نور زنجان

این نامه در جلسه سخنرانی دکتر محمودیان در دانشگاه پیام نور زنجان به ایشان داده شده است.

انجمن ریاضی دانشگاه پیام نور زنجان به نمایندگی از تمام دانشجویان ریاضی این دانشگاه، مدت‌ها بود که در اندیشه مکاتبه‌ای با انجمن ریاضی ایران بود تا مشکلات خویش را مطرح نمایند. اما تردید از بذل توجه انجمن ایشان را از انجام کار تاکنون بازداشته بود. اینک ما بسیار خوشحالیم که با شما مستقیم و بدون واسطه برگه کاغذ یا خطوط تلفن صحبت می‌کنیم.

ریاضیات یا هر علمی متعلق به کل جامعه می‌باشد ولی شناخت صحیح آنرا از کل جامعه نمی‌توان انتظار داشت. ما دانشجویان ریاضی پیام نور از پیش کسوتان این علم انتظار داریم که بخاطر شناختشان و بخاطر عشقشان به ریاضیات نسبت به پیشرفت ریاضیات در گوشه گوشه کشور، منجمله دانشگاه پیام نور، حساس باشند. بهمین سبب برای آشنایی‌تان با گذشته ریاضیات در این دانشگاه مختصری را بیان می‌کنیم.

دانشجویان ریاضی این دانشگاه از سال ۱۳۷۹ وارد این دانشگاه شدند و تا امسال در ۴ دوره از کنکور ورودی دانشگاهها، دانشجویان ریاضی برای این دانشگاه گزینش شده‌اند. انجمن ریاضی دانشگاه پیام نور زنجان بعنوان اولین انجمن علمی دانشگاه در سال ۱۳۸۰ شروع به کار کرد و هم‌اینک ما در این دانشگاه ۱۲ انجمن فعال داریم. در اسفند ۸۰ انجمن ریاضی با شرکت در سمینار کشوری ریاضی در شیراز، خود را به تمامی دانشگاههای کشور شناساند.

بی‌پرده بگوییم ۹۰ درصد مشکلات دانشجویان ریاضی این دانشگاه در کتابهای منبع، امتحانات آخر ترم و عدم وجود کتابخانه مجهز خلاصه می‌شود. ما از انجمن ریاضی ایران بعنوان حامی ریاضیات کشور و از شما به عنوان دانشمند ریاضیات در این سرزمین، خواهشمندیم که تا حد امکان مساعدت‌ها و حمایت‌هایتان را دریغ نفرمایید. انجمن ریاضی ایران در سال جدید هدف خویش را بر عمومی کردن ریاضیات بین مردم ایران پایه نهاده است. حال سؤال ما این است وقتی در گوشه‌ای از این کشور دانشجوی ریاضی‌ای وجود دارد که از فقدان آموزش صحیح برخوردار می‌باشد چگونه می‌توان ریاضیات را به فردی که هیچگاه در زندگی‌اش هدفی برای یادگیری آن نداشته است، آموخت.

علاقه، همه چیز نیست. حمایت، امید به آینده، بذل توجه، همه اینها ارکان اساسی در امتداد دادن به یک تلاش می‌باشند. ما برای انجام طرح‌هایمان نیازمند تشویق اساتید زحمتکشمان که همیشه همراهان بوده‌اند، هستیم ولی به شما نیز نیازمندیم.

جمعی از دانشجویان دانشگاه پیام‌نور زنجان

ج) اهمیت تولید آمار قابل اعتماد و سازگار از سوی متولیان آمار کشوری بر کسی پوشیده نیست و همه می‌دانیم که نمی‌توان به موفقیت برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی‌ای که بر پایه آمار قابل اعتماد استوار نباشد، امیدوار بود. لذا سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی ذریبط، به معنی ارتقای سطح علمی کارشناسان فنی مؤسسات مولد آمار کشوری، به‌خصوص مرکز آمار ایران، از طریق اعزام آنان به مراکز مشابه در کشورهای پیشرفته به جهت آشنایی کارشناسان مزبور به آخرین فنون نمونه‌گیری و سرشماری نحوه محاسبه انواع شاخص‌ها و همچنین فراهم ساختن امکان بهره‌گیری از اساتید فن در داخل و خارج کشور به جهت آموزش مستمر پرسنل مراکز فوق، با توجه به هزینه نسبتاً کمی که بر این گونه سرمایه‌گذاری‌ها مترتب است، از کمال اهمیت برخوردار می‌باشد.

د) آمار کاربردی مبحثی سهل و ممتنع است. به این معنی که به‌سادگی می‌توان مقدمات آنرا فرا گرفت، اما تسلط بر آن مستلزم سال‌ها تحصیل و تجربه و داشتن ذوق و علاقه وافر می‌باشد. یکی از معضلات آماری کشور در حال حاضر نبود هرگونه نهادی برای نظارت بر بازار آشفته مشورت آماری است. چه بسیار پروژه‌های پژوهشی که با صرف مبالغ هنگفت به انجام رسیده‌اند و اما به‌خاطر نداشتن مشاورین آماری مجرب و با کفایت، چه در مرحله برنامه‌ریزی و چه در مرحله تحلیل داده‌ها منجر به نتایجی شده‌اند که یا کاملاً نادرست و یا فاقد اعتبار کافی برای هرگونه برنامه‌ریزی بوده‌اند. در این ارتباط مدتی است که انجمن آمار ایران پی‌گیر دریافت مجوز تأسیس نهادی است که همانند نقشی که نظام پزشکی در حرفه پزشکی دارد، مشورت‌های آماری را ساماندهی نموده، از طریق ارائه آموزشهای لازم و برگزاری آزمونهای سالانه به جهت ارائه مجوز مشورت آماری به افراد ذیکفایت، از زیانهای ناپیدا ولی هنگفتی که همه‌ساله به‌خاطر استفاده‌های نابجا و نادرست از روش‌های آماری بر جامعه تحمیل می‌شود، جلوگیری نماید. گمان می‌کنم اینجانب به نیابت از همکاران آماری خود اجازه دارم از مسؤولین محترم شورای عالی آمار کشور و مرکز آمار ایران تقاضا نمایم که به این امر مهم توجه کافی مبذول فرمایند.

در پایان با عرض پوزش از تصدیع و با تشکر از مسؤولین و همکارانی که لطف آنها این فرصت را برای حقیر فراهم نموده است، عریضم را به پایان می‌رسانم و از توجه شما سپاسگزارم.

ناصر رضا ارقامی

نقل از: خبرنامه انجمن آمار ایران، شماره ۴۰، سال ۱۱، پاییز ۱۳۸۲.

مصوبات شورای اجرایی انجمن

نشست‌های سوم تا ششم

اهم گزارش‌ها و تصمیمات سومین نشست: (۸۲/۸/۲۹)

۱) نامه آقای دکتر جوادپور در ارتباط با تخفیف در حق عضویت دانشجویان تحصیلات تکمیلی مطرح شد. پیشنهاد شد از دانشگاه‌ها و به‌ویژه نمایندگان انجمن در دانشگاه‌ها خواسته شود که دانشجویان ممتاز خود را با هزینه دانشگاه عضو انجمن ریاضی ایران کنند. همچنین اعضای تیم‌های دانشجویی شرکت‌کننده در مسابقات ریاضی انجمن جهت تشویق از طرف دانشگاه مربوطه عضو انجمن شوند. نامه‌ای از طرف رئیس انجمن به رؤسای دانشگاه‌ها در این رابطه نوشته شود.

۲) قرار شد آقای دکتر نیکنام به عنوان مسؤول همایش‌های انجمن، نامه‌ای به دانشگاه‌های امیرکبیر و صنعتی شریف بنویسند و از دبیران کنفرانس‌های مربوطه بخواهند که در مورد چاپ نشدن مجموعه مقالات کنفرانس‌های سالانه برگزار شده در آنها توضیح دهند.

۳) پیشنهادی مبنی بر ارائه اینترنتی نشریات انجمن داده شد و قرار شد در جلسات بعدی شورا این موضوع مورد بحث قرار گیرد.

۴) با برگزاری بیست و هشتمین مسابقه ریاضی دانشجویی در روزهای ۲۲ تا ۲۵ اردیبهشت ۱۳۸۳ در دانشگاه صنعتی شریف موافقت شد و میزان حق ثبت‌نام برای هر شرکت‌کننده در مسابقه اعم از دانشجوی و سرپرست مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال خواهد بود که لازم است همه مبلغ به حساب انجمن واریز شود و در نهایت ۴ کل دریافتی به دانشگاه صنعتی شریف پرداخت شود. در صورت تأخیر در ثبت‌نام مبلغ ثبت‌نام برای هر فرد ۳۵۰/۰۰۰ ریال خواهد بود.

۵) با توجه به نامه‌ها و اعتراض‌های برخی از گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها در مورد تغییرات ایجاد شده در کنکور کارشناسی ارشد و روش برگزاری آن قرار شد انجمن از سازمان سنجش تقاضای برگزاری جلسه‌ای با حضور نمایندگان گروه‌های ریاضی دانشگاه‌های کشور و نمایندگان انجمن ریاضی ایران برای تبادل نظر در این موارد را بنماید.

اهم گزارشات و تصمیمات چهارمین نشست: (۸۲/۹/۲۰)

۱) جلسه شورای اجرایی نخست در حضور آقای دکتر صفایی مقدم رئیس دانشگاه جندی‌شاپور اهواز و معاون و مشاور پژوهشی ایشان آقایان دکتر چینی‌سازان و دکتر نجاریان و آقایان دکتر کرمزاده و دکتر آذرپناه از کمیته برگزاری سی و پنجمین کنفرانس ریاضی کشور تشکیل شد. اعضای شورا نظرات، نگرانی‌ها، و پیشنهادات خود را در مورد اجرای کنفرانس اعلام کردند و رئیس دانشگاه حمایت کامل دانشگاه از برگزاری کنفرانس را به اطلاع شورا رساندند و تمهیداتی برای برنامه‌ریزی بهتر در برگزاری کنفرانس اندیشیده شد.

۲) دکتر کرمزاده پیشنهاد کردند که کنفرانس به جای چهار روز در پنج روز برگزار شود و یک روز در بین کنفرانس فقط به برنامه‌های گردش و تفریحی اختصاص یابد.

۳) پیشنهاد شد قراردادی بین انجمن ریاضی و انجمن آمار برای تخفیف حق عضویت اعضای هر انجمن هنگام عضو شدن در انجمن دیگر منعقد شود.

۴) پیشنهاد شد در کنفرانس سی و پنجم به جز سخنرانی‌های عمومی، تهیه مقالات ارائه شده و برنامه‌های علمی به تفکیک در بخش‌های مختلف انجام گیرد. این بخش‌ها به ترتیب زیر تصویب شد: معادلات دیفرانسیل، جبر، هندسه، آنالیز، ترکیبیات، آنالیز عددی، آموزش و تاریخ ریاضی، ریاضی کاربردی و بقیه زمینه‌های ریاضی.

۵) نمایندگان انجمن ریاضی در کمیته علمی سی و پنجمین کنفرانس ریاضی کشور آقایان دکتر تومانیان، دکتر محسنی مقدم و دکتر محمودیان تعیین شدند.

۶) تاریخ سی و پنجمین کنفرانس، روزهای شنبه ۳ بهمن الی چهارشنبه ۷ بهمن ۱۳۸۳ تعیین گردید.

۷) رئیس انجمن نامه رئیس سابق انجمن ریاضی هند و دعوت به شرکت در کنفرانس CSFA در هند را مطرح کردند. قرار شد از اعضای شورای اجرایی کسانی که علاقمند به شرکت در کنفرانس فوق هستند، اعلام آمادگی نمایند.

۸) تقاضای دانشگاه کرمان برای برگزاری سومین سمینار جبر خطی و کاربردهای آن در ۹ و ۱۰ دی‌ماه ۱۳۸۴ مطرح شد. شورا ضمن موافقت اصولی با برگزاری این سمینار منتظر اقدامات بعدی از جمله نامه رئیس دانشگاه یا معاون پژوهشی می‌باشد.

۹) قرار شد در جواب نامه سازمان سنجش برای معرفی نمایندگان انجمن در بحث مواد آزمون سراسری کارشناسی ارشد، کلیه اعضای شورای اجرایی معرفی شوند. جلسه‌ای با حضور اعضای شورای اجرایی و نمایندگان سازمان سنجش تشکیل خواهد شد.

اهم گزارشات و تصمیمات پنجمین نشست: (۸۲/۱۰/۲۵)

۱) آقای دکتر محمودیان در راستای پیشبرد و گسترش امور رایانه‌ای دبیرخانه انجمن طرحی را پیشنهاد کردند که طبق آن یک نفر به عنوان مسؤول سایت اینترنت (منزلگاه) انجمن و مسؤول امور رایانه‌ای انجمن که تجربه کافی در این امور دارد انتخاب شود و تعدادی از افراد علاقه‌مند (عموماً از دانشجویان باتجربه و علاقه‌مند دانشگاه صنعتی شریف) زیر نظر رئیس انجمن و مسؤول امور رایانه انجمن، ساماندهی مکانیزه شدن ارتباطات دبیرخانه انجمن را آغاز کرده و کارمندان دفتر را نیز آموزش دهند. ایشان آقای مزدک پاکزاد را برای این امر پیشنهاد کردند. این امور با هماهنگی رئیس دبیرخانه (آقای شکوهی) انجام خواهد شد. آقای وصال مسؤول فعلی امور رایانه‌ای انجمن کماکان به کار خود ادامه خواهند داد و در طرح جدید نیز مشارکت می‌کند.

۲) مقرر شد آقای دکتر محمد ممقانی عضو هیأت تحریریه خبرنامه انجمن با تمام انتشاراتی‌های داخل کشور مکاتبه کنند و

دبیر کنفرانس فوق‌الذکر بخواد که اسامی ایرانی‌هایی را که عدم شرکت خود را اطلاع نداده‌اند به ایشان اعلام کنند. به نظر می‌رسد عدم شرکت این افراد به دلیل عدم دریافت ویزا از سفارت کانادا بوده و نامه‌ای از طرف دکتر **نژاد دهقان** و دکتر **نیکنام** در توضیح این مورد به رئیس انجمن ارسال خواهد شد که به پیوست نامه به دبیر کنفرانس فرستاده شود.

اهم گزارشات و تصمیمات ششمین نشست: (۸۲/۱۱/۱۶)

۱) مقرر شد دبیرخانه انجمن موظف باشد برای حضور افرادی از دبیرخانه و برپایی میز انجمن در همه سمینارها و کنفرانس‌ها و کارگاه‌های انجمن و توزیع و فروش نشریات و عضوگیری برنامه‌ریزی کند. مسؤول این کار آقای **شکوهی** سرپرست دبیرخانه انجمن هستند. در صورتی که گردهمایی در شهر غیر از تهران برگزار شود، این کار می‌تواند به نماینده انجمن یا فرد معتمد دیگری از آن محل سپرده شود. در این صورت اقلام لازم برای عرضه در زمان مناسبی از طرف دبیرخانه ارسال می‌شود.

۲) رئیس انجمن گزارشی از شرکت در جلسات شورای خانه‌های ریاضیات و کمیسیون انجمن‌های علمی ایران ارائه دادند. ایشان ادامه شرکت فعال انجمن در این دو تشکل را ضروری دانستند.

۳) مقرر شد رئیس انجمن از همه افرادی که اسمشان در نامه مذکور در جلسه پیشین شورای اجرایی در مورد کنفرانس جبر باناخ در ادمونتون کانادا آورده شده است، بخوانند که مآقع ماجرا را کتباً به آقای دکتر **نیکنام** با یک کپی به دبیرخانه انجمن ارسال کنند.

۴) آقای دکتر **نیکنام** پیشنهاد کردند که همایش‌های ماهانه انجمن علاوه بر تهران در شهرهای دیگر نیز برگزار شود. ضمن استقبال از این پیشنهاد مقرر شد اعضای شورا پیشنهادهای مشخص خود را در مورد شهرهای خود در جلسات آینده ارائه کنند.

۵) آقای دکتر **شادمان** گزارشی از میزگرد بررسی مسائل دوره‌های دکتری ریاضی ارائه کردند. در این میزگرد پیشنهاد شده است که کمیته‌ای متشکل از نمایندگان دانشگاه‌های مجری دوره‌های دکتری ریاضی تشکیل شود تا برای حل مسائل و مشکلات این دوره‌ها پی‌گیری‌های لازم را انجام دهند. آقای دکتر **شادمان** از اعضای شورا خواستند که نظرات خود را درباره وضعیت فعلی این دوره‌ها به ایشان منعکس کنند.

۶) رئیس انجمن گزارشی از جلسه کمیته جوایز انجمن ارائه کردند. در این جلسه در مورد جوایز **پروفسور فاطمی**، **پروفسور هشترودی** و دکتر **بهزاد** بررسی‌هایی به عمل آمده است که با طرح خلاصه‌ای از آنها مقرر شد در جلسات بعدی شورا تصمیمات مقتضی گرفته شود. همچنین مقرر شد در «گزارش» بهمن ماه خبری از تشکیل کمیته جایزه آورده شود و در خواست گردد تا پایان اسفند اعضای جامعه ریاضی نظرات خود را نسبت به زمینه‌های اعطای جوایز **بهزاد**، **فاطمی** و **هشترودی** به انجمن بفرستند.

از آنان بخوانند که نشریات و کتب ریاضی خود را برای معرفی در خبرنامه به انجمن ارسال کنند. در صورتی که فرم اشتراک مربوطه نیز در خبرنامه چاپ شود در قبال آن باید انتشاراتی مربوطه مبلغی به انجمن پرداخت نماید.

۳) مقرر شد آقای دکتر **نیکنام** چاپ گزارش کنفرانس‌های سالانه برگزارشده در پنج سال اخیر را به طور جدی پی‌گیری کنند و نامه‌ای نیز به دبیران کنفرانس‌هایی که قبل از آن برگزار شده و گزارش آن چاپ نشده است ارسال شده، توضیح خواسته شود. رونوشت نامه‌ها به رئیس دانشگاه و رئیس دانشکده مربوطه نیز ارسال خواهد شد.

۴) نمایندگان شورای اجرایی در سومین سمینار هندسه و توپولوژی که در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان در تابستان ۸۳ برگزار خواهد شد، آقایان **دکتر تومانیان** و **دکتر رضوی** تعیین شدند. تقاضای تأمین مالی شرکت یک ریاضیدان از فرانسه (**زغیب**) از طرف انجمن ریاضی فرانسه یا ارگان ذیربط دیگر، از طرف رئیس انجمن ارسال خواهد شد.

۵) با حمایت از برگزاری سومین سمینار جبر خطی و کاربردهای آن که در سال ۱۳۸۳ در دانشگاه کرمان برگزار خواهد شد، نمایندگان شورای اجرایی در آن آقایان دکتر **محسنی مقدم** و دکتر **رجبعلی پور** تعیین شدند.

۶) آقای **دکتر ایرانمنش** گزارشی از تماس با معاونت پژوهشی دانشگاه شیراز در رابطه با انصراف آن دانشگاه از برگزاری سمینار جبر ۱۳۸۳ ارائه و اصرار ایشان را در این مورد ذکر کردند. مقرر شد از مدیر گروه ریاضی دانشگاه شیراز خواسته شود که رئیس دانشگاه یا معاونت پژوهشی آن رسماً طی نامه‌ای انصراف دانشگاه را اعلام کنند و این نامه در خبرنامه چاپ شود.

۷) نمایندگان انجمن در کارگاه آنالیز غیرخطی و آنالیز غیرمحدب که در اسفند ۸۲ در دانشگاه اصفهان برگزار خواهد شد آقایان دکتر **نیکنام** و دکتر **زعفرانی** تعیین شدند. حمایت انجمن از این کارگاه طبق روال گذشته در مورد کارگاه‌ها انجام خواهد شد.

۸) آقای دکتر **شادمان** مسؤولیت‌های زیر را به عهده دارند: به چاپ رساندن گزارش همایش ماهانه انجمن، تهیه بانک اطلاعاتی نوشته‌های ریاضی، اتمام کار کتاب انفجار در ریاضیات و به چاپ رساندن آن.

۹) قرار شد کمیته‌ای تحت عنوان کمیته جوایز انجمن به سرپرستی آقای دکتر **تومانیان** و عضویت آقایان دکتر: **بهزاد**، **درفشه**، **محمودیان** و **نیکنام** تشکیل شده و رسیدگی به آیین‌نامه‌های جوایزی که تاکنون تدوین نشده است را تهیه کرده و جهت تصویب به شورای اجرایی ارائه دهند. پس از تصویب آیین‌نامه و انتخابات هیأت امنای هر کدام از جوایز، وظیفه کمیته مذکور در مورد آن جایزه خاتمه می‌یابد.

۱۰) موضوع کنفرانس جبر باناخ ۲۰۰۳ که در دانشگاه ادمونتون کانادا برگزار شده بود و تعدادی از ایرانیان که در آن ثبت نام کرده بودند و موفق به شرکت نشده‌اند و به این دلیل کنفرانس متضرر شده است مطرح شد. مقرر شد رئیس انجمن مستقیماً از

دعوت فنی نشریه

می‌کرد. او بطور اتفاقی با «تأثیر پروانه» نشان داد که چگونه دگرگونی‌های اندک بر چیزهایی در مقیاس بزرگ‌اند می‌گذارند. این نمونه برجسته آشوب است که تغییرهای کوچک منجر به تغییرهای بزرگ می‌شوند.»

اخبار

نشریه خبری پژوهشگاه دانش‌های بنیادی
مدیر مسؤول: دکتر **غلامرضا خسروشاهی**
ویراستار: **سیامک کاظمی**
سال دهم، شماره دوم، تابستان ۸۲
محل انتشار: تهران

در این شماره علاوه بر اخبار پژوهشگاه گزارشی از حل نسبی مسأله تامسن، لاف و گزاف آفت جامعه علمی، نگاهی به ابرولفاخ، طرحی برای پیشبرد ریاضیات در آفریقا و گزارشی از همکاری پژوهشگاه با سرن چاپ شده‌اند.

در گزارش کوتاه دکتر **مهرداد شهشهانی** از حل نسبی مسأله تامسن می‌خوانیم: «در مراحل اولیه پیدایش نظریه اتمی، تامسن (J.J.Thomson) به مسأله حرکت n الکترون در درون یا روی یک کره، که طبق قانون کولن بر هم کنش دارند، پرداخت. به این دلیل شناخت آرایش n بار نقطه‌ای همانند، مقید به سطح کره و مینیمم‌سازی پتانسیل کولنی به مسأله تامسن معروف شد. می‌توان چنین آرایشی را به عنوان توزیع یکسانی از نقاط روی کره تعریف کرد. ... ما در پژوهشگاه دانش‌های بنیادی الگوریتم ساده‌ای برای توزیع تقریباً هر تعداد از نقاط روی کره ابداع کرده‌ایم.»

همراه با ریاضی

با همکاری انجمن معلمان ریاضی و خانه ریاضیات استان
مدیر مسؤول: **سیدمحمدحسن حسینی**
ویراستاران علمی: دکتر **بهنروز**، دکتر **پوررضا** و دکتر **زهرفروش**
شماره‌های ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲؛ فروردین تا آبان ۸۲
محل انتشار: تبریز

این مجله خاطره «مجله یکان استاد **مصحفی**» را در ذهن من زنده کرد. وجود مطالبی متنوع برای دبیران و دانش‌آموزان، چاپ مطلبی که از اقصا نقاط کشور ارسال می‌شود و آرایه‌نمایی پایگاه علمی نقاط مختلف دنیا نویدبخش آینده‌ای درخشان برای این مجله است.

شاید بتوان گفت که کامل‌ترین مطالب در مورد هنر تا کردن کاغذ (اورینگامی) در زبان فارسی و در سطح دبیرستان در این چهار شماره به چاپ رسیده است.

نشریه ریاضی

صاحب امتیاز: دانشجویان ریاضی دانشگاه کاشان
مدیر مسؤول و سردبیر: **علی کاظمی**
سال سوم، شماره سوم، پاییز ۸۲
محل انتشار: کاشان

در این شماره ضمن آرایه مطالب خواندنی، حکیم **عمر خیام** به نیکویی معرفی شده است. مقاله علمی این شماره به مطالعه

در این بخش نشریاتی را که از هنگام بسته شدن شماره قبل تاکنون به دست ما رسیده به اختصار معرفی می‌کنیم. از تمام گروه‌های ریاضی و آمار دانشگاه‌ها که به انتشار نشریه علمی می‌پردازند تقاضا می‌کنیم که برای معرفی نشریه خود نسخه‌ای از آن را به دفتر انجمن ریاضی ایران ارسال نمایند.

نشر ریاضی

مدیر مسؤول: دکتر **سیاوش شهشهانی**
سال ۱۴، شماره ۱، تاریخ انتشار مهر ۸۲
ناشر: مرکز نشر دانشگاهی
محل انتشار: تهران

در این شماره مقالاتی از **فریدون شهیدی**، **حسن حقیقی**، **پدرام صفری**، **فیلیپ گریفیث**، **پیتر هال**، **هرمان وایل**، **میخائیل گروموف** و **فیلیکس براودر** به چاپ رسیده‌اند. در بخشی از مقاله **پیتر هال** که **روح اله جهانی پور** آن را به فارسی برگردانده است می‌خوانیم:

«بخش بزرگی از آمار در انتهای قرن نوزدهم و ابتدای قرن بیستم از کاربردهایی در علوم زیستی و اجتماعی و کشاورزی نشأت گرفت و تا اندازه زیادی متخصصان این حوزه‌های علمی بودند که علم آمار را توسعه دادند و نسل اول آماردانان را تربیت کردند.»

گروموف که یکی از برجسته‌ترین ریاضیدانان عصر حاضر است در مورد گرایش‌های محتمل در ریاضیات در دهه آینده چنین اظهار نظر می‌کند:

«ما باید در آموزش و انتقال اندیشه‌های ریاضی بهتر عمل کنیم. حجم، عمق و پیچیدگی ساختاری مجموعه فعلی ریاضیات ایجاب می‌کند که راه‌های تازه‌ای برای انتقال کشفیات تازه ریاضی از یک حوزه به حوزه‌های دیگر و دسترسی بسیار بیشتر غیر ریاضیدانان به ریاضیات پیدا کنیم.»

دانش و مردم

مدیر مسؤول: دکتر **محمدرضا طاهریان**
سردبیر: **پرویز شهریاری**
دوره جدید، شماره‌های ۳۸ و ۳۹، دی و بهمن ۸۲
محل انتشار: تهران

استاد **پرویز شهریاری** که سابقه‌ای طولانی و درخشان در انتشار مجلات علمی - فرهنگی دارد این بار نیز جنگی خواندنی برای تمام ذائقه‌ها تدارک دیده است.

در این شماره‌ها مطالبی در ریاضیات، فیزیک، ادبیات، پزشکی، اقتصاد، فلسفه، کنکور و غیره به چاپ رسیده است.

در بخشی از مقاله «آشنایی با آشوب» نوشته **جانا تان مندلسن** و **النا بولمننتال** که **نگار نادری** آن را ترجمه کرده است می‌خوانیم:

«**ادوارد لورنز**، هواشناس، در دهه ۱۹۶۰ درام. آی. تی. روی برنامه‌ای کار می‌کرد که الگوهای هوا را روی کامپیوتر شبیه‌سازی

می‌کند. این شماره ویژه ریاضیات است و مقالات آن غالباً در زمینه ریاضیات فازی است.

پویا

نشریه انجمن علمی آموزشی معلمان ریاضی استان فارس بهار و تابستان ۸۲، شماره ۱۰

ویراستار ارشد و مدیر مسؤول: **حسین سلطانی مقدم**
محل نشر: شیراز

این نشریه علاوه بر مطالب خواندنی فراوان حاوی مقاله‌ای با عنوان اتحاد و معادله در مجموعه‌ها از دکتر **بهبودیان** استاد دانشگاه شیراز است.

رجا

نشریه انجمن معلمان ریاضی استان قزوین سال پنجم، شماره ۴، پاییز ۸۲

مدیر مسؤول **سیدجعفر شهاب‌زاده**

در این نشریه مصاحبه‌ای را از دکتر **محمدهادی شفیعیها** و نیز مطالبی در مورد کاربرد ماتریس در محاسبه احتمال و همگرایی و آگری سری‌ها و ... چاپ شده است.

نشریه ریاضیات

سال چهارم، شماره ۱، آبان ۸۲
ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

صاحب امتیاز و مدیر مسؤول: **یحیی تابش**

در این شماره علاوه بر مقاله‌ای از آرنولد با عنوان «چرا ریاضیات می‌خوانیم؟» مطالب و مسائلی بسیاری در مورد المپیاد و المپیادی‌ها چاپ شده است. خبر ورود شهر اصفهان به تورنمنت شهرها از جمله اخبار مسرت‌بخش این شماره است.

تهیه خبر: دکتر **محمد جلوداری ممقانی**

آگهی

ده سری پوستر رنگی: پنج سری به قطع ۵۸×۸۸ سانتیمتر به نامهای ابوریحان بیرونی، ابوالوفا بوزجانی، ابو عبداللّه محمدبن موسی خوارزمی، غیاث‌الدین ابوالفتح عمر خیام و غیاث‌الدین جمشیدکاشانی و پنج سری به قطع ۴۸×۶۸ سانتیمتر به نامهای تمدن اسلامی، دوران طلایی یونان، دورانهای اولیه، عصر نوین و نوزائی (رنسانس). از انتشارات ستاد ملی سال جهانی ریاضیات در دبیرخانه انجمن موجود است. بهای این ده پوستر ۱۰۰/۰۰۰ ریال و هزینه ارسال آنها ۲۰/۰۰۰ تعیین شده است. این مجموعه زیبا و پر محتوا می‌تواند زینت بخش کتابخانه‌ها، سالن‌ها، کلاسها، اتاقها و راهروهای دانشگاهها، دبیرستانها و مجامعی نظیر فرهنگسراها و خانه‌های ریاضیات باشد. از علاقه‌مندان، به ویژه مسئولان و مدیران محترم تقاضا می‌شود جهت خرید این مجموعه نفیس با دبیرخانه انجمن تماس بگیرند.

خطاهای تقریب ثابت اوپلر اختصاص دارد. در بخش تاریخ ریاضیات در رابطه با عرفان عددی منسوب به **فیثاغورس** این‌گونه اظهار نظر شده است: «عرفان عددی **فیثاغورث** و دنبال کنندگان راه او لطمه‌های زیادی به پیشرفت دانش ریاضی وارد آورد.» نظر شما چیست؟

در این شماره نیز علیرغم توصیه دکتر **بهزاد** پذیرش آن از سوی مدیر مسؤول، ذکر مراجع بسیاری از مطالب فراموش شده است.

راه المپیاد

نشریه ویژه المپیادهای علمی کشور

ویژه المپیادهای ریاضی، فیزیک و کامپیوتر

صاحب امتیاز و مدیر مسؤول: **عباس ذوقی پور**

سرمدیر: **زینب امین اخلاقی**

سال ششم، شماره ۳۰، آذر ۸۲

محل انتشار: تهران

در فهرست مندرجات این شماره زیر هر عنوان چکیده‌ای از مطلب مربوط به آن نیز قید شده است مگر این‌که عنوان گویاتر از چکیده باشد. مثلاً زیر عنوان گره‌ها می‌خوانیم «در این مقاله اشاره‌ای به تاریخچه پیدایش گره در مقوله ریاضیات شده است و با برخی کاربردهای آن در علوم مختلف آشنا خواهیم شد.»

نگاشت

نشریه خبری انجمن کامپیوتر ایران

مدیر مسؤول: دکتر **جعفر حبیبی**

سرمدیر: **مهندس محمد روزی طلب**

دوره جدید شماره ۸، آبان ۸۲

محل انتشار: تهران

این شماره علاوه بر اخبار متنوع و بسیار خواندنی از دنیای پرتغییر و پرتحرک کامپیوتر و انفورماتیک مقالاتی در مورد تجارت الکترونیک، و مصاحبه‌ای درباره دولت الکترونیک دارد.

خبرنامه انجمن آمار ایران

سال یازدهم، شماره ۴۰، پاییز ۸۲

مدیر مسؤول و سرمدیر: **عبدالحمید رضایی رکن‌آبادی**

محل چاپ، دانشگاه فردوسی مشهد

این شماره ضمن درج اخبار و گزارش‌هایی از جامعه آمار ایران و بیان مسائلی مبتلا به این جامعه طی سرمقاله خود، نامه آقای دکتر **ارقامی** به رییس جمهوری (رجوع کنید به ...) را نیز چاپ کرده است.

مجله علوم پایه دانشگاه مازندران ویژه ریاضیات

سال دوم، شماره دوم، شماره مسلسل دوم، خرداد ۸۲

محل چاپ دانشگاه مازندران بابلسر

سرمدیر: **ر عامری**

این مجله در تمام زمینه‌های علمی به زبان انگلیسی مقاله چاپ

معرفی کتاب

در این بخش کتاب‌هایی را معرفی می‌کنیم که اخیراً به دفتر انجمن ریاضی رسیده است. از تمام ریاضی‌نویسان دعوت می‌شود که نسخه‌ای از کتاب تازه منتشر شده خود را برای معرفی به دفتر انجمن ریاضی ایران ارسال نمایند. و از همکارانی که نقدی کوتاه برای هر کتاب معرفی شده می‌فرستند قبلاً سپاسگزاری می‌کنیم.

فرایندهای تصادفی

مؤلف: دکتر عین‌اله پاشا

ویراستار: دکتر علی عمیدی

ناشر: دانشگاه پیام نور

تاریخ انتشار: فروردین ۸۲

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

توابع مختلط

مؤلفین: دکتر محمود حصارکی و دکتر محمدرضا پورنکی

ویراستار: ارشک حمیدی

ناشر: انتشارات فاطمی

تاریخ انتشار: ۸۲

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

مؤلفین و ویراستار این کتاب هر سه در ادوار مختلف از دانشجویان کارشناسی دانشگاه صنعتی شریف بوده‌اند. از این رو کتاب را می‌توان نشانگر سنت درس «توابع مختلط» در این دانشگاه دانست. کتاب طوری تنظیم شده است که بتوان آن را در یک ترم برای درس چهار واحدی توابع مختلط تدریس نمود. حضور این کتاب در کنار کتاب معروف چرچیل «متغیرهای مختلط و کاربرد آن‌ها» شانس دانشجویان را برای لذت بردن از مفاهیم هیجان‌انگیز درس مذکور دو چندان کرده است. اگرچه این دو کتاب فصل مشترک‌های زیادی دارند ولی هیچکدام زیرمجموعه دیگری نیست. در کتاب توابع مختلط آوردن میحث نگاشت‌های همدیس در فصل ۳ و اختصاص دادن بخش اعظم آن به تبدیل‌های خطی کسری بیانگر اهمیت دیدگاه هندسی در سنت مذکور است. آوردن شرح حال مختصری از پدید آورندگان اصلی مفاهیم مختلط (البته جای مورا خالی است) و کاربرد نرم‌افزارهای حروف چینی و گرافیکی برای ترسیم شکل‌ها بر جذابیت آموزشی کتاب افزوده‌اند. مطلب صفحه ۱۰۹ نشانه خوبی بر مدعای اخیر است. **دروس مقدماتی حلقه‌ها و**

مدول‌ها مؤلف: جان ا. بیچی

مترجم: دکتر احمد حقانی

ویراستار: دکتر قدسیه وکیلی

ناشر: انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان

تاریخ انتشار: پاییز ۸۲

محل انتشار: اصفهان

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

رشد آموزش ریاضی بیست ساله شد

با انتشار شماره ۷۴، در زمستان ۱۳۸۲، مجله رشد آموزش ریاضی به سردبیری خانم دکتر زهرا گویا بیستمین سال را به پایان رساند. در حال حاضر، این فصل‌نامه توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش منتشر می‌شود. طی این ۷۴ شماره، محتوای مطالب و جهت‌گیری آن، برحسب نیازهای جامعه آموزشی، دستخوش تغییر شده است. با این همه، مجله رشد آموزش ریاضی همواره سعی در برقراری ارتباط متقابل با خوانندگان و مخاطبان خود داشته و دارد.

این مجله از شماره اول تا شماره ۴۸م توسط دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی منتشر می‌شد. در اولین شماره، هدف از انتشار مجله چنین اعلام شده بود «در وهله اول، ایجاد ارتباط متقابل بین معلمین ریاضی و دفتر تحقیقات و ... به منظور تبادل تجارب و آرا در زمینه آموزش ریاضی است؛ و در مرحله بعد، طرح و بررسی مسائل بنیادی ریاضیات مقدماتی و مطالب جنبی و مفید درسی به منظور ارتقای سطح معلومات معلمین ریاضی است.»

انتشار شماره ۴۶ (پاییز ۱۳۷۵) این مجله، با تغییراتی در هیأت تحریریه و همزمان با اولین کنفرانس آموزش ریاضی کشور مقارن شد در این شماره، اعضای هیأت تحریریه جدید با تأکید بر ارتقا و اعتلای آموزش ریاضی در ایران، نوع مقاله‌ها و جهت‌گیری جدید مجله را به سمت آموزش ریاضی، شفاف‌تر بیان کردند. با شروع دوره کارشناسی ارشد آموزش ریاضی، در سال ۱۳۸۰ مقاله‌های تخصصی بیشتری در زمینه آموزش ریاضی در کنار مقاله‌های موضوعی ریاضی منتشر می‌شود.

مجموعه مقاله‌های تخصصی منتشره در ۲۹ شماره اخیر مجله رشد آموزش ریاضی، مرجع مناسبی برای رشته درسی آموزش ریاضی، و حوزه دانش حرفه‌ای معلمان ریاضی است.

عنوان مطالب آخرین شماره این مجله به شرح زیر است:

- یادداشت سردبیر
- توسعه فهم و درک ریاضی (قسمت دوم)
- معرفی مدل $K - W - D - L$ برای سازمان‌دهی حل مسأله ریاضی
- تحول در علوم
- مقاومت در برابر یادگیری: مبحث معادلات کسری و رادیکالی
- ...
- مسأله سوزن بوفون
- نقش فراشناخت در آموزش حل مسأله ریاضی
- روایت معلمان
- گزارش‌ها و اخبار

تهیه خبر: مانی رضائی

همت وارثان سخت‌کوش آن چندی است که در گروه‌های ریاضی بسیاری از دانشگاه‌ها متخصصین رشته‌های مختلف این علم حضوری فعال دارند.

اگر فعالیت‌های فرهنگی را رابط بدنه اصلی جامعه با متخصصین بدانیم، آن بخش از این فعالیت‌ها که موجبات نگاه مثبت جامعه به هر یک از شاخه‌های علمی و بنابراین پشتیبانی آن از تحقیقات در این شاخه‌ها را فراهم نماید، کاری ستودنی و ماندگار است.

گستره فعالیت‌های فرهنگی، البته، بسیار وسیع و پر دامنه است، و انتظار نمی‌رود که یک نفر متخصص ابتدا به ساکن، کتابی، مقاله‌ای توصیفی، فیلمی تاریخی و ... درباره تخصص خود تالیف کند، بنویسد، بسازد و ... حداقل انتظار این است که، محوریت جزوه استاد، و جزوه‌نویسی سر کلاس، جای خود را به کتاب استاد بسپارد و رخت از آموزش دانشگاهی بربندد.

در این جا بدون این که قصد نقد و بررسی کتاب مبانی جبر مجرد (...) را داشته باشیم به چند ویژگی آن اشاره می‌کنیم.

بجز فصل‌های ۶، ۸، ۹، و ۱۲ همه فصل‌های کتاب به آزمایشگاه کامپیوتری GAP مجهزند و این عاملی است چالش برانگیز و نگاه خریدار را نسبت به کتاب برحسب امکانات کامپیوتری وی جهت می‌دهد. بعلاوه می‌توان گفت که مطالبی از فصل‌های ۹ و ۱۵ برای نخستین بار به زبان فارسی منتشر می‌شوند. در بخش‌های مراجع ارجاع به چند مؤلف ایرانی نیز چشمگیر و حائز اهمیت است.

کتاب دارای نارسایی‌هایی نیز هست که از جمله آن‌ها می‌توان به قطور بودن، نادرست بودن بخشی از نام کتاب که در داخل پراکنش قرار داده شده است و عدم وجود توضیحی در مورد روی جلد کتاب اشاره کرد. به‌علاوه تنها فصلی از کتاب که در آن منابعی برای مطالعه بیشتر معرفی شده است فصل ۹ است.

توابع برداری و توابع چند متغیره

مؤلفین: دکتر جلال‌الدین ایزدیان و سید محمدرضا حسینی

ناشر: نشر اقلیدس

تاریخ انتشار: سال ۸۲

محل انتشار: مشهد

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

انتگرال‌های نامعین و روش محاسبه آنها

مؤلفین: دکتر جلال‌الدین ایزدیان و زهرا آزموده

ناشر: انتشارات خراسان

تاریخ انتشار: زمستان ۸۱

محل انتشار: مشهد

شمارگان: ۲۰۲۰ نسخه

تهیه خبر: دکتر محمد جلوداری ممقانی

احتمال و آمار (جلد اول و دوم) مؤلفین: موریس

دگروت و مارک اسکویش

مترجم: دکتر عین‌اله پاشا

ناشر: انتشارات مبتکران

تاریخ انتشار: تابستان ۸۲

محل انتشار: تهران

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه (جلد اول) و ۱۵۰۰ نسخه (جلد دوم)

عمومی کردن علم نه تنها نیازمند علمی کردن زندگی اجتماعی است که نیازمند فداکاری ارباب علم و دانش نیز هست، انتشار کتابی با این حجم (دو جلد بیشتر از ۱۱۰۰ صفحه) در مدتی کمتر از یک سال و نیم نشانه‌ای از این گونه فداکاری‌هاست که نگاهی به قیمت پشت جلد و شمارگان کتاب این گفته را تأیید می‌کند.

ترجمه کتاب ساده، روان و عاری از عبارات پردازی‌های بی‌محتواست و نشانه‌ای از توانایی علمی مترجم و علاقمندی وی به زبان و ادبیات فارسی است.

هر یک از مجلدات کتاب در پنج فصل تنظیم شده است. جلد اول به احتمال و جلد دوم به استنباط آماری اختصاص یافته‌اند.

پیشنهاد می‌کنیم کتاب قبل از رسیدن به چاپ دوم ویراستاری شود.

نیم صفحه پوانکاره (مدخل بر هندسه جدید)

مؤلف: سال استال

مترجم: دکتر محمد جلوداری ممقانی

ویراستار: دکتر محمدهادی شفیعیها

ناشر: مرکز نشر دانشگاهی

تاریخ انتشار: زمستان ۸۱

محل انتشار: تهران

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

ریاضی عمومی ۲

مؤلف: دکتر محمد جلوداری ممقانی

ویراستار: لیدا فرخو

ناشر: دانشگاه پیام نور

تاریخ انتشار: شهریور ۸۲

محل انتشار: تهران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

مبانی جبر مجرد (همراه با آزمایشگاه کامپیوتر)

مؤلف: دکتر بیژن طائری

ویراستار: دکتر علی ایرانمنش

ناشر: انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان

تاریخ انتشار: تابستان ۸۲

محل انتشار: اصفهان

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

به برکت حضور تاریخی علم جبر (خیام: جبر و مقابله) و

شجره‌نامه ریاضیات

اگر می‌خواهید از شجره‌نامه ریاضی خود آگاه شوید می‌توانید به نشانی اینترنتی زیر مراجعه کنید <http://www.genealogy.ams.org/> در عرض چند دقیقه از سلسله استادان راهنمای خود یا هر کس دیگری که در نظرتان باشد مطلع خواهید شد. مثلاً این سلسله در مورد نگارنده این متن به صورت زیر است:

رشید زارع‌نهندی > رحیم زارع‌نهندی > جوئل رابرتز > دیوید مامفورد و رابین هارکره > اسکار زاریسکی > گیدو کاستلنوو > جوزپه ورونزه ...

همچنین اطلاعات دیگری نیز در اختیارتان خواهد بود. مثلاً می‌توانید ببینید که داوید هیلبرت در سال ۱۸۸۵ دکتری خود را تحت راهنمایی فردیناند لیندمان اخذ کرده و در طول عمر خویش بیش از ۷۵ دانشجوی دکتری تربیت کرده است. در منبع فوق سعی شده است برای هر کس که مدرک دکتری ریاضی دارد این اطلاعات درج شود: نام، دانشگاهی که مدرک دکتری اعطا کرده است، سال اخذ مدرک، عنوان رساله دکتری، نام استاد یا استادان راهنمای رساله و نام دانشجویانی که تحت راهنمایی شخص مورد نظر مدرک دکتری گرفته‌اند.

افرادی که اطلاعات آنها در این منبع درج نشده است می‌توانند اقدام به اضافه کردن این اطلاعات کنند.

پروژه شجره‌نامه ریاضیات (Mathematics Genealogy Project) که تحت حمایت انجمن ریاضی آمریکا و دانشگاه‌های مختلف در حال فعالیت است، قصد دارد اطلاعاتی از همه ریاضیدانان (دارندگان مدرک دکتری ریاضی) اعم از رشته‌های مختلف ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر در سراسر جهان داشته باشد.

لازم به ذکر است که نشانی اینترنتی ذکر شده، فقط یکی از نشانی‌های منبع فوق است و از طریق دیگر نیز می‌توان به این منبع وصل شد.

تهیه خبر: دکتر رشید زارع‌نهندی

دانشجوی هاروارد

خانمی با «لباس کتان راه راه و شوهرش با کت و شلوار نخ نما شده خانه‌دوز در شهر بوستن از قطار پایین آمدند و بدون هیچ قرار قبلی راهی دفتر رییس هاروارد شدند. منشی فوراً متوجه شد این زوج روستایی هیچ کاری در هاروارد ندارند و احتمالاً شایسته حضور در کمبریج هم نیستند.»

مرد به آرامی گفت: «مایل هستیم رییس را ببینم.» منشی با بی‌حوصلگی گفت: «ایشان تمام روز گرفتارند.» خانم جواب داد: «ما منتظر خواهیم شد.» منشی ساعت‌ها آنها را نادیده گرفت و به این امید بود که بالاخره دلسرد شوند و پی کارشان بروند.

3.1415926535897932384626433832795028841971693993
751058209749445923078164062862089986280348253421170
679821480865132823066470938446095505822317253594081
284811174502841027019385211055596446229489549303819
644288109756659334461284756482337867831652712019091
456485669234603486104543266482133936072602491412737
245870066063155881748815209209628292540917153643678
925903600113305305488204665213841469519451160943305
727036575959195309218611738193261179310511854807446
237996274956735188575272489122793818301194912983367
336244065664308602139494639522473719070217986094370
277053921717629317675238467481846766940513200056812

در مغرب زمین روز چهاردهم ماه مارس (۳/۱۴) روز پی نامیده شده است. مراسم این روز ساعت ۱:۵۹ (رقم‌های سوم تا پنجم در بسط اعشاری پی) آغاز یا ختم می‌شود. بعضی از برنامه‌های جالب این روز عبارتند از: مسابقه مهیج خوردن پای π سیب، برگزاری مسابقات ریاضی مانند محاسبه تقریبی (عملی) پی برای دانش‌آموزان، ساختن گردنبندهایی که در آن ارقام پی از چیدن تعداد مناسبی مهره‌های رنگی در کنار یکدیگر ظاهر می‌شوند، خواندن سرودهای دسته جمعی راجع به پی، مسابقه نقاشی نماد π برای کودکان، گرامی داشت سال روز تولد اینشتین و ...

تهیه خبر: دکتر محمد صالح مصلحیان

قابل توجه اعضای محترم حقیقی

به منظور آسان‌سازی تمدید عضویت اعضا برای دوره مهرماه ۱۳۸۲ الی مهرماه ۱۳۸۳، از کلیه اعضا تقاضا می‌شود در صورتیکه پاسخ اطلاعات مندرج در فرم درخواست عضویت حقیقی، (چاپ شده در خبرنامه شماره ۹۵) تغییر نکرده است، پس از واریز حق عضویت موردنظر به حساب بانکی ۱۰۱۰۱ بانک ملت تهران شعبه بهجت آباد کد ۶۳۱۹/۸ یا حساب جاری شماره ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت شعبه کریمخان زند غربی کد ۰۳۷ نام انجمن ریاضی ایران، در پشت قبض رسید بانکی اطلاعات زیر را بنویسند و به نشانی انجمن بفرستند.

شماره کارت عضویت شش رقمی که با شماره‌های ۸۰ یا ۸۱ شروع شده است.

نام و نام خانوادگی

تاریخ تولد

ضمناً افرادی که در دو سال اخیر عضو انجمن نبوده‌اند می‌توانند با تکمیل و ارسال فرم درخواست عضویت حقیقی (جدید) همراه با قبض رسید بانکی مبلغ موردنظر اقدام فرمایند.

خاژه‌های ریاضیات

از علاقه‌مندان و دست‌اندرکاران خانه‌های ریاضیات دعوت می‌شود اخبار مربوط به این مراکز علمی را برای درج در خبرنامه به نشانی انجمن ریاضی ایران ارسال نمایند.

خبری از انجمن دبیران خوزستان

در تاریخ ۸۲/۹/۲۱ و در روز دوم «همایش ریاضی آموزش و پرورش» که به مناسبت تجلیل از مقام علمی استاد دکتر کرمزاده در شهرستان اهواز، برگزار گردید، مجمع عمومی انجمن دبیران ریاضی استان خوزستان تشکیل شد. در این جلسه که با حضور و پشتیبانی برخی از اساتید دانشگاه از جمله آقایان دکتر رجالی، دکتر نژادصادقی و دکتر رضایی همراه بود، حدود ۹۰ تن از دبیران و معلمان ریاضی استان شرکت داشتند و اعضای شورای اجرائی انجمن معلمان ریاضی استان و بازرسان و اعضای علی‌البدل انتخاب گردیدند.

به‌دنبال این انتخابات اولین جلسه شورای اجرائی انجمن مربوطه در تاریخ ۸۲/۱۰/۱۶ با حضور نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد. در این جلسه ابتدا نسبت به آسیب‌دیدگان حادثه هول‌انگیز زلزله بم ابراز همدردی شد و بر استفاده از این حادثه در ترویج فرهنگ همیاری، کار و تلاش، آینده‌نگری و تفکر اجتماعی تأکید شد. سپس با رای‌گیری وظایف و مسؤولیت‌های اعضای شورا مشخص گردید. در این جلسه مقرر شد که اقدام برای تشکیل خانه ریاضیات در استان در اولویت کارهای اجرائی شورای انجمن قرار گیرد. به‌علاوه حضور نماینده انجمن ریاضی ایران در جلسات شورای اجرائی انجمن از جمله مصوبات این جلسه بود.

علی رضائی علی‌آباد

نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه شهید چمران اهواز

اما این‌طور نشد. منشی به تنگ آمد و سرانجام تصمیم گرفت مزاحم رییس شود، هر چند که این کار نامطوبعی بود که همواره از آن اکراه داشت. وی به رییس گفت: «شاید اگر چند دقیقه‌ای آنان را ببینید، بروند.» رییس با اوقات تلخی آهی کشید و سر تکان داد. معلوم بود شخصی با اهمیت او، وقت بودن با آنها را نداشت. به علاوه از اینکه لباسی کتان و راه راه و کت و شلواری خانه دوز دفترش را به هم بریزد، خوشش نمی‌آمد. رییس با قیافه‌ای عبوس سالانه سالانه به‌سوی آن دو رفت. خانم به او گفت: «ما پسری داشتیم که یک سال در هاروارد درس خواند. او از اینجا راضی بود. اما حدود یک سال پیش در حادثه‌ای کشته شد. شوهرم و من دوست داریم؛ بنایی به یادبود او در دانشگاه بنا کنیم.»

رییس تحت تاثیر قرار نگرفته بود ... و یکه خورده بود. با غیظ گفت: «خانم محترم ما نمی‌توانیم برای هر کسی که به هاروارد می‌آید و می‌میرد، بنایی برپا کنیم. اگر این کار را بکنیم، اینجا مثل قبرستان می‌شود.» رییس لباس کتان راه راه و کت و شلوار خانه دوز آن دو را برانداز کرد و گفت: «یک ساختمان! می‌دانید هزینه‌ی یک ساختمان چقدر است؟» ارزش ساختمان‌های موجود در هاروارد هفت و نیم میلیون دلار است. خانم یک لحظه سکوت کرد. رییس خشنود بود. شاید حالا می‌توانست از سرشان خلاص شود. زن رو به شوهرش کرد و به آرامی گفت: «آیا هزینه راه‌اندازی دانشگاه هم‌میزان قدر است؟ پس چرا خودمان دانشگاه راه نیندازیم؟» شوهرش سر تکان داد. قیافه رییس دستخوش سردرگمی و حیرت بود.

آقا و خانم «لیلاند استنفورد» بلند شدند و راهی پالوآلتو در ایالت کالیفرنیا شدند، یعنی جایی که دانشگاهی ساختند که نام آنها را بر خود دارد: «دانشگاه استنفورد»، یادبود پسری که هاروارد به او اهمیت نداد.

منبع: <http://booda2003.persianblog.com/>

1382_6_booda2003_archive.html

(با تشکر از دکتر حسن حقیقی)

از دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی)